

SNDT Women's University, Mumbai

Undergraduate Degree / UG
Programme (Syllabus as Per NEP) -
Faculty of Humanities

NON-AEDP BA GUJARATI
As Per NEP – 2020

Semester – III to VI Syllabus
(W.E.F. Academic Year 2025-26)

NON-AEDP BA GUJARATI (SEM III TO VI)

		Semester III	HUMANITIES				
			Sem III	Credits	Marks	Int	Ext
3.1	30110211	મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ	Major (Core)	4	100	50	50
3.2	30110212	મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ - આખ્યાન -“સુદામા ચરિત્ર” (પ્રેમાનંદ) પદ્યવાર્તા -મદન મોહના -શામળ	Major (Core)	4	100	50	50
3.3	30110213	ગુજરાતી સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ- ટૂંકીવાર્તા-૧ (ગુજરાતી)	Major (Core)	4	100	50	50
3.4	30310211	પુસ્તક રીડિંગ -Proof Reading	Minor Stream	2	50	0	50
3.5	30410211	ગુજરાતી પત્રકારત્વ - (Feature writing) લેખ લેખન કળા	OEC	2	50	0	50
3.6	30810201	I-શીખો ગુજરાતી - પ્રાથમિક ભાગ -1 લિપિ પરિચય, શ્રવણ અને વાંચન કૌશલ્ય (B.A. / B.Com.) Indian Language other than English (Marathi/Hindi/Gujrati, etc.)	AEC (Modern Indian Language)	2	50	50	0
3.7	30110204	પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા પ્લેટો અને એરિસ્ટોટલ	Major Core	2	50	50	0
3.8	CC	Co-curricular Course Social issues Advocacy and Action OR National Cadets Corps. (NCC) Studies- III OR Traditional Sports and Fitness OR Unfolding The Beauty Of Indian Music (As per SNTWU syllabus) https://sntd.ac.in/pdf/academics/syllabus-as-per-nep/cc-syllabus/ug-degree/co-curricular-course-as-per-nep-2020-semester-iii-	CC	2	50	50	0
				22	550	300	250

		Semester IV	HUMANITIES				
			Sem IV	Credits	Marks	Int	Ext
4.1	40110211	અર્વાચીન ગુજરાતી ભાષાનો ઇતિહાસ - સુધારક યુગ અને પંડિત યુગ	Major (Core)	4	100	50	50
4.2	40110212	સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ - ટૂંકી વાર્તા -૨ (ભારતીય ટૂંકી વાર્તા)	Major (Core)	4	100	50	50
4.3	40310211	નિયત સ્વરૂપ અને અભ્યાસ (નવલકથા-જ્ઞાનપીઠ એવોર્ડ વિજેતા કૃતિ) 1. માનવીની ભવાઈ પન્નાલાલ પટેલ 2. ધરતી ખોળે પાછો વળે - શિવરામ કારંથ (કન્નડ) અનુવાદ-પ્રભાકર	Minor Stream	4	100	50	50
4.4	40410211	ભારત અને ભારતીયતા	OEC	2	50	0	50
4.5	40710211	સાહિત્ય અને સિનેમા -દેવદાસ શરદચંદ્ર ચટ્ટોપાધ્યાય	SEC	2	50	0	50
4.6	40810211	શીખો ગુજરાતી -પ્રાથમિક ભાગ-2	AEC (Modern Indian Language)	2	50	0	50
4.7	40310202	સમૂહ માધ્યમ અને સાહિત્ય	Minor Stream	2	50	50	0
4.8	CC	Co-curricular Course Personality and Leadership Development through National Service Scheme OR NSS Volunteers under National service scheme special camp OR National Cadets Corps. (NCC) Studies- IV OR Theatre & Dance (As per SNTWU syllabus) https://sndt.ac.in/pdf/academics/syllabus-as-per-nep/cc-syllabus/ug-degree/co-curricular-course-as-per-nep-2020-semester-iv-syllabus.pdf	CC	2	50	50	0
				22	550	250	300

		Semester V	HUMANITIES				
			Sem V	Credits	Marks	Int	Ext
5.1	50110211	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ગાંધીયુગ/અનુગાંધીયુગ	Major (Core)	4	100	50	50
5.2	50110212	ભાષાવિજ્ઞાન	Major (Core)	4	100	50	50
5.3	51010211	ગુજરાતી કવિતામાં ભારતીય સંસ્કૃતિ રામાયણ મહાભારત સંદર્ભે. પ્રાચીના અને મહાપ્રસ્થાન ઉમાશંકર જોશી. BOS will design for their own subject	IKS (Major Specific)	2	50	0	50
5.4	50310212	લિપિ વિજ્ઞાન અને હસ્તપ્રત વિદ્યા -MENUSCRIPTOLOGY	Minor Stream	4	100	50	50
5.5	50310211	ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા કાવ્યશાસ્ત્ર Other than Major	Minor Stream	4	100	50	50
5.6	50610201	પુસ્તકાવલોકન – Book Review ૧.આંધળી ગલી- ધીરુબેન પટેલ ૨ .અલગારી રખડ પટ્ટી અમૃતલાલ વેગડ ૩.બાપનું બારમું – દશરથ પટેલ ૪.સંભવામિ ક્ષણે ક્ષણે – રતિલાલ બોરીસાગર	VSC-4	2	50	50	0
5.7	50110203	પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા લોજાઈનસ , મેથ્યુ આર્નોલ્ડ	Major Core	2	50	50	0
				22	550	300	250

		Semester VI	Humanity				
			Sem VI	Credits	Marks	Int	Ext
6.1	60110211	ગુજરાતી સાહિત્ય ઇતિહાસમાં આધુનિક અને અનુઆધુનિકયુગ	Major (Core)	4	100	50	50
6.2	61310121	Field Project of 4 credits is shifted here from Sem III and V	Major (Core)	4	100	50	50
6.3	60210211 OR 60210212	પેપર : 1 સાહિત્ય, સંસ્કૃતિ અને ઇતિહાસ પેપર : 2 સાહિત્યના અભિગમો	Major (Elective)	4	100	50	50
6.4	60210213 OR 60210214	પેપર : ૧ પ્રશિષ્ટ સાહિત્ય- સરસ્વતીચંદ્ર (સંક્ષિપ્ત) ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી અને સત્યના પ્રયોગો - ગાંધીજી Or પેપર : 2 લોકસાહિત્ય (લોકકથાઓ, સૌરાષ્ટ્રની રસધારા ભાગ : ૧, ઝવેરચંદ મેઘાણી)	Major (Elective)	4	50	50	50
6.5	61210221	OJT	OJT	4	100	50	50
6.6	61510221	community Engagement of any kind (Any five) • organizing various events for Gujarati language prachar and prasar . • Visit to various Institution (Art , language and culture related) • Visit to old age Home • Visit to Orphanage • Any kind of Social Work • Spending quality time with patients in the Hospitals • Teaching to Underprivileged group • All India Radio • Film Division	CE	2	50	0	50
				22	550	250	300

COURSE SYLLABUS - B.A. SECOND-YEAR-GUJARATI

SEMESTER-III B.A.-II Gujarati –Discipline-specific core (DSC)Course

Semester III		Humanity				
		Sem III	Credits	Marks	Int	Ext
Major	મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ	Major (Core)	4	100	50	50

Course Title	મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ
Course Credits	4
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> • મધ્યકાલીન યુગના સામાજિક, રાજકીય તથા ધાર્મિક પરિબલો અને સાહિત્ય પર તેના પ્રભાવ વિષે જાણકારી મેળવે. • મધ્યકાલીન યુગના વિવિધ સ્વરૂપો તથા વિષયોના સંદર્ભમાં મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યના વિકાસને તપાસશે. • અભ્યાસક્રમમાં નિયત સર્જકોના સાહિત્યનો અભ્યાસ જે તે યુગના સંદર્ભમાં કરવો અને જે તે સર્જકોની સાહિત્યકૃતિ અને સર્જકોના સાહિત્યની લાક્ષણિકતા મેળવશે. • ગુજરાતી મધ્યકાલીન કવિતાની ભૂમિકાને ધ્યાનમાં રાખી નિયત કૃતિઓનો અભ્યાસ જાણી જ્ઞાન સમૃદ્ધ થશે . • કૃતિઓના અભ્યાસ દ્વારા ગુજરાતી મધ્યકાલીન કવિતાની સ્વરૂપગત વિશેષતા , પરંપરાને ધ્યાનમાં રાખી કવિઓના પ્રદાનની જાણકારી મેળવશે . • મધ્યકાલીન સ્વરૂપનો અભ્યાસ તેમ જ તેના આધારે મધ્યકાલીન કૃતિઓનો અભ્યાસ કરી જ્ઞાનમાં વધારો કરશે
Module 1 (Credit 1)	મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો પરિચય
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>મધ્યકાલીન યુગના સાંસ્કૃતિક વારસા વિશે સમજ કેળવે.(ઈ.સ.1150થી ઈ.સ.1850)</p> <p>મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યની લાક્ષણિકતા સમજે .</p>
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> • મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો સાંસ્કૃતિક સંદર્ભ • મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યની લાક્ષણિકતાઓ
Module 2 (Credit 1)	પ્રાગ નરસિંહયુગનું સાહિત્ય (મુખ્ય કર્તાઓ અને મહત્વની કૃતિઓનો પરિચય)
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to

	પ્રાગ નરસિંહ યુગના સર્જકની માહિતી મેળવશે.
	આ યુગના સર્જકના સાહિત્યિક ક્ષેત્રે પ્રદાનનો પરિચય કેળવે.
Content Outline	<p>સર્જક પરિચય : સાહિત્યિક સર્જન</p> <ul style="list-style-type: none"> • નરસિંહ મહેતા • મીરાંબાઈ • અખો • પ્રેમાનંદ • શામળ • દયારામ • સ્વામી નારાયણ સંત પરંપરા
Module 3 (Credit 1) મધ્યકાલીન સાહિત્ય સ્વરૂપ	
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>મધ્યકાલીન યુગના વિવિધ સાહિત્યિક સ્વરૂપનો પરિચય મેળવે.</p> <p>મધ્યકાલીન યુગના સર્જકો રચિત વિવિધ સ્વરૂપથી માહિતગાર થાય અને આજના સમયમાં એની પ્રાસંગિકતા વિષે સમજ કેળવે.</p>
Content Outline	<p>પદ (ગરબી)</p> <p>છપ્પા</p> <p>પ્રબંધ</p> <p>પદ્યવાર્તાઓ</p>
Module 4 (Credit 1) મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય કૃતિઓનો અભ્યાસ	
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય કૃતિનો પરિચય મેળવે .</p> <p>સાહિત્યકૃતિઓનો સમીક્ષાલક્ષી અભ્યાસ કરશે.</p> <p>સાહિત્ય કૃતિમાં આલેખાયેલ તત્કાલીન પરિસ્થિતિનો આલેખ મેળવશે.</p>

Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> • કુંવરબાઈનું મામેરું - નરસિંહ મહેતા • અનુભવબિંદુ - અખો • મદનમોહના - શામળ • કાદંબરી - ભાલણ • વચનામૃત - સહજાનંદ
------------------------	--

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

વિદ્યાપીઠના પરીક્ષા વિભાગ દ્વારા સુનિશ્ચિત પરીક્ષા ,વર્ગખંડ પરીક્ષા , મૌખિકી , /પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા ,નાટક ,પુસ્તકાવલોકન /શૈક્ષણિક પ્રવાસનો અહેવાલ લેખન /મુલાકાત –ગ્રંથાલય ,ફાર્બસ ,વિદ્યાપીઠ વગેરે /મુલાકાત-લેખક ,કવિ ,વિવેચક , સમીક્ષક ,કલાકાર વગેરે /સ્વરૂપ વિશેષ તથા લેખક વિશેષનો વિસ્તૃત પરિચય / રેલ્વે ,બેંક , પોસ્ટ ઓફીસ ,આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતીમાં કામકાજ /અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષાથી વાર્તા ,કવિતા કે લઘુ કથાઓનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ (અંદાજે ૧૫-૨૦ પૃષ્ઠ) જે તે સંબંધિત અધ્યાપકની માર્ગદર્શન અનુસાર /૫ થી ૨૦ કલાક પ્રશિક્ષણ INTERNSHIP/ ON JOB TRAINING PROJECT આદિ.

સંદર્ભ સૂચિ :

૧. ગુજરાતી સાહિત્ય (મધ્યકાલીન) : અનંતરાય રાવળ, મેકમિલન, મુંબઈ ૧૯૭૬.
૨. ગુજરાતી સાહિત્યનું રેખાદર્શન - મનસુખલાલ ઝવેરી અને રમણલાલ શાહ, વોરા એન્ડ કં, મુંબઈ,૧૯૫૩.
૩. કવિપરિચય : સુરેશ દલાલ, શ્રીમતી ના.દા. ઠા. મ. વિ, મુંબઈ, ૧૯૮૬.
૪. જ્યાં જ્યાં નજર મારી ઠરે : સુરેશ દલાલ, શ્રીમતી ના.દા. ઠા. મ. વિ, મુંબઈ, ૧૯૮૬.
૫. ગ્રંથકાર શ્રેણી : મીરાં, હસિત બૂચ, કુમકુમ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૬. ગ્રંથકાર શ્રેણી : દયારામ, પ્રવીણ દરજી, કુમકુમ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૭. ગ્રંથકાર શ્રેણી : શામળ, હસુ યાજ્ઞિક, કુમકુમ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૮. મીરાંના પદો : સંપા. કે.કા. શાસ્ત્રી, આદર્શ પ્રકાશન, ૨૦૦૧.
૯. મધ્યકાલીન સાહિત્ય પ્રકારો : ચંદ્રકાન્ત મહેતા, એન.એમ. ત્રિપાઠી, ૧૯૫૮.
૧૦. નરસિંહ મહેતા : આસ્વાદ અને સ્વાધ્યાય - સંપાદક રઘુવીર ચૌધરી, પ્રતિભા દવે, આર.આર. શેઠ, મુંબઈ

SEMESTER-III B.A.-II Gujarati –Discipline-specific core (DSC)Course

Semester III		Humanity				
		Sem III	Credits	Marks	Int	Ext
Major	મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ –આખ્યાન – “સુદામા ચરિત્ર” (પ્રેમાનંદ) પદ્યવાર્તા -મદન મોહના -શામળ	Major (Core)	4	100	50	50

Course Title	મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ –આખ્યાન –“સુદામા ચરિત્ર” પદ્યવાર્તા -મદન મોહના
Course Credits	4
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ગુજરાતી મધ્યકાલીન કવિતાની ભૂમિકાને ધ્યાનમાં રાખી નિચત કૃતિઓનો અભ્યાસ જાણી જ્ઞાન સમૃદ્ધ થઈ શકે . 2. કૃતિઓના અભ્યાસ દ્વારા ગુજરાતી મધ્યકાલીન કવિતાની સ્વરૂપગત વિશેષતા , પરંપરાને ધ્યાનમાં રાખી કવિઓના પ્રદાનની જાણકારી મેળવી શકે . 3. મધ્યકાલીન સ્વરૂપનો અભ્યાસ તેમ જ તેના આધારે મધ્યકાલીન કૃતિઓનો અભ્યાસ કરી જ્ઞાનમાં વધારો કરી શકે
Module 1 (Credit 1)	આખ્યાન -સંજ્ઞા, ઉદ્ભવ, વિભાવના, લક્ષણો સંદર્ભે સ્વરૂપનો અભ્યાસ સ્વરૂપની વિકાસરેખા
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.મધ્યકાલીન કાવ્ય સ્વરૂપની સમજ અને વિકાસ ને જાણશે

	2.મધ્યકાલીન કવિ અને કાવ્ય પ્રવૃત્તિઓ થી પરિચિત થશે 3 મધ્યકાલીન સાંસ્કૃતિક ચેતનાથી વિદિત થશ
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> • મધ્યકાલીન સ્વરૂપ આખ્યાન - સંજ્ઞા , ઉદ્ભવ , વિભાવના , લક્ષણો • કવિ પ્રેમાનંદ અને તેનું ઐતિહાસિક મહત્વ, • મૈત્રીની મિરાત - કૃતિ • આખ્યાન સ્વરૂપનો વિકાસ
Module 2 (Credit 1)	સુદામા ચરિત્ર -પ્રેમાનંદ
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>કવિ પ્રેમાનંદ વિરચિત આખ્યાન સુદામાચરિત્રની ઐતિહાસિકતાથી વિદિત થાય.</p> <p>કવિ પ્રેમાનંદ રચિત આખ્યાન સુદામાચરિત્ર અભ્યાસથી ત્યારના સમયના સંસ્કૃતિક વાતાવરણને જાણે.</p>
	કવિ શિરોમણી પ્રેમાનંદ સાહિત્ય ખાસ કરીને આખ્યાન , તેની આખ્યાન કળા , કથા કૌશલ કળા ,પાત્ર નિર્માણ કળાને વિગતે જાણશે
Content Outline	<p>પ્રેમાનંદ કૃત -સુદામા ચરિત્ર - સામાજિક -સાંસ્કૃતિક મહત્વ</p> <ul style="list-style-type: none"> • પાત્ર નિરૂપણ • રસ સંક્રાંતિ • વાતાવરણ • કથા કૌશલ • આરંભ અને અંત • આખ્યાન કૃતિની ભાષા સિદ્ધિ , રસ સિ • -સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન અને પ્રસ્તુતતા
Module 3 (Credit 1)	પદ્યવાર્તા :સ્વરૂપ અને વિકાસરેખા
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>પદ્યવાર્તા સ્વરૂપનો વિગતે પરિચય મેળવશે.</p> <p>ગુજરાતીસાહિત્ય ક્ષેત્રે પદ્યવાર્તાના વિકાસનો વિગતે પરિચય મેળવે.</p>

Content Outline	પદ્યવાર્તા -સંજ્ઞા, ઉદ્ભવ, વિભાવના, લક્ષણો સંદર્ભે સ્વરૂપનો અભ્યાસ. પદ્યવાર્તા સ્વરૂપ ની વિકાસરેખા
મદન મોહના, શામળ-સંપાદક હરિવલ્લભ ભાયાણી, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	કવિ શામળનો પરિચય મેળવે.
	મદનમોહના નો કૃતિ પરિચય મેળવે.
Content Outline	શામળ કૃત -મદનમોહના - સામાજિક -સાંસ્કૃતિક મહત્વ <ul style="list-style-type: none"> • પાત્ર નિરૂપણ • રસ સંક્રાંતિ • વાતાવરણ • કથા કૌશલ • આરંભ અને અંત • આખ્યાન કૃતિની ભાષા સિદ્ધિ , રસ સિદ્ધિ • સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન અને પ્રસ્તુતતા

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

– વિદ્યાપીઠના પરીક્ષા વિભાગ દ્વારા સુનિશ્ચિત પરીક્ષા ,વર્ગખંડ પરીક્ષા , મૌખિકી , /પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા ,નાટક ,પુસ્તકાવલોકન /શૈક્ષણિક પ્રવાસનો અહેવાલ લેખન /મુલાકાત –ગ્રંથાલય ,ફાર્બસ ,વિદ્યાપીઠ વગેરે /મુલાકાત-લેખક ,કવિ ,વિવેચક , સમીક્ષક ,કલાકાર વગેરે /સ્વરૂપ વિશેષ તથા લેખક વિશેષનો વિસ્તૃત પરિચય / રેલ્વે ,બેંક , પોસ્ટ ઓફીસ ,આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતીમાં કામકાજ /અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષાથી વાર્તા ,કવિતા કે લઘુ કથાઓનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ (અંદાજે ૧૫-૨૦ પૃષ્ઠ) જે તે સંબંધિત અધ્યાપકની માર્ગદર્શન અનુસાર /૫ થી ૨૦ કલાક પ્રશિક્ષણ INTERNSHIP/ ON JOB TRAINING PROJECT આદિ.

સંદર્ભ ગ્રંથો :

- ૧ . ગુજરાતી સાહિત્ય (મધ્યકાલીન) : અનંતરાય રાવળ, ગૂર્જર પ્રકાશન, અમદાવાદ, 1954.
- ૨ . ગુજરાતી સાહિત્યના માર્ગસૂચક સ્તંભો : ઝવેરી કૃષ્ણલાલ મોહનલાલ, એન.એમ.ત્રિપાઠી, 1958
૩. મધ્યકાળના સાહિત્યપ્રકારો : ડૉ.ચંદ્રકાન્ત મહેતા, એન.એમ.ત્રિપાઠી, 1958
- ૪ . અનુક્રમ : જયંત કોઠારી, ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય, અમદાવાદ, 1975.
- ૫ . બાર સાહિત્ય સ્વરૂપો : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ, 2001.
- ૬ . ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ભાગ-1 : સંપા. ઉમાશંકર જોશી , અનંતરાય રાવળ , યશવંત શુક્લ , પ્રકા. ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, અમદાવાદ, બીજી શોધિત આવૃત્તિ ૨૦૦૫
- ૭ . સાહિત્ય સ્વરૂપસંધાન : સંપા. સુમન શાહ અને અન્ય , પાર્શ્વ પ્રકાશન, પ્ર . આ . ૧૯૯૭ , પુન .મૂ . ૨૦૧૪ , મૂલ્ય -૨૩૫ -૦૦
- ૮ . સ્વાધ્યાય અને સંશોધન : બલવંત જાની, ગુજરાતી સાહિત્ય અકાદમી ૧૯૯૦ ,પુ.મૂ ૨૦૨૧
- ૯ . મધ્યકાલીન જૈન કવિતાસંચય સંપા : અભય દોશી, સાહિત્ય અકાદમી, દિલ્હી, ૨૦૧૯
- ૧૦ મધ્યકાલીન ગુજરાતી જૈન સાહિત્ય સંપાદક : જયંત કોઠારી, કાંતિભાઈ બી. શાહ, ૧૯૯૩
- ૧૧ કાન્હેડે પ્રબંધ કવિ પદ્મનાભ વિરચિત , સંપાદક કાન્તિલાલ વ્યાસ , એન.એમ ત્રિપાઠી કંપની,
- ૧૨ . સાહિત્યબોધ રમેશ ગાનાકાર , અક્ષય પ્રકાશન , આણંદ,૧૯૮૬
- ૧૩ . મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય-પ્રવાહ અને સ્વરૂપ હસુ યાજ્ઞિક , પાર્શ્વ પ્રકાશન
- ૧૪ . મધ્યકાળના કથાકાવ્ય પ્રકારો જયંત કોઠારી , ફાર્બસ ત્રૈમાસિક, ઓક્ટોબર-ડીસેમ્બર, ૧૯૯૭,૨૦૨-૨૦૯
- ૧૫ .મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય વિમર્શ બલવંત જાની , ISBN-978-93-84977-96-

2,ડીવાઈન પ્રકાશન , અમદાવાદ , ૨૦૧૫

૧૬ મધ્યકાલીન સાહિત્યકૃતિનું સંપાદન -ત્રણ પગલાની સંશોધાન્યાત્રા - પૃષ્ઠ-૬૫ થી ૧૦૫ , સાહિત્યિક તથ્યોની માવજત , જયંત કોઠારી , ગૂર્જર પ્રકાશન , અમદાવાદ , ૧૯૮૯

૧૭ .મધ્યકાલીન કવિતાના અર્થઘટન અને આસ્વાદની સમસ્યાઓ -પૃષ્ઠ- ૧૦૬-૧૨૨ , સાહિત્યિક તથ્યોની માવજત , જયંત કોઠારી , ગૂર્જર પ્રકાશન , અમદાવાદ , ૧૯૮૯

૧૮ .સંશોધનના માર્ગે -કેશવરામ કા. શાસ્ત્રી ,ભારતી સાહિત્ય સંઘ

૧૯ .પ્રેમાનંદ -એક સમાલોચના - રમેશ .મ.શુક્લ - પાર્શ્વ પ્રકાશન , અમદાવાદ , પ્રથમ આવૃત્તિ - ૨૦૦૦,

૨૦ . કવિ શિરોમણી પ્રેમાનંદ - પ્રસાદ બ્રહ્મલદ્ -પાર્શ્વ પ્રકાશન , પ્રથમ આવૃત્તિ - ૧૯૯૯

Course Sr. no.	Type of Course	Title	Cr.	L	EX	INT	TOTAL
3.3	Major (Core)	ગુજરાતી સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ- ટૂંકીવાર્તા-૧ (ગુજરાતી)	4	4	50	50	100

Course Title	ગુજરાતી સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ- ટૂંકીવાર્તા-૧ (ગુજરાતી)
Course Credits	4
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> • વિદ્યાર્થીઓ ટૂંકીવાર્તાની પરિભાષા, પ્રકારો અને ગહન અભ્યાસથી તેનો મૂળ અર્થ સમજવા માટે સક્ષમ થશે. • ટૂંકીવાર્તાના ઉત્પત્તિ અને વિકાસના વિવિધ તત્વોને ઓળખી અને તેની વિશેષતાઓ વિશે વિશ્લેષણ કરી શકે • ટૂંકીવાર્તાઓના લેખકની શૈલી અને પાત્રોની વિકાસ પદ્ધતિ પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરી, વિદ્યાર્થીઓ વિવિધ લેખન શૈલીઓ અને સંગઠન પદ્ધતિઓમાં મોખરાની સજાગતા પ્રાપ્તિ કરી શકશે. • ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તાઓમાં દર્શાવવામાં આવેલા સામાજિક, સાંસ્કૃતિક અને રાજકીય પરિસ્થિતિઓની અવલોકન કરવાની ક્ષમતા વિકસાવવી. • ટૂંકીવાર્તાઓ દ્વારા માનવ જીવનની સંવેદનાઓ, સ્નેહ, દુઃખ, ખોટ, અને તણાવ જેવી ભાવનાઓ પર વિચારવિમર્શ કરી, લાગણી અને આદર્શોનો અભ્યાસ કરશે.
Module -1 (એકમ ૧.)	ટૂંકીવાર્તા સ્વરૂપ અને વિકાસ
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> • વિદ્યાર્થીઓ ટૂંકીવાર્તાની પરિભાષા અને તેની વિશેષતાઓ સમજશે. • ટૂંકીવાર્તામાં આવેલા તત્વો (વાર્તા નું આરંભ, વિકાસ, ક્લાઇમેક્સ, અને અંત) પર વિવિધ દ્રષ્ટિકોણથી વિચારશીલતા વિકસાવશે.

	<ul style="list-style-type: none"> • ટૂંકીવાર્તાની કલ્પના, સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક પરિપ્રેક્ષ્ય સાથે તેના આધુનિક વિકાસને સમજશે. • ભારતીય સાહિત્યમાં ટૂંકીવાર્તાના વિકાસનો અભ્યાસ કરશે.
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> • ટૂંકીવાર્તાની પરિભાષા અને પરિપ્રેક્ષ્ય <p>ટૂંકીવાર્તાના વિવિધ પ્રકારો (જેમ કે સાહિત્યિક, સમાજશાસ્ત્ર, દાર્ષનિક, યથાર્થવાદ વગેરે)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ટૂંકીવાર્તાના વિકાસની યાત્રા અને ગુજરાતી સાહિત્યમાં સ્થાન
Module 2 (Credit 1) ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તાની રચના અને ઘટકો:	
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> • ટૂંકીવાર્તાની પ્રારંભિક, મધ્યમ અને અંતમક ઘટકો અને તેમના સાહિત્યિક મહત્વ પર સૈદ્ધાંતિક રીતે વિચારવિમર્શ કરશે. • ટૂંકીવાર્તામાં પાત્રોનું નિર્માણ, તેમના ક્રિયા-પ્રતિક્રિયા અને સંવાદના મહત્વ વિશે વિચારી શકે છે.
	<ul style="list-style-type: none"> • વિદ્યાર્થીઓ ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તાના વિભિન્ન અભિગમ, પ્રયોગો અને શૈલીઓ (જેમ કે સાહિત્યિક, સામાજિક, તર્કશક્તિ અને નૈતિક)ના ઐતિહાસિક વિકાસને સમજી શકશે. • વાર્તાની ગૂંચ અને તેના વિકાસની પદ્ધતિ પર વિશ્લેષણ કરશે.
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> • વાર્તાનો આરંભ, મધ્ય અને અંત • પાત્રોનું નિર્માણ અને પ્રગતિ • દ્રષ્ટિકોણ અને વાર્તાના ઘટકો (ઘટનાઓ, દ્રષ્ટિકોણ, સ્થળ, સમય, વાતાવરણ) • ટૂંકીવાર્તામાં પૃથક્કરણ અને કલ્પનાવાદનો ઉપયોગ
Module 3 (Credit 1) ગાંધીયુગ અને અનુગાંધીયુગની ટૂંકીવાર્તાઓ (નિયત કૃતિઓનો અભ્યાસ):	
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> • ગાંધીયુગ અને અનુગાંધીયુગની સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક પરિસ્થિતિઓને પરિચય કરશે.

	<ul style="list-style-type: none"> આ યુગોમાં પેદા થયેલા બદલાવ, આંદોલનો અને પ્રતિક્રિયાઓને સમજવા માટે કૃતિઓનું વિશ્લેષણ કરશે. ગાંધીયુગ અને અનુગાંધીયુગની ટૂંકીવાર્તાઓના પાત્રોના ગહન અભ્યાસ દ્વારા તેમના વ્યક્તિત્વ, માનવીય સંવેદના અને સમાજ સાથેના સંબંધો ઓળખી શકશે.
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> ધૂમકેતુ - સ્ત્રી હૃદય સુન્દરમ - માને ખોળે જયંત ખત્રી - લક્ષ્મી યુનીલાલ મડિયા - વાની મારી કોયલ પન્નાલાલ પટેલ - વાત્રકને કાંઠે રા.વિ.પાઠક 'દ્વિરેફ' - જક્ષણી
Module 4 (Credit 1) આધુનિક અને અનુઆધુનિક ટૂંકીવાર્તાઓ (નિયત કૃતિઓનો અભ્યાસ):	
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> આધુનિક અને અનુઆધુનિક ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તાઓના જાણીતા લેખકો અને તેમના કાર્યનું પરિચય મેળવશે. આ યુગોમાં થયેલા સામાજિક અને સાહિત્યિક ફેરફારોને સમજશે, જેમ કે લેખનની શૈલી, ભાષા, વિષયવસ્તુ અને પાત્રોની રજૂઆત.
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> સુરેશ જોષી - જન્મોત્સવ મધુરાય - સરળ અને શમ્યા રઘુવીર ચૌધરી - પોટકું ઉત્પલ ભાયાણી - ખતવણી કિરીટ દૂઘાત - લીલ હરીશ નાગેચા - કેટવૉક

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

– વિદ્યાપીઠના પરીક્ષા વિભાગ દ્વારા સુનિશ્ચિત પરીક્ષા ,વર્ગખંડ પરીક્ષા , મૌખિકી , /પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા ,નાટક ,પુસ્તકાવલોકન /શૈક્ષણિક પ્રવાસનો અહેવાલ લેખન /મુલાકાત –ગ્રંથાલય ,ફાર્બસ

,વિદ્યાપીઠ વગેરે /મુલાકાત-લેખક ,કવિ ,વિવેચક , સમીક્ષક ,કલાકાર વગેરે /સ્વરૂપ વિશેષ તથા લેખક વિશેષનો વિસ્તૃત પરિચય / રેલ્વે ,બેંક , પોસ્ટ ઓફીસ ,આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતીમાં કામકાજ /અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષાથી વાર્તા ,કવિતા કે લઘુ કથાઓનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ (અંદાજે ૧૫-૨૦ પૃષ્ઠ) જે તે સંબંધિત અધ્યાપકની માર્ગદર્શન અનુસાર /૫ થી ૨૦ કલાક પ્રશિક્ષણ INTERNSHIP/ ON JOB TRAINING PROJECT આદિ.

સંદર્ભ ગ્રંથો :

૧. ટૂંકીવાર્તા : શિલ્પ અને સર્જન - ઈશ્વરલાલ દવે : અનડા પ્રકાશન, અમદાવાદ, ૧૯૬૭.
૨. ટૂંકીવાર્તા : ડૉ. સુમન શાહ સંપાદિત સાહિત્ય સ્વરૂપ પરિચય શ્રેણી - ડૉ. વિજય શાસ્ત્રી, અરૂણોદય પ્રકાશન, ૨૦૦૩.
૩. બાર સાહિત્ય સ્વરૂપો - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ, ૨૦૦૧.
૪. વાર્તાપર્વ - બાબુ દાવલપુરા : પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ, ૨૦૦૭.
૫. પન્નાલાલ પટેલની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ - પન્નાલાલ પટેલ ; સાધના પ્રકાશન, અમદાવાદ, ૨૦૦૧.
૬. દ્વિરેફની વાતો ભાગ - ૧,૨,૩ - રામનારાયણ વિ. પાઠક, ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન પ્રકાશન , અમદાવાદ, પ્ર.આ. ૧૯૯૧.
૭. મડિયાનું અક્ષર કાર્ય - ડૉ. નવીનચંદ્ર ત્રિવેદી, આદર્શ પ્રકાશન, પ્ર.આ. ૧૯૭૮.
૮. પરિષ્કૃત વાર્તા અને બીજા લેખો - મણિલાલ હ. પટેલ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ, ૨૦૧૦.
૯. ચાર વાર્તાકાર - એક અભ્યાસ - વિજય શાસ્ત્રી, આર.આર. શેઠની કં., મુંબઈ
૧૦. સ્વરૂપસંનિધાન - સં. સુમન શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, ૧૯૯૭.
૧૧. આધુનિક ટૂંકીવાર્તામાં ઘટનાતત્વનું નિરૂપણ - જયેશ ભોગાયતા, પાર્શ્વ પ્રકાશન, ૨૦૦૧
૧૨. ૧૫ પ્રતિનિધિ ગુજરાતી નવલિકાઓ - સંપા. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ, ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય.પ્ર.આ. ૨૦૧૪.

SEMESTER-III B.A.-II Gujarati –Discipline-specific core (DSC)Course

Course Sr. no.	Type of Course	Title	Cr.	L	TP	INT	TOTAL
3.4	VSC (Minor)	પૂઠ્ઠ રીડિંગ	2	2	-	50	50

Course Title	પૂઠ્ઠ -વંચન -PROOF READING
Course Credits	2
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> વિદ્યાર્થીઓ પૂઠ્ઠરીડિંગની મહત્વપૂર્ણ પ્રક્રિયા અને તેના મુખ્ય ઉદ્દેશો (જેમ કે ભાષાવિદોના સુધારણા, યોગ્યતા, અને સ્પષ્ટતા)ને સમજશે. પૂઠ્ઠરીડિંગની મૂળભૂત બાબતો (જેમ કે વ્યાકરણ, ઓળખ, વાક્યરચના, અને સ્પેલિંગ ચેક) પર ધ્યાન આપશે. પૂઠ્ઠરીડિંગની પ્રક્રિયા દ્વારા લેખનમાં ફેરફારો લાવશે, જે વાચક માટે વધુ આરામદાયક, સમજણને અનુરૂપ અને સક્રિય થઈ શકે. સરળ, પરંતુ અસરકારક રીતે લઘુત્તમ ભૂલોને સુધારવા માટે વિવિધ પ્રકારના પૂઠ્ઠરીડિંગ સાધનો અને તકનીકોનો ઉપયોગ કરશે. વિદ્યાર્થીઓમાં પૂઠ્ઠરીડિંગ માટે જરૂરી કૌશલ્ય અને કુશળતા વિકસિત થશે, જેનાથી તેઓ લખાણના ગુણવત્તાવર્ધન અને તેના વિધેયાત્મક બાહ્યકારણને પ્રગટ કરશે
Module 1 (Credit 1) પૂઠ્ઠ રીડિંગ : જોડણી અને વિરામચિહ્ન	
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> વિદ્યાર્થીઓ જોડણી અને વિરામચિહ્નો (જેમ કે કોષ્ટક, વિરામચિહ્ન, કોમ્મા, પિરિયડ, કોલન, સેમી-કોલન, અપીલ માર્ક, દોટ, અવકાશ)ના નિયમોનો યોગ્ય ઉપયોગ શીખશે. પત્રો, લેખો, અને સંવાદોમાં નિયમિત રીતે જોડણી અને વિરામચિહ્નોની ખામીઓ સુધારવા માટે કૌશલ્ય વિકાસ કરશે.

	<ul style="list-style-type: none"> • વિદ્યાર્થીઓ પૂઝરીડિંગ, શ્રવણકૌશલ, જોડણી, અને વિરામચિહ્નોના નિયમોનો યોગ્ય ઉપયોગ કરીને સંવાદીતાનો સકારાત્મક અને અસરકારક વિકાસ કરી શકે.
Content Outline	જોડણી અને વિરામચિહ્નોના નિયમો શ્રવણકૌશલ , પ્રત્યાયન કૌશલ –સંવાદી સમાજ રચનાની અનિવાર્ય તાલીમ
Module 2 (Credit 1) પૂઝવાંચન અને ભૂલ સુધારણા	
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> • વિદ્યાર્થીઓ પૂઝવાંચનની મહત્વતા અને તેના વિવિધ તબક્કાઓને સમજશે. • વિદ્યાર્થીનીઓ સરળ અને પારદર્શક રીતે લખાણને ચકાસી, ભાષાની ખામીઓ અને દુર્બળતાઓને ઓળખી, એમાં સુધારણા લાવશે. • વ્યાકરણ અને ભાષાની યોગ્યતા માટે પસંદગીપૂર્ણ શબ્દચયન અને વ્યાકરણના નિયમો પર વિચાર કરશે. • પૂઝવાંચન માટેના કૌશલ્યને વિકસાવતી વખતે, શબ્દો અને વ્યાકરણનો યોગ્ય સંકલન કરવામાં નિષ્ણાત થશે.
Content Outline	<p>પૂઝવાંચનનો પરિચય</p> <ul style="list-style-type: none"> • પૂઝવાંચન શું છે? • પૂઝવાંચનની મહત્વતા અને તેના વિવિધ તબક્કાઓ • પૂઝવાંચનના નિયમો અને કાર્યશક્તિ • લેખન પ્રક્રિયામાં ભૂલ સુધારણાનું મહત્વ <p>વ્યાકરણ અને શબ્દચયનનો અભ્યાસ</p> <ul style="list-style-type: none"> • વ્યાકરણના નિયમો અને શબ્દોનો યોગ્ય ઉપયોગ • શબ્દ ચૂકીઓ, ટાઇપો અને વિમર્શોનું ઓળખાણ • શબ્દચયન અને તેમના અર્થને સાચો બનાવવું • વાક્યરચના અને તેની સુસંગતતા • પૂઝવાંચનની વિવિધ નિશાનીઓનો પરિચય

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

– વિદ્યાપીઠના પરીક્ષા વિભાગ દ્વારા સુનિશ્ચિત પરીક્ષા ,વર્ગખંડ પરીક્ષા , મૌખિકી , /પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા ,નાટક ,પુસ્તકાવલોકન /શૈક્ષણિક પ્રવાસનો અહેવાલ લેખન /મુલાકાત –ગ્રંથાલય ,ફાર્બસ ,વિદ્યાપીઠ વગેરે /મુલાકાત-લેખક ,કવિ ,વિવેચક , સમીક્ષક ,કલાકાર વગેરે /સ્વરૂપ વિશેષ તથા લેખક વિશેષનો વિસ્તૃત પરિચય / રેલ્વે ,બેંક , પોસ્ટ ઓફીસ ,આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતીમાં કામકાજ /અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષાથી વાર્તા ,કવિતા કે લઘુ કથાઓનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ (અંદાજે ૧૫-૨૦ પૃષ્ઠ) જે તે સંબંધિત અધ્યાપકની માર્ગદર્શન અનુસાર /૫ થી ૨૦ કલાક પ્રશિક્ષણ INTERNSHIP/ ON JOB TRAINING PROJECT આદિ.

સંદર્ભ ગ્રંથો :

૧. લેખન શુદ્ધિ અને લઘુકોશ –ડો . રમેશ શુક્લ-પ્રવીણ પુસ્તક ભંડાર , સંદર્ભ સાહિત્ય માળા , રાજકોટ , ૧૯૯૧
૨. જોડણી માટે ખિસ્સા કોશ –ગુજરાત વિદ્યાપીઠ , અમદાવાદ , ૨૦૧૨ ,
૩. માતૃભાષા લેખન કૌશલ અને શિક્ષણ –સંપાદક – યોગેન્દ્ર વ્યાસ , પારુલ કંદર્પ દેસાઈ , પીન્કી યજ્ઞેશ પંડ્યા , ગુજરાત સાહિત્ય પરિષદ , અમદાવાદ , ૨૦૧૩
- ૪ . લેખન માર્ગદર્શીની –યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ , અમદાવાદ
- ૫ . પૂઠ્ઠ રીડીંગ કેવી રીતે થાય છે ? જીતેન્દ્ર દેસાઈ –સંપાદક – યશવંત દોશી , આદ્ય સંપાદક – વાડીલાલ ડગલી , પરિચય પુસ્તિકા ટ્રસ્ટ, મુંબઈ , ૧૯૯૨
૬. સાચી જોડણી અઘરી નથી – યશવંત દોશી –પરિચય પુસ્તિકા , પરિચય ટ્રસ્ટ, ૨૦૧૪
- ૭ . જરા મન થયું એક વાત કરું ? ધીરુબહેન પટેલ , ૨૦૧૧ બૂકપબ ઈનોવેશન
- ૮ .ગુજરાતી લિપિ અને જોડણી –નિશીથ ધ્રુવ –સોમાભાઈ પટેલ , તાદ્યર્થ ,ડીસેમ્બર, ૧૯૯૭ , ૩૨-૩૯
૯. વાણી અને લેખનની શુદ્ધિ –હરિપ્રસાદ શાસ્ત્રી , અંજની આનંદ , બુદ્ધિ પ્રકાશ , માર્ચ ,૧૯૯૮ , ૧૧૬
- ૧૦ .ગુજરાતી લિપિસુધારાનો પ્રશ્ન –રતિલાલ નાયક , તાદ્યર્થ, જાન્યુ., ૧૯૯૮ , ૩૨ -૩૪
- ૧૧ .માતૃભાષાનો મહિમા અને લેખન શુદ્ધિ –હરિપ્રસાદ શાસ્ત્રી બુદ્ધિ પ્રકાશ , ૧૯૯૬ , સપ્ટેમ્બ

SEMESTER-III B.A.-II Gujarati –Discipline-specific core (DSC)Course

Course Sr. no.	Type of Course	Title	Cr.	L	EX	INT	TOTAL
3.5	OEC	ગુજરાતી પત્રકારત્વ – (Feature writing) લેખ	2	2		50	100

Course Title	ગુજરાતી પત્રકારત્વ -લેખ,લેખન અને વિવિધ પ્રકાર(Feature writing)
Course Credits	2
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none">ફિચર લેખનની તત્વોને સમજી શકશેવિવિધ પ્રકારના ફિચર લેખો માટે યોગ્ય અભિગમ અને શૈલીઓનો ઉપયોગ કરી શકેફિચર લેખન માટે સંવાદ , રિસર્ચ અને લેખનશૈલીઓનો પ્રયોગ કરશે.નૈતિકતા અને યોગ્યતા સાથે ફિચર લેખનની પ્રક્રિયા પર્યાપ્ત રીતે અજમાવવી શકે.પત્રકારત્વમાં ફિચર લેખોની અસરકારકતા અને તેના ઉપયોગના મહત્વને સમજીને લેખ લખી શકશે.
Module 1 (Credit 1) ફિચર લેખનનો પરિચય અને મહત્વ	
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none">વિદ્યાર્થીઓ ફિચર લેખન અને ન્યૂઝ રિપોર્ટિંગ વચ્ચેનો તફાવત સમજશે.ફિચર લેખનના લક્ષ્ય અને મહત્વનો પરિચય પ્રાપ્ત કરશે. <p>વિવિધ પ્રકારના ફિચર લેખો (પર્સનલ, ઈવેન્ટ, સોસાયટી, ટ્રાવેલ, અને હેલ્થ) વિશે સમજણ પ્રાપ્ત થશે.</p> <ul style="list-style-type: none">દરેક પ્રકારના ફિચર માટે લખવાની પદ્ધતિ અને નિયમો સમજાશે.

Content Outline	<ol style="list-style-type: none"> 1. ફિચર લેખનનો પરિચય: <ul style="list-style-type: none"> ○ ફિચર લેખન શું છે? ○ ફિચર લેખન અને ન્યૂઝ રિપોર્ટિંગનો તફાવત ○ પત્રકારત્વમાં ફિચર લેખનની ભૂમિકા ○ ફિચર લેખનની વિશિષ્ટતાઓ 2. ફિચર લેખનના પ્રકાર: <ul style="list-style-type: none"> ○ પર્સનલ ફિચર ○ ઇવેન્ટ ફિચર ○ ટ્રાવેલ ફિચર ○ હેલ્થ, કલ્ચરલ, અને સોસાયટી ફિચર ○ ઇન્ટરવ્યૂ બેઝ્ડ ફિચર 3. ફિચર લેખનની રચના: <ul style="list-style-type: none"> ○ ફિચર લેખનનો ધ્યેય અને સામગ્રી ○ ફિચર લેખ માટેની વાક્ય રચના ○ લીડ, બોડી અને કનક્લૂઝન ○ પ્રારંભિક વિગતો અને રસપ્રદ ટર્ન 4. ફિચર લેખમાં નેરેટિવ અને એડિટોરિયલ ટોન: <ul style="list-style-type: none"> ○ સજાવટ અને પ્રસંગની બાબતો ○ કથાવ્યાખ્યા શૈલીનો ઉપયોગ ○ નૈતિક દૃષ્ટિકોણ અને વાચકના રસનું નિર્માણ
Module 2 (Credit 1)	ફિચર લેખન માટેના અભિગમ અને નૈતિકતાઓ
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> • વિદ્યાર્થીઓ ફિચર લેખન માટે યોગ્ય અભિગમ અને શૈલીઓ અપનાવવાનો કૌશલ્ય શીખશે. • કથાવ્યાખ્યા, નેરેટિવ અને વર્ણનાત્મક શૈલીઓનો ઉપયોગ કરતી વખતે અભિગમ અને પદ્ધતિને સમજશે. • યોગ્ય સ્ત્રોતોથી માહિતી મેળવવાનું અને તેને ફિચર લેખમાં સંકલિત કરવાનું કૌશલ્ય શીખશે.

	<ul style="list-style-type: none"> • રિસર્ચ અને માહિતી ચકાસણીના માવજત સાથે ફિચર લેખ માટે માહિતી સંકલિત કરવાની તૈયારી કરશે. • વિદ્યાર્થીઓ સંવેદનશીલ વિષયો પર લખતી વખતે સંવેદના અને મૌલિકતા જાળવણીનો અભિગમ વિકસાવશે. • સામાજિક, સાંસ્કૃતિક, અને રાજકીય મુદ્દાઓ પર ન્યાય અને સચોટતા જાળવવા માટે સજાગ રહેશે.
<p>Content Outline</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ફિચર લેખન માટે રિસર્ચ અને માહિતી સંકલન: <ul style="list-style-type: none"> ○ સંવાદ અને ઇન્ટરવ્યૂ: ફિચર લેખન માટેની મુખ્ય પદ્ધતિઓ ○ સચ્ચાઈ અને માહિતી એકત્રિત કરવાનો સદુપયોગ ○ ફિચર લેખ માટે સબૂત અને સત્વર માહિતી સંકલન ○ વિવિધ સ્ત્રોતમાંથી રિસર્ચ અને માહિતી મેળવનાર 2. લેખન માટે શૈલીઓ અને પદ્ધતિઓ: <ul style="list-style-type: none"> ○ નેરેટિવ વાસ્તવિકતા અને વાર્તાવાચકતા ○ સારા શબ્દચયન અને વ્યાકરણ ○ સમજદારી, સાહિત્યિક અભિગમ અને સરળ ભાષાનો ઉપયોગ ○ રસપ્રદ માહિતી અને નવીન વિષયો પર લખવું 3. ફિચર લેખન માટેની નૈતિકતાઓ: <ul style="list-style-type: none"> ○ નૈતિક દૃષ્ટિકોણ: સત્યતા, ન્યાય, અને વિશ્વસનીયતા ○ પારદર્શિતા અને ખોટી માહિતી ઠાળો ○ એડિટિંગ અને પ્રકાશન માટે દયાળુ અભિગમ ○ લેખન અને સંપ્રેક્ષણમાં વ્યાવસાયિકતા 4. લેખ માટે અનુભવ અને અભ્યાસ: <ul style="list-style-type: none"> ○ વિદ્યાર્થીઓ માટે પ્રેક્ટિકલ કાર્ય: ફિચર લેખ લખવો ○ ફિચર લેખ માટેના નાના નમૂનાઓ ○ પીઅર રિવ્યૂ અને ફિચર લેખનું મૂલ્યાંકન ○ નવીન ફિચર લેખો માટે ટિપ્સ અને માર્ગદર્શન

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

– વિદ્યાપીઠના પરીક્ષા વિભાગ દ્વારા સુનિશ્ચિત પરીક્ષા ,વર્ગખંડ પરીક્ષા , મૌખિકી , /પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા ,નાટક ,પુસ્તકાવલોકન /શૈક્ષણિક પ્રવાસનો અહેવાલ લેખન /મુલાકાત –ગ્રંથાલય ,ફાર્બસ ,વિદ્યાપીઠ વગેરે /મુલાકાત-લેખક ,કવિ ,વિવેચક , સમીક્ષક ,કલાકાર વગેરે /સ્વરૂપ વિશેષ તથા લેખક વિશેષનો વિસ્તૃત પરિચય / રેલ્વે ,બેંક , પોસ્ટ ઓફીસ ,આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતીમાં કામકાજ /અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષાથી વાર્તા ,કવિતા કે લઘુ કથાઓનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ (અંદાજે ૧૫-૨૦ પૃષ્ઠ) જે તે સંબંધિત અધ્યાપકની માર્ગદર્શન અનુસાર /૫ થી ૨૦ કલાક પ્રશિક્ષણ INTERNSHIP/ ON JOB TRAINING PROJECT આદિ.

સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. જનસંચાર માધ્યમો અને જનસંપર્ક - પ્રા. નાનુભાઈ જોશી, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય અમદાવાદ.
૨. લેખ લખવાની કળા - યાસીન દલાલ, પ્રવીણ પ્રકાશન, રાજકોટ, ૧૯૨૦.
૩. સંચાર માધ્યમો - સંપાદક: ડૉ.નગીન મોદી, આર.આર. શેઠની કંપની, અમદાવાદ, ૧૯૯૭.
૪. સમૂહ માધ્યમો અને સાહિત્ય - ડૉ. પ્રીતિ શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, ૧૯૮૯.
૫. મિડિયા મેસેજ - સુમન શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ, ૨૦૧૦.
૬. માધ્યમ મીમાંસા - યાસીન દલાલ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ, ૨૦૧૧
૭. સંશોધન - અહેવાલ લેખન - પ્રા. વિમળ પી. શાહ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય અમદાવાદ, ૧૯૯૪
૮. ફિલ્માવલોકન - અભિજિત વ્યાસ, પ્રકાશક- લેખક પોતે વિક્રેતા - આર.આર.શેઠની કંપની, મુંબઈ, ૧૯૯૧.
૯. ફિલ્મ દર્શન - યાસીન દલાલ, પ્રવીણ પ્રકાશન, રાજકોટ, ૧૯૮૪.
૧૦. લેખ - સમૂહ માધ્યમ અને સાહિત્ય, કેતન મહેતા પરબ એપ્રિલ-મે, ૧૯૮૫, પૃ. ૬૮ થી ૬૯.
૧૧. પ્રસારણ અને સમાજ - મહેશ મસાની, અનુ. ચંદ્રવદન ચી. મહેતા, નેશનલ બુક ટ્રસ્ટ, ઇન્ડિયા, નવી દિલ્હી, ૧૯૮૦.
૧૨. સંચાર માધ્યમ સંશોધન (પદ્ધતિ અને સમીક્ષા) - ચંદ્રકાન્ત મહેતા, ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય, ૨૦૦૩.
૧૩. રૂબરૂ (મુલાકાતોનો સંગ્રહ) યાસીન દલાલ, પ્રવીણ પ્રકાશન, રાજકોટ, ૧૯૭૯.
૧૪. સંચાર માધ્યમો - ડૉ. નગીન મોદી, આર.આર.શેઠની કંપની, અમદાવાદ, ૧૯૯૭.
૧૫. વિશ્વની શ્રેષ્ઠ ફિલ્મોનો આસ્વાદ - સુભાષ શાહ, નવભારત, સાહિત્ય મંદિર, મુંબઈ, ૨૦૦૮
૧૬. તર્જની સંકેત -ઉત્પલ ભાયાણી, ના.દા.દા.મ.વિ. ૧૯૮૭.
૧૭. નાટકનો જીવ - ઉત્પલ ભાયાણી, ના.દા.દા.મ.વિ. ૧૯૮૭.
૧૮. લેખન અને પત્રકારત્વ - ફાધર વર્ગીસ પોલ, રન્નાદે પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૧૯. સંચાર માધ્યમ और इलेक्ट्रॉनिक मिडिया, ज्ञानेन्द्र रावत, श्री नटराज प्रकाशन, दिल्ली, २००६
૨૦. શિક્ષણમાં ભાષા સજ્જતા અને લેખન કૌશલ : કલ્પેશ પટેલ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ- ૨૦૧૦.
૨૧. ગુજરાતી વ્યાકરણ અને લેખન - ભરત ઠાકર, શબ્દલોક પ્રકાશન, અમદાવાદ, ૨૦૦૩.

૨૨. લેખન કૌશલ - રતિલાલ નાયક, આદર્શ પ્રકાશન
૨૩. લેખન શુદ્ધિ અને લઘુકોશ - ડૉ. રમેશ શુક્લ, પ્રવીણ પ્રકાશન, રાજકોટ, ૧૯૯૧
૨૪. શિક્ષણમાં ભાષાસજ્જતા અને લેખન કૌશલ - કલ્પેશ પટેલ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, ૨૦૧૦
૨૫. વેચાણકળા અને વિજ્ઞાપન - પ્રા.એન.વી.પંચોળી અને અન્ય, શ્રી જમનાદાસની કંપની, અમદાવાદ, ૨૦૦૬.
૨૬. અખબારી લેખન - ડૉ. કુમારપાળ દેસાઈ, યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ, ૧૯૭૯.
૨૭. પટકથા લેખન એક પરિચય (હિન્દી) - મનોહરશ્યામ જોશી, રાજકમલ પ્રકાશન પ્રા. લિ.નવી દિલ્હી, ૨૦૦૨.
૨૮. ટેલિવિઝન પટકથા લેખન (હિન્દી) - વિનોદ તિવારી, પરિદ્રશ્ય પ્રકાશન, મુંબઈ, ૨૦૦૨.
૨૯. કથા, પટકથા, સંવાદ - હુબનાથ, અનભૈ પ્રકાશન, સાયન, મુંબઈ, ૨૦૧૧
૩૦. રેડિયો કે લિયે કેસે લિખે - અમરનાથ ચંચલ, રાજકમલ પ્રકાશન, જયપુર, ૧૯૫૫.
૩૧. ગુજરાતી વ્યાકરણ અને લેખન - ઠાકર ભરતકુમાર, શબ્દલોક પ્રકાશન, અમદાવાદ, પ્ર.આ. ૨૦૦૬, બી.આ. ૨૦૦૯, તુ.આ. ૨૦૧૨.
૩૨. લિપિ અને જોડણીની જોડે એક સફર - ધ્રુવ નિશીથ, પ્રકાશક પોતે, ૧૯૯૮.
૩૩. અરજી અને લેખન કૌશલ - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન.
૩૪. વર્ગીકૃત કહેવતો અને રૂઢિપ્રયોગો - વિનોદ શ્રીમાળી, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન.
૩૫. રેડિયોનાટક : સ્વરૂપ સિધ્ધાંત, વિનોદ જોષી, આદર્શ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
૩૬. વૃત્તસંપાદન , હિંમતભાઈ પારેખ
૩૭. અર્ધ શતાબ્દીની અખબારી યાત્રા, યજ્ઞેશ શુક્લ
૩૮. તંત્રી લેખ : સ્વરૂપ અને સર્જન, ઈશ્વરલાલ દવે.
૩૯. રિપોર્ટીંગ અને રેડિયો રિપોર્ટીંગ, યાસીન દલાલ
૪૦. સંવાદદાતા અને સમાચાર લેખન, યાસીન દલાલ
૪૧. રિપોર્ટીંગના સિદ્ધાંતો, યાસીન દલાલ
૪૨. રેડિયો અને દૂરદર્શન પત્રકારિતા, ડૉ.હરિમોહન
૪૩. સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ, સંપાદન: કુમારપાળ દેસાઈ
૪૪. પત્રકારિતા એવં સંપાદન કલા, એન.સી.પંત.
૪૫. પત્રકારત્વના સિદ્ધાંતો, નાનુભાઈ જોશી, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત, ૧૯૯૭.
૪૬. ગુજરાતી પત્રકારિત્વનો ઇતિહાસ, ડૉ. રતન રુસ્તમજી માર્શલ, સાહિત્ય સંગમ, બીજી આ.૨૦૦૫
૪૭. સિનેમાની સૃષ્ટિ, યાસીન દલાલ, પાર્શ્વપબ્લિકેશન, ૨૦૧૦.

SEMESTER-III B.A.-II Gujarati –Discipline-specific core (DSC)Course**Semester III****COURSE SYLLABUS - B.A. First-year-GUJARATI**

Course Sr. no.	Type of Course	Title	Cr.	INT	EXT	MARKS
3.6 B.A./B.Com (Inter Disciplinary)	A EC	શીખો ગુજરાતી પ્રાથમિક ભાગ -1 લિપિ પરિચય ,શ્રવણ અને વાંચન કૌશલ્ય	4	50	-	50

Course Title	શીખો ગુજરાતી – પ્રાથમિક ભાગ -1 લિપિ પરિચય ,શ્રવણ અને વાંચન કૌશલ્ય
Course Credits	2
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to <ul style="list-style-type: none">માન્ય ગુજરાતી ભાષાની લિપિ શીખશેગુજરાતી સ્વરોને જાણશેગુજરાતી વ્યંજનોને ઓળખશેગુજરાતી જોડાક્ષર બનાવતા શીખશેગુજરાતી .કક્કો બારાખડી લખી વાંચતા લખતા શીખશે .
Module 1 (Credit 1)	ગુજરાતી ભાષા , લિપિ અને બોલી , વાણી ,ઉચ્ચારણ
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to <ul style="list-style-type: none">ગુજરાતી લિપિથી પરિચિત થશે .

	<ul style="list-style-type: none"> • સ્વર, વ્યંજન, જોડાક્ષરોથી શબ્દો બનાવશે .
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> • લિપિ પરિચય : સ્વર અને વ્યંજન. • કક્કો બારાખડી, શબ્દો અને જોડાક્ષર .
Module 2 (Credit 1) શ્રવણ , વાંચન કૌશલ	
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> • શ્રવણ અને વાંચન કૌશલ શીખશે • સ્પષ્ટ ઉચ્ચારણ સાથે વાંચતા શીખશે.
Content Outline	<p>શ્રવણ કૌશલ</p> <ul style="list-style-type: none"> • બાળગીત • બાળવાર્તા <p>વાંચન કૌશલ</p> <ul style="list-style-type: none"> • નાના વાક્યો, વાર્તાઓ વાંચે. • શુદ્ધ વાંચન

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

- 50 ગુણની બહિર્ગત પરીક્ષા લેવાશે .જેમાં પાસ થવું અનિવાર્ય છે.

Activities(પ્રવૃત્તિ):

અક્ષરોનું વર્ગીકરણ કરતાં શીખવું.

નવાનવા શબ્દો બનાવવા આપવા .

ચિત્ર વર્ણન દ્વારા શબ્દસંડોળ વધારવું.

સંવાદ કરવા કહેવું.

વાર્તા કહેવી .

- લેખિત પરીક્ષા

ખાલી જગ્યા પૂરો ,જોડકાં જોડો, ચિત્રવર્ણન , સ્વપરિચય , રંગના નામ

અંકલેખન , વાક્ય બદલે , એક -અનેક શબ્દો લખે, પર્યાયવાચી શબ્દો , વિરોધી શબ્દ .

સંદર્ભ ગ્રંથો :

1) An Intensive Course in Gujarati – Usha Nair , CIII Publication ,Mysore

2) Gujarati Bhasha Saurabh - Usha Nair , CIII Publication ,Mysore

3) Phonetic Reader Series: Language Learning & Teaching Materials Gujarati - Usha Nair,CIII Publication, Mysore

- માના ગુણ સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- અઠવાડિયું સંગ્રહિત ૨૦૧૫-૦૬-૦૬ ના રોજ વેબેક મશિન
- સો વરસનો થા સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- ચોખ્ખું ઘરનું આંગણું સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- મેં એક બિલાડી પાળી છે સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- નાની મારી આંખ સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- ગાતાં મીઠાં તારા ગાન સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- ઢિંગલી મેં તો બનાવી મઝાની સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- ઈચ્છાઓના લીટા સંગ્રહિત ૨૦૧૫-૦૬-૦૬ ના રોજ વેબેક મશિન
- હું ને ચંદ્રહંમેશ માટે મૃત કડી]
- એક બિલાડી જાડી સંગ્રહિત ૨૦૧૫-૦૬-૦૬ ના રોજ વેબેક મશિન
- વારતા રે વારતા સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- મામાનું ઘર કેટલે સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- એકડો સાવ સળેખડો સંગ્રહિત ૨૦૧૫-૦૬-૦૬ ના રોજ વેબેક મશિન
- દરિયાને તીર સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન

- કેવા હશે ?[હંમેશ માટે મૃત કડી]
- પાંખ મળી જાય સંગ્રહિત ૨૦૦૯-૧૧-૧૬ ના રોજ વેબેક મશિન
- મંદિર તારું સંગ્રહિત ૨૦૦૯-૧૧-૧૫ ના રોજ વેબેક મશિન
- માટું-તાટું સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- બા મેં તો બાગમાં બાંધી નિશાળ સંગ્રહિત ૨૦૦૯-૧૧-૧૫ ના રોજ વેબેક મશિન
- અડકો દડકો દહીં દડૂકો સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- વા વા વંટોળિયા સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- રીંછ એકલું ફરવા ચાલ્યું સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- કેવું અનોખું છે માટું બાળપણ સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- પ્રાણીઓની ગાડી સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- બેન અને ચાંદો સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- રંગ રંગ વાદળિયાં સંગ્રહિત ૨૦૦૯-૦૯-૨૩ ના રોજ વેબેક મશિન
- સાબુભાઈની ગાડી સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- પા પા પગલી સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- બા, મને ચપટી વગાડતાં આવડી ગઈ સંગ્રહિત ૨૦૦૯-૧૧-૧૫ ના રોજ વેબેક મશિન
- ચાંદા પોળી સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- આવ રે બહેન સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- ચકલી ચોખા ખાંડે છે સંગ્રહિત ૨૦૦૯-૧૧-૧૫ ના રોજ વેબેક મશિન
- રાતી રાતી ચણોઠડી ને બીજું રાતું બોર સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન
- દાદાનો ડંગોરો લીધો સંગ્રહિત ૨૦૧૩-૧૦-૧૧ ના રોજ વેબેક મશિન

SEMESTER-III B.A.-II Gujarati

3.7 Major (Core)

NO.	Vertical	Title	Sem VI	Cr.	Marks	Int	Ext
3.7	Major (core)	પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય વિવેચકો	Major (core)	2	50	50	00

Course Title	પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા
Course code	
Course Credits	2
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <p>1. બી .એ ના અભ્યાસક્રમમાં વિદ્યાર્થી મેથ્યુ આર્નોલ્ડ સુધીની પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસાનો પરિચય મેળવે છે</p> <p>2 એમ .એ .ના અભ્યાસક્રમમાં ટી .એસ .એલિયટ થી રોલાં બારથ સુધીના તબક્કાના મહત્વના મીમાંસકોની સહીત્યમીમાંસનું અધ્યાપન કરવાનો હેતુ છે અને સમજ કેળવે તે જરૂરી છે.</p> <p>3 .યુરોપીય સાહિત્ય વિવેચનનો વ્યાપક અનુભવ કરે .</p> <p>4 પશ્ચિમ કાવ્ય કલાત્મકતા અધ્યયનની વિવિધ પ્રણાલી તથા પરિવર્તનને જાણશે</p> <p>5 સાહિત્યતાત્વાની અર્થઘટન કરનારી વિભિન્ન વિવેચન દ્રષ્ટિનો અભ્યાસ કરશે</p>
Module 1 (Credit 1:	પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા .
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>અંગ્રેજ શાસનકાળથી આપણા વિધવાન વિવેચકો પાશ્ચાત્ય સાહિત્યમીમાંસના સીધાન્તોનું નિકટવર્તી અનુશીલન કર્યું છે તેની પ્રાયોગિક કલાત્મકતા જાણશે</p> <p>વિદ્યાર્થીની બહેન કાવ્ય અધ્યયનની વિવિધશાખાઓ વિવિધ રીતે સ્વાત્રન્યોતર કાળ પછી આપણા વિવેચકો યુરોપીય સાહિત્યવિવેચનનો વ્યાપક અનુભવ કરે છે એ જાણશે</p>

Content Outline	<p>* બીજી સદીથી વીસમી સદીનો પાશ્ચાત્ય ઇતિહાસ જાણશે પ્લેટો થી લઈ એરીસ્ટોટલ, લોન્જાઈનસ ,હોરેસ , લોકે ,દેકાર્ટ , શેક્સપિયર , બેન્જોનસન વગેરેના પ્રદાન તેમની કાવ્ય વિચારના નો પરિચય મેળવશે</p> <p>* ૧૪મી સદી વાચી આવતા વાદોને જાણશે (દાદાવાદ, અસ્તિત્વવાદ બીજા અનેક વાદોને જાણશે અને પરિચય મેળવશે</p>
Module 2 (Credit 1) :	પ્લેટો -અરિસ્ટોટલ
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. વિદ્યાર્થીની બહેન અનેક પાશ્ચાત્ય વિવેચકો તેના પ્રદાન ને જાણશે તેમની કાવ્ય વિચારથી પરિચિત થશે 2. વિદ્યાર્થીની બહેન બીજી સદીથી અત્યાર સુધી આવતા પાશ્ચાત્ય વિવેચનના સ્થિત યન્તરોને જાણશે અને શીખશે
Content Outline	<ol style="list-style-type: none"> 1. પ્લેટો -સાહિત્ય અને નૈતિકતા ,અનુસરણનો સિદ્ધાંત ,સાહિત્ય અને આદર્શ વિષે તેમના પ્રદાન ને જાણશે 2. એરિસ્ટોટલ -poetics -સાહિત્યની પ્રથમ સુવ્યવસ્થિત આલોચના , અનુસરણ નહીં પુનઃ મૂલ્યાંકન ,ટ્રેજેડી નું વિશ્લેષણ ,એકતાના સિદ્ધાંતો ,unity of action

Assignment / Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE):

દરેક સુનિશ્ચિત અભ્યાસક્રમ અનુસાર વિદ્યાપીઠ પરીક્ષા વિભાગ અથવા મહાવિદ્યાલય દ્વારા પરીક્ષા ,મૌખિકી ,પેપર-PPT / પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા /નાટક કે પુસ્તક અવલોકન / શૈક્ષણિક પ્રવાસ / મુલાકાત / સર્જક સાથે સંવાદ , ગ્રંથાલય , પુસ્તકાલય વગેરે / મુલાકાત - લેખક , કવિ , વિવેચક , કલાકાર વગેરે વિદ્યાવિશેષ કે લેખક વિશેષનો વિસ્તૃત પરિચય / બેંક ,આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતીભાષાનો ઉપયોગ કઈ રીતે થાય / અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષામાંથી કોઈ વાર્તા , કવિતા કે લઘુકથાનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ / અધ્યાપકના નિર્દેશ અનુસાર

: સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. પશ્ચિમનું સાહિત્ય વિવેચન ભાગ - ૧,૨ : શિરીષ પંચાલ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ,અમદાવાદ, ૧૯૯૨
૨. પાશ્ચાત્ય સાહિત્યમીમાંસા : બહેચરભાઈ પટેલ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ,અમદાવાદ,
૩. મેથ્યુ આર્નોલ્ડ : ભરત મહેતા, પાર્શ્વ પ્રકાશન, ૨૦૦૨

૪. કવિ-વિવેચક એલિયટ : સુમન શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
૫. ઉદાત્તત્વ : અનુ. ચંદ્રશંકર ભટ્ટ, ગુજરાત યુનિ., અમદાવાદ
૬. ટી.એસ. એલિયટ વિશેષાંક : સં. ધીરુ પરીખ, કવિલોક પ્રકાશન, અમદાવાદ, ૧૯૮૯
૭. ફલશ્રુતિ : લાભશંકર પુરોહિત, સંવાદ પ્રકાશન, વડોદરા, ૧૯૯૯
૮. બહુસંવાદ : ચંદ્રકાંત ટોપીવાળા, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
૯. સિદ્ધાંતે કિમ્ : સુમન શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન,

COURSE SYLLABUS - B.A. Second-year-GUJARATI

SEMESTER-IV B.A.-II Gujarati –Major Core

Course Sr. no.	Type of Course	Title	Cr.	L	TP	INT	TOTAL
4.1	Major (Core)	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ સુધારકયુગ અને પંડિત યુગ	4	4	50	50	100

Course Title	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ -(સુધારક યુગ અને પંડિત યુગ)
Course Credits	4
Course code	
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> - વિધ્યાર્થીની બહેન 1150 થી 1850એ ગુજરાતી ભાષા સાહિત્યનો મધ્યકાળ છે ત્યારે ઘણી પ્રાદેશિક ભાષાનો ઉદ્ભવ થયો ગુજરાતી ભાષા પણ તેમની એક છે એ આપણે આગળ જાણ્યું - 1850 થી આજદિન સુધીનો ગાળો ગુજરાતી ભાષાનો અર્વાચીન કાળ છે આ સમયમાં સામાજિક ,રાજકીય , આરથૂઈક , સાંસ્કૃતિક ક્ષેત્રે અનેક સ્થિતચંતરો જોવા મળે છે એ વિષે જાણશે
Module 1 (Credit 1)	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ -સુધારકયુગ અને પંડિત યુગની સામાજિક -સાંસ્કૃતિક -રાજકીય ભૂમિકા

<p>Learning Outcomes</p>	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> - આ સમયગાળાની સામાજિક , રાજકીય , આર્થિક , સાંસ્કૃતિક ક્ષત્રે સ્થિતયંતરો જાણશે - ખાસ કરીને અન્યાભાષી સાહિત્યની સાથોસાથ યુનિવર્સિટીઓની સ્થાપન બાદ ગુજરાતી સાહિત્યકારને અંગ્રેજી ભાષા સાહિત્યનો પ્રત્યક્ષ પરિચય મેળવશે <p>ગુજરાતી ચેતના તેના વૈશ્વિક આંદોલનો , તેનું પરિણામ , વિવિધ સાહિત્ય સ્વરૂપોમાં ગુજરાતી સર્જકોનું ખેડાણ વિષે સમજ કેળવશે</p>
<p>Content Outline</p>	<p>ઇ .સ. 1850 થી આજદિન સુધીનો સમય - ગુજરાતી ભાષાનો અર્વાચીન કાળ</p> <p>સુધારક યુગ અને પંડિત યુગના મહત્વના સર્જકો - સાહિત્ય સ્વરૂપો અને તેનું ખેડાણ</p>
<p>Module 2 (Credit 1) સુધારક યુગ : લક્ષણો , સર્જકો ,કૃતિઓનો અભ્યાસ</p>	
<p>Learning Outcomes</p>	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>વિદ્યાર્થીની બહેનો મધ્યકાળના સમૃદ્ધ - સાહિત્યના ઇતિહાસને સંજય પછી તેઓ આરવાચી સંદર્ભમાં મુકાય તે અનિવાર્ય છે</p> <p>અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસનો સમયગાળો વિશાળ છે તેથી આ વિશે જાણવું અનિવાર્ય છે એને જાણશે</p>
	<p>મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યથી કયા , કેવી રીતે જૂઠું પડે છે એનો ખ્યાલ આવશે</p>
<p>Content Outline</p>	<ul style="list-style-type: none"> - સુધારક યુગનો સાંસ્કૃતિક સંદર્ભ , પરિબળો , મધ્યકાલીન યુગથી વ્યાવર્તન ,લક્ષણો - સુધારક યુગના સર્જકોનો અભ્યાસ - નર્મદ , દલપત, નવલરામ સુધારક યુગની કૃતિઓનો અભ્યાસ - કારણ ઘેલો , લલિતદુખદર્શક

Module 3 (Credit 1) પંડિત યુગ : લક્ષણો , સર્જકો , કૃતિઓનો અભ્યાસ	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	તત્કાલીન સામાજિક -સંસ્કૃતિકગતિવિધિ , અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની લાક્ષણિકતાઓ , મુખ્ય મુખ્ય સાહિત્ય સ્વરૂપો , મુખ્ય મુખ્ય સર્જકો વિષે જાણશે
	સીંચીન: કૃતિઓ , પ્રવાહો , વાળનો , સ્થિતચંતરો અને અન્ય મહત્વના અભ્યાસ અંશોનો સમાવેશ કર્યો છે તે જાણશે જ્ઞાન સમૃદ્ધ કરશે
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> - પંડિત યુગનો સાંસ્કૃતિક સંદર્ભ , પરિબળો, સુધારક યુગથી વ્યાવર્તન, પંડિત યુગના લક્ષણો - પંડિતયુગના સર્જકોનો અભ્યાસ- ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી , કાન્ત , , બ .ક . ઠાકોર - પંડિત યુગની કૃતિઓનો અભ્યાસ - ભદ્રંભદ્ર , કલાપીનો કેકારવ , જયા અને જયંત
Module 4 (Credit 1) ગુજરાતી ભાષાનો ઇતિહાસ - સુધારક યુગ અને પંડિત યુગના સાહિત્ય સ્વરૂપોનો અભ્યાસ	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	વિદ્યાર્થીની બહેનો અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનું સમગરલક્ષી ચિત્ર પામશે .
	સાહિત્યના બંને પ્રકારના ઇતિહાસનું અધ્યયન , વિદ્યાર્થીની બહેન પોતાની ભાષાના સાહિત્યને તરતાંચભાવે જોવાની દ્રષ્ટિ આપશે ઉપરાંત સાહિત્યિક પરંપરાને સાચા અર્થમાં આત્મસાત કરે જે આજના સંદર્ભમાં બહુ જ પ્રસ્તુત બન્યું છે
Content Outline	નિબંધ , આત્મકથા , નવલકથા , ગઝલ , ખંડકાવ્ય , નાટક , વિવેચન

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

– વિદ્યાપીઠના પરીક્ષા વિભાગ દ્વારા સુનિશ્ચિત પરીક્ષા ,વર્ગખંડ પરીક્ષા , મૌખિકી , /પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા ,નાટક ,પુસ્તકાવલોકન /શૈક્ષણિક પ્રવાસનો અહેવાલ લેખન /મુલાકાત –ગ્રંથાલય ,ફાર્બસ ,વિદ્યાપીઠ વગેરે /મુલાકાત-લેખક ,કવિ ,વિવેચક , સમીક્ષક ,કલાકાર વગેરે /સ્વરૂપ વિશેષ તથા લેખક વિશેષનો વિસ્તૃત પરિચય / રેલ્વે ,બેંક , પોસ્ટ ઓફીસ ,આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતીમાં કામકાજ /અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષાથી વાર્તા ,કવિતા કે લઘુ કથાઓનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ (અંદાજે ૧૫-૨૦ પૃષ્ઠ) જે તે સંબંધિત અધ્યાપકની માર્ગદર્શન અનુસાર /૫ થી ૨૦ કલાક પ્રશિક્ષણ INTERNSHIP/ ON JOB TRAINING PROJECT આદિ.

સંદર્ભ ગ્રંથો :

ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : ભાગ ૧થી ૬ – ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ , અમદાવાદ , ૧૯૭૩ , ૨૦૨૦

અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્ય રૂપરેખા – ધીરુભાઈ ઠાકર , ગૂર્જર , ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય , અમદાવાદ ૧૯૮૨

સાહિત્ય કોષ – ભાગ -૨,૩ સં .જયંત કોઠારી , ચંદ્રકાંત ટોપીવાળા , ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ , અમદાવાદ , ૧૯૮૯

Gujarat and its literature -ક .મા . મુન્શી , ભારતીય વિધ્યભાવન , મુંબઈ , ૧૯૫૪

પંડિત યુગનું પુનઃમૂલ્યાંકન – નીતિન મહેતા – ગૂર્જર પ્રકાશન

SEMESTER-IV B.A.-II Gujarati –Discipline-specific core (DSC)Course

Course Sr. no.	Type of Course	Title	Cr.	L	TP	INT	TOTAL
4.2	Major (Core)	સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ -ટૂંકી વાર્તા -2- ભારતીય -પાશ્ચાત્ય	4	4	50	50	100

Semester III

4 .2 Major (Core)

Course Title	સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ -ટૂંકી વાર્તા -2-ભારતીય
Course Credits	4
Course code	
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <p>ઉચ્ચ અભ્યાસ કરનાર વિદ્યાર્થીની બહેન ભારતીય સાહિત્ય સ્વરૂપ વિષેની સમાજ કેળવણી અને તેનું ઊંડાણ પ્રાપ્ત કરશે એ હેતુથી સાહિત્ય સર્જન સંલગ્ન અનેક વિષયોનું તલસ્પર્શી અભ્યાસ કરશે</p> <p>ભારતીય ભાષા ઇતિહાસમાં સાહિત્ય સ્વરૂપ - ક્લાસિક ટૂંકી વાર્તાને વિવિધ ભાષામાં જાણશે અને જ્ઞાનમાં વધારો કરશે .</p>
Module 1 (Credit 1)	ભારતીય ટૂંકી વાર્તાનો સંક્ષિપ્ત પરિચય - ક્લાસિક ભારતીય વાર્તાઓ -ઉડિયા ,ઉર્દૂ , મરાઠી
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>ભારતીય સર્જક , સાહિત્ય સ્વરૂપ , સાહિત્ય વિવેચન , ભારતીય સાહિત્ય વિષયોના અધ્યાપણથી એનાથી સાહિત્યિક જ્ઞાનની</p>

	ક્ષિતિજોનો વિસ્તાર થશે
	સાહિત્ય સ્વરૂપનો ઉત્ક્રાંતિમૂલક અને વ્યાવર્તક ભૂમિકે અભ્યાસ કરવાથી સ્વરૂપ સિદ્ધિનો નિકટવર્તી પરિચય થશે
Content Outline	ઉડિયા - ચક્રપાણિ - ગોપીનાથ મહંતિ -અનુ -રેણુકા સોની ઉર્દૂ - ખોલી નાખ સહાદત હસન મંટો - અનુ .-શરીફા વીજળીવાળા મરાઠી - ઝભલું - વી .સ . ખાંડેકર - અનુ .શકુંતલા મહેતા
Module 2 (Credit 1) ક્લાસિક ભારતીય વાર્તાઓનો અભ્યાસ -ભારતીય અંગ્રેજી , હિન્દી , બંગાળી	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	સત્તત બદલાતા માનવજીવનનો સંદર્ભ અને સાહિત્ય સ્વરૂપ વચ્ચે જે આંતર સબંધ છે તેની પ્રતીતિ થશે
	સાહિત્ય સર્જન અને માનવજીવન વચ્ચેની બહુપરિમાણી આંતરિક સંવાદિતાનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ થશે
	સાહિત્ય સ્વરૂપ વૈશ્વિક સ્તરે જે મૌલિકતા અને વૈવિધ્યાને જાણશે
Content Outline	ભારતીય અંગ્રેજી - અનીતા દેસાઈ પ્રેમાળ દીકરો - - અનુ .હરીશ ખત્રી હિન્દી - ફનીશ્વર રેણું -ત્રીજી કાસમ - અનુ .હસુ યાજ્ઞિક બંગાળી - રવીન્દ્રનાથ ટાગોર - ખોકાબાબુનું પુનરાગમન - અનુ .રમણલાલ સોની
Module 3 (Credit 1) ક્લાસિક ભારતીય વાર્તાઓનો અભ્યાસ - મલયાલમ , કન્નડ	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	અધ્યાપણથી માનવજીવનનું બહુપરિમાણી ચિત્ર વાંચી શકશે
	સાહિત્ય સ્વરૂપ વિષે સિદ્ધાંતલક્ષી વિચારણાનો ખ્યાલ આવશે

Content Outline	મલયાલમ - તાક્ષી શિવશંકર પિલલે - માતનની વાર્તા - અનુ - વર્ષા દાસ કન્નડ - નટરાજ હુલિયાર - માય કિન્નારી - અનુ - કારમશી પીર
Module 4 (Credit 1) ક્લાસિક ભારતીય વાર્તાઓનો અભ્યાસ -આસામી , તેલુગુ ,પંજાબી	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	આ અભ્યાસથી ભારતીય ટૂંકી વર્તન સ્વરૂપથી ઓળખ સઘન થશે
	ટૂંકી વાર્તાના સાહિત્ય સ્વરૂપની પ્રતિનિધિરૂપ કૃતિઓનો અધ્યાપણથી સ્વરૂપમાં થતા ઉમેરણ અને બાદબાકીની પ્રક્રિયાથી વિદ્યાર્થીની બહેન અભિજ્ઞ થશે
Content Outline	આસામી - ઇન્દિરા ગોસ્વામી - પુત્ર કામના - અનુ .પ્રિયંકા જોશી તેલુગુ - રાંચકોન્ડ વિશ્વનાથ શાસ્ત્રી - સર્જન ,પીડા , મૃત્યુ -અનુ નયન ડેલીવાળા પંજાબી - કરતારસિંહ દુગ્ગલ - એક કિરણ ચાંદનીનું - અનુ . ભોળાભાઈ પટેલ

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

– વિદ્યાપીઠના પરીક્ષા વિભાગ દ્વારા સુનિશ્ચિત પરીક્ષા ,વર્ગખંડ પરીક્ષા , મૌખિકી , /પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા ,નાટક ,પુસ્તકાવલોકન /શૈક્ષણિક પ્રવાસનો અહેવાલ લેખન /મુલાકાત –ગ્રંથાલય ,ફાર્બસ ,વિદ્યાપીઠ વગેરે /મુલાકાત-લેખક ,કવિ ,વિવેચક , સમીક્ષક ,કલાકાર વગેરે /સ્વરૂપ વિશેષ તથા લેખક વિશેષનો વિસ્તૃત પરિચય / રેલ્વે ,બેંક , પોસ્ટ ઓફીસ ,આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતીમાં કામકાજ /અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષાથી વાર્તા ,કવિતા કે લઘુ કથાઓનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ (અંદાજે ૧૫-૨૦ પૃષ્ઠ) જે તે સંબંધિત અધ્યાપકની માર્ગદર્શન અનુસાર /૫ થી ૨૦ કલાક પ્રશિક્ષણ INTERNSHIP/ ON JOB TRAINING PROJECT આદિ.

સંદર્ભ ગ્રંથો :

- 1.ભારતીય ટૂંકી વાર્તા - ભોળાભાઈ પટેલ , ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ -1980
2. ટાગોરની વાર્તા કળા - સંપાદક - ભારત મહેતા - પાર્શ્વ પ્રકાશન

3. કલાસિક ભારતીય વાર્તાઓ - સંપાદક - કિરીટ દૂધાત - અરુણોદય પ્રકાશન -અમદાવાદ ,ફેબ્રુઆરી -2025 , isbn -978 -81-981421-9-1
4. ભારતીય કથાવિશ્વ - શિરીષ પંચાલ- પાર્શ્વ પ્રકાશન , અમદાવાદ - -2020
- 5 ભારતીય ટૂંકી વાર્તા -હિમાંશી શેલત - પાર્શ્વ પ્રકાશન - અમદાવાદ 2020

SEMESTER-IV B.A.-II Gujarati –Discipline-specific core (DSC)Course

Course Sr. no.	Type of Course	Title	Cr.	L	TP	INT	TOTAL
4.3	Major (Core)	નિયત સ્વરૂપનો અભ્યાસ - નવલકથા	4	4	50	50	100

Semester -IV

4.3 Major (Core)

Course Title	નિયત સ્વરૂપનો અભ્યાસ -નવલકથા
Course Credits	4
Course code	
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <p>નવલકથા સ્વરૂપ બધી જ સંસ્કૃતિમાં ભારે પ્રભાવશાળી રહ્યું તેને વિષે ઊંડાણપૂર્વક જાણશે</p> <p>ભારતીય નવલકથા અને ગુજરાતી નવલકથા વિષે જાણશે</p> <p>કથા પ્રકાર , કથાણાત્મક સ્વરૂપોનો અભ્યાસ કરશે અને જાણશે ,</p> <p>Narretology -કથનશાસ્ત્ર વિષે જાણશે</p> <p>લોકપ્રિય નવલકથા વિષે તેમ જ જ્ઞાનપીઠ પુરસ્કૃત બીજી ભારતીય ભાષામાં લખાયેલ નવલકથાઓ વિષે જાણકારી મેળવશે</p>
Module 1 (Credit 1)	, નવલકથા - સ્વરૂપ , સંજ્ઞા , લક્ષણો, વ્યાખ્યા , પ્રકારો
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>Nature of narrative શું છે જાણશે , અનેક કથાઓના વૈવિધ્યાનું જ્ઞાન મેળવશે</p> <p>નવલકથા - રચના રીતિ ,રચનગત પ્રયુક્તિઓ ,શૈલી , પ્રશિષ્ટ અને તળની પરંપરાને જાણશે</p>

Content Outline	નવલકથા - એક કથા પ્રકાર , કથાણાત્મક સ્વરૂપોનો અભ્યાસ , નવલકથા સ્વરૂપ , સંજ્ઞા , ભારતીય અને ગુજરાતી નવલકથાનો સંક્ષિપ્ત પરિચય , ભારતીય નવલકથાનો ઉદભવ , પ્રકૃતિ , સ્વરૂપગત પરિવર્તન , પ્રકારો
Module 2 (Credit 1)	જ્ઞાનપીઠ પુરસ્કૃત ભારતીય નવલકથા - સંક્ષિપ્ત પરિચય
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	સર્વોચ્ચ સાહિત્યિક ભારતીય પુરસ્કાર શું છે કોને મળ્યો છે કી નવલકથા માટે મળ્યો છે તેની માહિતીથી જ્ઞાત થશે
	સામાજિક , સાંસ્કૃતિક , રાજનૈતિક પરિસ્થિતિ , કથાણાત્મક બયાનનો ઉપક્રમ જાણશે
	જ્ઞાન પીઠ નવલકથાઓનું સ્વરૂપ અને વિકાસ જાણશે
Content Outline	જ્ઞાન પીઠ પુરસ્કૃત નવલકથા - તરક્ષણકાર બંદોપાધ્યાય થી રઘુવીર ચૌધરી સુધી નોંધપાત્ર સર્જક , ભારતનો સર્જક તેની પ્રાદેશિકતા અને તેમ માનવી અને જીવનદર્શન
Module 3 (Credit 1)	પન્નાલાલ પટેલ કૃત - “ માનવીની ભવાઈ “- ગુજરાતી
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	ભારતીય જનપદ , સમાજ , regionalityને જાણશે
	જ્ઞાનપીઠ પુરસ્કૃત ગુજરાતી ભારતની અત્યંત મહત્વની નવલકથાને જાણશે
Content Outline	પન્નાલાલ પટેલ કૃત - માનવીની ભવાઈ નવજીવન ટ્રસ્ટ , અમદાવાદ , 2018-પુન .મુદ્રણ મૂલ્ય 100 / માનવીની ભવાઈ - ભારતીયતા , જીવન દર્શન ,શીર્ષક , કથાવસ્તુ , પાત્રો , રસ , બોલી , ભાષા , પ્રકૃતિ -માનવ પ્રકૃતિ , જનપદ સર્જક પરિચય - યુગ , ગુજરાતી સાહિત્યમાં પ્રદાન , જ્ઞાનપીઠ એવાર્ડ
Module 4 (Credit 1)	શિવરામ કારન્થ કૃત “ ધરતી ખોળે પાછો વળે “- કન્નડ(મરાઠિ મણિગો) અનુવાદ - પ્રભાકર મંગળ વેદેકર , દિલ્લી સાહિત્ય અકાદમી ,નવી દિલ્લી , 1982

Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	Indianness ,Idealism , nativism , ecocriticism સંદર્ભે ભારતીય નવલકથાનો અભ્યાસ કરશે
	Regional power , type , main stream નવલકથાને જાણશે
Content Outline	શિવરામ કારન્થ કૃત “ ધરતી ખોળે પાછો વળે - ભારતીયતા ,ત્રણ પેઢી , શીર્ષક , જીવનદર્શન ,પાત્રો ,પ્રકૃતિ -માનવ પ્રકૃતિ ,પ્રાદેશિકતા

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

– વિદ્યાપીઠના પરીક્ષા વિભાગ દ્વારા સુનિશ્ચિત પરીક્ષા ,વર્ગખંડ પરીક્ષા , મૌખિકી ,/પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા ,નાટક ,પુસ્તકાવલોકન /શૈક્ષણિક પ્રવાસનો અહેવાલ લેખન /મુલાકાત –ગ્રંથાલય ,ફાર્બસ ,વિદ્યાપીઠ વગેરે /મુલાકાત-લેખક ,કવિ ,વિવેચક , સમીક્ષક ,કલાકાર વગેરે /સ્વરૂપ વિશેષ તથા લેખક વિશેષનો વિસ્તૃત પરિચય / રેલ્વે ,બેંક , પોસ્ટ ઓફીસ ,આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતીમાં કામકાજ /અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષાથી વાર્તા ,કવિતા કે લઘુ કથાઓનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ (અંદાજે ૧૫-૨૦ પૃષ્ઠ) જે તે સંબંધિત અધ્યાપકની માર્ગદર્શન અનુસાર /૫ થી ૨૦ કલાક પ્રશિક્ષણ INTERNSHIP/ ON JOB TRAINING PROJECT આદિ.

સંદર્ભ ગ્રંથો :

- 1.નવલકથા : સ્વરૂપ અને વૈવિધ્ય - સંપાદન - શિરીષ પંચાલ -અરુણોદય પ્રકાશન ,અમદાવાદ , જુલાઈ -2014, પૃષ્ઠ - 712 , isbn -978-93-80468-60-0
2. જ્ઞાનપી, પીઠ પુરસ્કૃત નવલકથા - તરક્ષણકાર બંદોપાધ્યાય થી રઘુવીર ચૌધરી -સંપાદક- ભરત મહેતા ,પાર્શ્વ પ્રકાશન , અમદાવાદ , isbn -978-93-5108-354-2, 2016 , રૂ -250
3. ગુજરાતી કથાવિશ્વ -નવલકથા -સંપાદક - બાબુ દાવલપુર , નરેશ વેદ -પાર્શ્વ પ્રકાશન , અમદાવાદ , 2015, isbn - 978-93-5108-373-3, રૂ -360/-
4. સમકાલીન ગુજરાતી નવલકથા - ભરત મહેતા , પાર્શ્વ પ્રકાશન , અમદાવાદ , 2018, isbn - 978-93-5108-871-4 રૂ -280
- 5.કથાવિચાર - પ્રમોદકુમાર પટેલ -પાર્શ્વ પ્રકાશન -અમદાવાદ - 1999
6. નવલકથા - યર્યા અને ચિકિત્સા -બિપિન આશર
7. ગુજરાતી નવલકથા - કેટલાક પુનરમૂલ્યાંકન -ધીરેન્દ્ર મહેતા ,2000 , r . r SHETH,મુંબઈ

**COURSE SYLLABUS - B.A. Second-year-GUJARATI
SEMESTER-IV B.A.-II Gujarati**

Course Sr. no.	Type of Course	Title	Cr .	IN T	EXT	MARK S
4.4		ભારત, ભારતીયતા, ભારતીય સંસ્કૃતિ	2	50	00	50

Course Title	ભારત, ભારતીયતા, ભારતીય સંસ્કૃતિ
Course Credits	2
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <p>*વિદ્યાર્થીની બહેનો ભારતની યુવાન પેઢી ભારત શું છે , ભારતીય એટલે કોણ, ભારતીયતા એટલે શું એ જાણે</p> <p>*ભારતીય સંવેદના , સંસ્કારો, માન્યતાઓ, પરંપરા, આદર્શો, મૂલ્યોનો પરિચય કેળવશે</p> <p>*ભારતીય સંસ્કૃતિ અને તેની વિશેષતા , ધર્મો, સાધના પ્રણાલી જાણશે</p> <p>*ભારતનું રાષ્ટ્ર બંધારણ, રાષ્ટ્ર ગીત વિશેષતા જાણશે</p> <p>*ભારતીય જીવન દ્રષ્ટિ, ભૌતિક, પ્રાકૃતિક, વૈચારિક અને સાંસ્કૃતિક સમૃદ્ધિ જાણી ગૌરવ અનુભવશે</p>
Module 1 (Credit 1)	ભારત, ભારતીયતા
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>ભારત શું છે? વિશે જાણશે</p> <p>ભારતીય આદર્શ , સંવેદના, સમસ્યા, આચાર, જીવનમૂલ્યો, જીવનદ્રષ્ટિ, પરંપરાઓ, ચેતના જાણવી</p> <ul style="list-style-type: none"> • . • ભારતીય એટલે કોણ? વિશે જાણશે

	ભારતીયતા એટલે શું? વિશે જાણશે
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> ● ભારતીય આદર્શ ● સંવેદના, સમસ્યા ● આચાર, જીવનમૂલ્યો, જીવનદ્રષ્ટિ,
Module 2 (Credit 1)	એકમ -2 ભારતીય સંસ્કૃતિ
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	ભારતીય સંસ્કારો સમજશે ભારતીય સંસ્કૃતિ જાણશે ભારતીય પ્રજાનું રાષ્ટ્રીય ચારિત્ર્ય વિશે માહિતગાર થશે.
Content Outline	ધર્મો, સાધના, પુણ્યભૂમિ ભારત, સમૃદ્ધ ભારત, રાષ્ટ્ર બંધારણ, રાષ્ટ્ર ગીત, માનવજાતને ભારતીય પ્રજાનું યોગદાન જાણશે

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ -

- ★ 50 ગુણની (માર્ક્સની) આંતરિક પરીક્ષા લેવાશે.
- ★ આંતરિક પરીક્ષામાં પાસ થવું અનિવાર્ય છે.

Activities :

ભારતીયતા એટલે વિવિધતા

ખાનપાન

પહેરવેશ

જીવનશૈલી પર પ્રોજેક્ટ વર્ક

ભારતની ઓળખ

તાજમહેલ

મીનાક્ષી મંદિર

કાશ્મીર પર અહેવાલ લખે
વિવિધ નૃત્યો પર ડોક્યુમેન્ટરી જુએ અને લખે
વિવિધ ચિત્ર શૈલી વિશે જાણે અને અહેવાલ લખે
ભારત સ્વતંત્રતા યોગદાન આપનાર સૌ પુરુષ સ્ત્રીને જાણે
તહેવાર, ઉત્સવ, જુદી જુદી પ્રજા, વિવિધ બોલી, ભાષા વિશે રસપ્રદ મુલાકાત લે

સંદર્ભ ગ્રંથો :

1. "ભારત: એક સંસ્કૃતિ, એક રાષ્ટ્ર" – ચંદ્રપ્રકાશ દ્વિવેદી
2. "ભારતીય સંસ્કૃતિ" – રજનીકાંત શાસ્ત્રી
3. "સંસ્કૃતિના શતદલ" – રજનીકાંત શાસ્ત્રી
4. "ભારતીય સંસ્કૃતિનો મહિમા" – કનૈયાલાલ મુનશી
5. "ભારતીય સંસ્કૃતિ અને પરંપરાઓ" – જશવંત મહેતા
6. "ભારતનો સાંસ્કૃતિક વારસો" – શ્રીમન્નારાયણ
7. "હિન્દુ સંસ્કૃતિ અને ભારતીયતા" – પંડિત ઓમકારનાથ શર્મા (ગુજરાતી અનુવાદ)
8. "વેદ અને ઉપનિષદ: ભારતીય જીવનના આધારસ્તંભ" – સ્વામી સચ્ચિદાનંદ
9. "ભગવદ ગીતા: જીવનનો માર્ગ" – મોરારિબાપુ

COURSE SYLLABUS - B.A. Second-year-GUJARATI
SEMESTER-IV B.A.-II Gujarati

4.5 SEC

Course Title	સાહિત્ય અને સિનેમા
Course code	
Course Credits	૨
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <p>૧. સાહિત્યિક - સાંસ્કૃતિક આદાન-પ્રદાન ક્ષેત્રે સાહિત્ય અને સિનેમા મહત્વ સમજવું, અભિરુચિ કેળવાય.</p> <p>૨. તેમાં માધ્યમાંતર - રૂપાંતર વચ્ચેનો સામ્ય-ભેદ સ્પષ્ટ થાય.</p> <p>૩. સિનેમા સાહિત્યને સાથે જોવાનો સમજવાની દ્રષ્ટિ સજ્જતામાં વધારો થાય.</p> <p>૪. સાહિત્ય પ્રાચીન કળા છે જ્યારે સિનેમા એક આધુનિક કળા છે , સિનેમા જગતમાં પ્રારંભથી આજ લગી સાહિત્યકૃતિનો વિનિયોગ થયો છે ,સાહિત્ય કૃતિ પોતે જ અનુભવનું કળા રૂપાંતર છે ,એ અનુભવ વળી પાછો સિનેમામાં પુનઃ રૂપાંતરિત થતાં કઈ કેટલાય પરિવર્તનોમાંથી પસાર થાય છે</p> <p>૫. સાહિત્ય અને સિનેમા બંનેમાં ગુણાત્મક અને કળાત્મક વિશેષતાઓ – મર્યાદાઓને જાણે</p> <p>૬. સાહિત્ય અને સિનેમાના આંતરસંબંધની વિલક્ષણતાઓ તેમ જ આંતરસંબંધના ઇતિહાસનો આ અભ્યાસક્રમમાં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે</p> <p>૭. સિક્કાંતના અભ્યાસ બાદ બે કૃતિ જે સાહિત્ય કૃતિ હોય તેના પર બનેલી ફિલ્મોનો પણ સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે જેથી પ્રત્યક્ષ અભ્યાસ પણ થશે</p> <p>૮. આ સાહિત્ય અને સિનેમાનો અનુબંધ આ યુગમાં દ્રઢ થઈ રહ્યો છે ત્યારે આ અભ્યાસક્રમના હેતુ વિદ્યાર્થીઓને જ્ઞાનના આ પરિણામનો પરિચય જરૂરી છે શક્ય છે કે જો વિદ્યાર્થી એમાં પારંગત થાય to એને રાજગારીની વિપુલ તક દૂરદર્શન અને ફિલ્મ ઉદ્યોગમાં મળી શકે .</p>
Module 1 (Credit 1) :	સાહિત્ય અને સિનેમાની વિભાવના – બંને ક્ષેત્રોની પાયાની પરિભાષા
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to

	<p>સાહિત્ય પ્રાચીન કળા છે જ્યારે સિનેમા એક આધુનિક કળા છે , સિનેમા જગતમાં પ્રારંભથી આજ લગી સાહિત્યકૃતિનો વિનિયોગ થયો છે ,સાહિત્ય કૃતિ પોતે જ અનુભવનું કળા રૂપાંતર છે ,એ અનુભવ વળી પાછો સિનેમામાં પુનઃ રૂપાંતરિત થતાં કઈ કેટલાય પરિવર્તનોમાંથી પસાર થાય છે એને સમજશે</p> <p>સાહિત્ય અને સિનેમા બંનેમાં ગુણાત્મક અને કળાત્મક વિ શેષતાઓ – મર્યાદાઓને જાણશે</p>
<p>Content Outline</p>	<p>સાહિત્ય અને સિનેમાના આંતરસંબંધની વિલક્ષણતાઓ તેમ જ આંતરસંબંધના ઇતિહાસનો આ અભ્યાસક્રમમાં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે તેના દ્વારા સાહિત્ય અને સિનેમાની વિભાવના – બંને ક્ષેત્રોની પાયાની પરિભાષા તેમ જ સાહિત્યિક કૃતિઓ પર આધારિત સિનેમા</p>
	<p>Module 2 (Credit) : સાહિત્ય અને સિનેમાના આંતરસંબંધની વિલક્ષણતા અને ઇતિહાસ સાહિત્યિક મૂળ કૃતિ અને સિનેમા -સામ્ય -વૈષ્મય તપાસી શરત ચંદ્ર યદ્યોપાધ્યાય કૃત -દેવદાસ -અને સંજય લીલા ભણશાળી કૃત “ દેવદાસ સાહિત્યના રૂપાંતરણ (માધ્યમાંતર)નો અભ્યાસ</p>
<p>Learning Outcomes</p>	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>સાહિત્ય અને સિનેમાના આંતરસંબંધની વિલક્ષણતાઓ તેમ જ આંતરસંબંધના ઇતિહાસનો આ અભ્યાસક્રમમાં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે તેને સમજશે</p> <p>સિદ્ધાંતના અભ્યાસ બાદ બે કૃતિ જે સાહિત્ય કૃતિ હોય તેના પર બનેલી ફિલ્મોનો પણ સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે જેથી પ્રત્યક્ષ અભ્યાસ પણ થશે અને જાણશે</p>
	<p>આ સાહિત્ય અને સિનેમાનો અનુબંધ આ યુગમાં દ્રઢ થઈ રહ્યો છે ત્યારે આ અભ્યાસક્રમના હેતુ વિદ્યાર્થીઓને જ્ઞાનના આ પરિણામનો પરિચય જરૂરી છે શક્ય છે કે જો વિદ્યાર્થી એમાં પારંગત થાય તો એને રાજગારીની વિપુલ તક દૂરદર્શન અને ફિલ્મ ઉદ્યોગમાં મળી શકે .</p>
<p>Content outline</p>	<p>સાહિત્ય અને સિનેમાના આંતરસંબંધની વિલક્ષણતા</p> <p>ઇતિહાસ</p> <p>સાહિત્યિક મૂળ કૃતિ અને સિનેમા -સામ્ય -વૈષ્મય</p> <p>સાહિત્યનું સિનેમામાં રૂપાંતરણ ,માધ્યમાંતરણ સાહિત્ય કૃતિ આધારિત ફિલ્મનો અભ્યાસ – શરતચંદ્ર યદ્યોપાધ્યાય કૃત -દેવદાસ અને સાંજેલીલા ભણશાળી કૃત ફિલ્મ -દેવદાસ</p> <p>સાહિત્ય પ્રાચીન કળા છે જ્યારે સિનેમા એક આધુનિક કળા છે , સિનેમા જગતમાં પ્રારંભથી આજ લગી સાહિત્યકૃતિનો વિનિયોગ થયો છે ,સાહિત્ય કૃતિ પોતે જ અનુભવનું કળા રૂપાંતર છે ,એ અનુભવ વળી પાછો સિનેમામાં પુનઃ રૂપાંતરિત થતાં</p>

	<p>કઈ કેટલાય પરિવર્તનોમાંથી પસાર થાય છે એને સમજશે</p> <p>સાહિત્ય અને સિનેમા બંનેમાં ગુણાત્મક અને કળાત્મક વિશેષતાઓ – મર્યાદાઓને જાણશે</p> <p>સાહિત્ય અને સિનેમાના આંતરસંબંધની વિલક્ષણતાઓ તેમ જ આંતરસંબંધના ઇતિહાસનો આ અભ્યાસક્રમમાં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે તેના દ્વારા સાહિત્ય અને સિનેમાની વિભાવના – બંને ક્ષેત્રોની પાયાની પરિભાષા</p>
	<p>સાહિત્ય કૃતિ આધારિત ફિલ્મનો અભ્યાસ – શરતચંદ્ર ચટ્ટોપાધ્યાય કૃત - દેવદાસ અને સાંજેલીલા ભણશાળી કૃત ફિલ્મ -દેવદાસ</p>
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>સાહિત્ય પ્રાચીન કળા છે જ્યારે સિનેમા એક આધુનિક કળા છે , સિનેમા જગતમાં પ્રારંભથી આજ લગી સાહિત્યકૃતિનો વિનિયોગ થયો છે ,સાહિત્ય કૃતિ પોતે જ અનુભવનું કળા રૂપાંતર છે ,એ અનુભવ વળી પાછો સિનેમામાં પુનઃ રૂપાંતરિત થતાં કઈ કેટલાય પરિવર્તનોમાંથી પસાર થાય છે એને સમજશે</p> <p>સાહિત્ય અને સિનેમા બંનેમાં ગુણાત્મક અને કળાત્મક વિશેષતાઓ – મર્યાદાઓને જાણશે</p>
	<p>સાહિત્ય અને સિનેમાના આંતરસંબંધની વિલક્ષણતાઓ તેમ જ આંતરસંબંધના ઇતિહાસનો આ અભ્યાસક્રમમાં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે તેના દ્વારા સાહિત્ય અને સિનેમાની વિભાવના – બંને ક્ષેત્રોની પાયાની પરિભાષા</p>
	<p>સાહિત્યિક કૃતિઓ પર આધારિત સિનેમા- શરત ચંદ્ર ચટ્ટોપાધ્યાય કૃત “ દેવદાસ “ સાહિત્ય કૃતિ અને સંજય લીલા ભણશાળી દિગ્દર્શિત – “દેવદાસ “ ફિલ્મ-સામાજિક -સાંસ્કૃતિક તપાસ , પટકથા , પાત્રો , માધ્યમાંતરણની દ્રષ્ટીએ ફેરફારો</p>
	<p>દેવદાસ -3 version અને દેવ -D નો અભ્યાસ કરશે અને તેના ફેરફારો તપાસશે</p>

Assignment / Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE):

દરેક સુનિશ્ચિત અભ્યાસક્રમ અનુસાર વિદ્યાપીઠ પરીક્ષા વિભાગ અથવા મહાવિદ્યાલય દ્વારા પરીક્ષા ,મૌખિકી ,પેપર-PPT / પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા /નાટક કે પુસ્તક અવલોકન / શૈક્ષણિક પ્રવાસ / મુલાકાત / સર્જક સાથે સંવાદ , ગ્રંથાલય , પુસ્તકાલય વગેરે / મુલાકાત – લેખક , કવિ , વિવેચક , કલાકાર વગેરે તજજ્ઞ કે લેખક વિશેષનો વિસ્તૃત પરિચય / બેંક ,આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતી કઈ રીતે ઉપયોગી થઈ શકે / અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષામાંથી કોઈ વાર્તા , કવિતા કે લઘુકથાનો

ગુજરાતીમાં અનુવાદ / અધ્યાપકના નિર્દેશ અનુસાર
સંદર્ભ ગ્રંથો :

- ૧.વિશ્વ સિનેમાં કી ૧૦૦ સર્વશ્રેષ્ઠ ફિલ્મે - રાકેશ મિત્તલ
- ૨.સુગરી.શબરી . સિનેમા - અમૃત ગંગર સાથે યજ્ઞેશ દવેનો વાર્તાલાપ - ફિલ્માંતરણ , રૂપાંતરણ
- ૩ .ફિલ્મ સર્જન પ્રક્રિયા -અભિજિત વ્યાસ , યુનિવર્સીટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ,અમદાવાદ
- ૪ .ફિલ્મ કલા વિચાર - અભિજિત વ્યાસ , યુનિવર્સીટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
- ૫ . ફિલ્મવલોકન- અભિજિત વ્યાસ
- ૬ . દ્રશ્યવલોકન - અભિજિત વ્યાસ
૭. બિંબ પ્રતિબિંબ - અભિજિત વ્યાસ

૮. satyajit Ray on cinema- edi. sandip ray

- ૯ .ચલ ચિત્ર , છલચિત્ર - રીયાલીટીનું રીફ્લેક્સઓન, રીફ્લેક્સઓનની રીયાલીટી-અમૃત ગંગર
- ૧૦ .કહાં ગયે વો લોગ -શરદ દત્ત - સિનેમામાં રાષ્ટ્રીય પુરસ્કાર સવર્ણકમળ થી સન્માનિત કૃતિ
- ૧૧ . હિન્દી સિનેમા - દલિત આદિવાસી વિમર્શ - સંપાદક - પ્રમોદ મીણા સમય સે સંવાદ -19-
- ૧૨ . સિનેમા ઔર ફિલ્માંન્તરિત હિન્દી સાહિત્ય - ડો . ગોકુલ ક્ષીરસાગર1.
- ૧૩ . સિનેમાના કથનકળાશાસ્ત્રની પ્રક્રિયાની અને વિભાવનાઓની કેટલીક વાતો - અમૃતગંગર , તથાપિ , અંક ૨૫-૨૬,કથનકળા શાસ્ત્ર વિશેષાંક , વર્ષ -૭ , સપ્ટેમ્બર-નોવેમ્બર - ૨૦૧૧ , ડીસેમ્બર-૨૦૧૨ , સંપાદક - જયેશ ભોગાયતા
- ૧૪ .ભારતીય સાહિત્યના સો વર્ષ - હસમુખ થાનકી , પાર્શ્વ પ્રકાશન , અમદાવાદ , ૨૦૧૩ , ૯૭૮-૯૩-૫૧૦૮-૦૧૫-૨
૧૫. સિનેમાની સૃષ્ટી - યાસીન દલાલ , પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ , ૨૦૧૦
- ૧૬ . ગુજરાતી ફિલ્મોના પાંચ દાયકા - સંપાદક - વાડીલાલ ડગલી , પરિચય

B.A.-II SEMESTER -IV

4.6 AEC-MIL-2 GUJARATI

Course Sr. no.	Type of Course	Title	Cr.	INT	EXT	TOTAL
4.6	AEC (B.A./B.Co m.)	શીખો ગુજરાતી -પ્રાથમિક ભાગ-2 ss	2	50		50

Course Title	શીખો ગુજરાતી -પ્રાથમિક ભાગ-2
Course Credits	2
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to <ul style="list-style-type: none">● ગુજરાત પ્રદેશ અને તેની ભૌગોલિક સીમાઓ વિષે માહિતગાર થશે. (શબ્દભંડોળ સંદર્ભે)● ગુજરાતી ભાષાના ઉદ્ભવ અને વિકાસથી માહિતગાર થશે .● ગુજરાતનાં પ્રમુખ અભ્યારણો, પહાડો અને નદીઓ વિશે જાણશે.● ગુજરાતનાં પ્રમુખ વ્રત અને તહેવાર વિષે સમજશે● ગુજરાતી ગીતોનો સમૃદ્ધ વારસાનો પરિચય મેળવશે.
Module 1 (Credit 1)	ગુજરાત - પ્રદેશ, ભાષા અને સંસ્કૃતિ
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to <ul style="list-style-type: none">● ગુજરાત પ્રદેશનો ઐતિહાસિક,ભૌગોલિક અને સામાજિક ,સાંસ્કૃતિક પરંપરાનો પરિચય મેળવશે . ગુજરાતનાં જોવાલાયક સ્થળોના ઇતિહાસ અને સાંસ્કૃતિક વારસાથી સમૃદ્ધ થશે.

	<ul style="list-style-type: none"> ● ગુજરાત પ્રદેશની ભાષા અને પ્રાંતીય બોલીઓથી માહિતગાર થશે.. અભ્યારણો, નદીઓ ,મંદિર અને તીર્થ સ્થાન અને પહાડોની માહિતીથી જ્ઞાત થશે.
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> ● ગુજરાત પ્રદેશની સીમાઓ અને તેની સંસ્કૃતિ (ઉત્તર ,દક્ષિણ,મધ્ય ગુજરાત અને સૌરાષ્ટ્ર) ● ગુજરાતી ભાષાનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ. ● ગુજરાત પ્રદેશની ભાષા અને પ્રાંતીય બોલીઓ. <p>ગુજરાતનાં પર્યટક સ્થળો, અભ્યારણો, નદીઓ અને પહાડો. મોઢેરા -સૂર્યમંદિર</p> <p>સોમનાથ , દ્વારકા , અંબાજી ,અડાલજ વાવ , પાટણ ,અરવલ્લી ,ડાંગ ના જંગલો ,ગિરનાર ,જૂનાગઢ ,ગિરનું જંગલ ,</p> <p>કચ્છ નું સફેદ રણ , કાળો ડુંગર</p> <p>મંદિર અને તીર્થ સ્થાન .</p> <p>ભાવનગર અને બરોડા -કલાનો વારસો.</p>
Module 2 (Credit 1)	ગુજરાતના ઉત્સવોનું સાંસ્કૃતિક મહત્વ, ગુજરાતી ગીત -સંગીત અને અન્ય લોકકલા
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ગુજરાતમાં ઉજવાતા વિવિધ ઉત્સવો સાથે જોડાયેલી સંસ્કૃતિથી વાકેફ થશે. ● ગુજરાતી ગીતોમાં આલીખાયેલી સંસ્કૃતિથી પરિચિત થશે. ● ગુજરાતના ઉત્સવો સાથે જોડાયેલી માન્યતા , વિશેષતા ,મહત્વ અને લોકવાયકા વિષે જાણશે. ● વિવિધ પ્રસંગે ગવાતાં ગુજરાતી ગીતોને જાણશે.

Content Outline	<p>ગરબા -ગરબી , રાસ</p> <p>ઉત્સવ સાથે જોડાયેલી લોકગાથા અને ભવાઈ .</p> <p>દિવાળી અને અન્ય ઉત્સવોનું સાંસ્કૃતિક મહત્વ</p> <p>ગીતોનો વારસો:</p> <p>હાલરડાં , પ્રભાતિયાં, ઉખાણાં વગેરે</p> <p>જન્મથી મરણ સુધી ગવાતા ગીતો.</p>
------------------------	---

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

- ❖ 50 ગુણની (માર્ક્સની) આંતરિક પરીક્ષા લેવાશે.
- ❖ આંતરિક પરીક્ષામાં પાસ થવું અનિવાર્ય છે.

આંતરિક પરીક્ષા

PPT , પ્રોજેક્ટ , પ્રદર્શન , નવરાત્રીની ઉજવણી ,ગુજરાતી ગીતોનો કાર્યક્રમ , શૈક્ષણિક પ્રવાસ

Activities :

1. ગુજરાત પ્રદેશની મુલાકાત ગોઠવવી.
2. ગુજરાત પ્રદેશની વિશિષ્ટતા બતાવતી ફિલ્મો બતાવવી.
3. ગુજરાતી નાટકો બતાવવા
4. ગુજરાતની માહિતી માટે PPT તૈયાર કરાવી.

સંદર્ભ ગ્રંથો:

1. 'ગુજરાત પરિચય' અદ્યતન આવૃત્તિ- 2019 પ્રા. ડૉ. બી.સી. રાઠોડ, અક્ષર અકાદમી, ગાંધીનગર.
2. 'ગુજરાત પરિચય' લેખક અને સંપાદક રંજન મહેશ આહજોલિયા જ્ઞાન પ્રકાશન. કુડાસણ, ગાંધીનગર, આવૃત્તિ- 2028
3. 'ગુજરાતી લેખન' લેખક સંપાદક પ્રા.ડૉ. બી.સી. રાઠોડ અને પ્રા, ડૉ. પ્રતિભા શાહ. અક્ષર પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.

4. ગજરાત, ગુજરાત રાજ્ય સરકારનું પોર્ટલ.
5. ભાષા પરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ. જયંત કોઠારી, યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
6. ગુજરાતીની ભાતીગળ ઝલક (માધ્યમિક પાઠ્ય પુસ્તક) ઉષા નાયર, ભારતીય ભાષા સંસ્થાન, મૈસૂર ભારત.
7. ભાષાવિજ્ઞાન અને ભાષા કૌશલ્યોનું શિક્ષણ, યોગમ્વ વ્યાસ, મુદ્રક, ઉમિયા પ્રિન્ટરી, અમદાવાદ
8. થોડાંક વ્યાકરણ વિચાર, હરિવલ્લભ ભાયાણી પ્રકાશક શિવજી આશર વોરા એન્ડ કંપની, ગાંધી રોડ, અમદાવાદ.

Semester IV		Humanity				
4.7		Sem IV	Credits	Marks	Int	Ext
4.7	સાહિત્ય અને સમૂહમાધ્યમો		Min or Stre am	2	50	50

Course Title	સાહિત્ય અને સમૂહમાધ્યમો
Course Credits	2
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <p>સમૂહમાધ્યમો અનેક કાર્યક્ષેત્રને પોતાનામાં આવરી લે છે અને તેનો સાહિત્ય સાથે નિકટ સંબંધ રહ્યો છે.</p> <p>બેઉના સ્વરૂપ, કાર્યક્ષેત્ર અને પ્રયોજનમાં સામ્ય વૈષમ્ય હોવા છતાં બંને પરસ્પરને ઉપયોગી છે.</p> <p>સાહિત્ય ને આંચ માનવ વિદ્યાના વિદ્યાર્થીઓ આ પ્રકારના અભ્યાસ કરે તો બંને કાર્યક્ષેત્રને સઘનતાથી સમજી શકે.</p> <p>આંતરવિદ્યાકીય અભ્યાસની વઘેલી માંગના સંદર્ભે આ અભ્યાસક્રમ વિદ્યાર્થીઓ માટે વધુ ઉપયોગી નીવડી શકે.</p>
Module 1 (Credit 1)	સાહિત્ય અને સમૂહમાધ્યમો સ્વરૂપ, કાર્યક્ષેત્ર, પ્રયોજન અને ગતિવિધિ
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>પ્રત્યાયનની વિભાવના સમજાય</p> <p>માધ્યમ, લોકમાધ્યમ અને સમૂહમાધ્યમ અને સામાજિક માધ્યમની વિભાવનાને જાણશે.</p>
	સમૂહ માધ્યમનો પ્રભાવ અને પરિબળોનો તુલનાત્મક અભ્યાસ કરશે.

Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> • દૃશ્ય-શ્રાવ્ય માધ્યમોનું સ્વરૂપ , વ્યાપ અને તેની સિદ્ધિ મર્યાદાને જાણશે. • વર્તમાનપત્ર, રેડિયો, ટેલીવિઝન, ફિલ્મ અને કોમ્પ્યુટર તેના પ્રભાવનો અભ્યાસ • સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ , પત્રકારની સજ્જતા અને પત્રકારત્વની સિદ્ધિ મર્યાદા • દૃશ્ય-શ્રાવ્ય માધ્યમોનો પરિચય અને સ્વરૂપની જાણકારી મેળવશે. • સાહિત્ય અને સમૂહમાધ્યમોનાં કાર્યક્ષેત્રમાં ગુજરાતી ભાષાનો વિનિયોગ અને તેની પ્રસ્તુતતા
Module 2 (Credit 1) ફિલ્મ અને સાહિત્ય કૃતિનો તુલનાત્મક અભ્યાસ વાર્તા : અભુ મકરાણી-યુનિલાલ મડિયા ફિલ્મ : મિર્યા મસાલા - કેતન મહેતા	
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>સમૂહમાધ્યમો અનેક કાર્યક્ષેત્રને પોતાનામાં આવરી લે છે અને તેનો સાહિત્ય સાથે નિકટ સંબંધ રહ્યો છે.</p> <p>બેઉના સ્વરૂપ , કાર્યક્ષેત્ર અને પ્રયોજનમાં સામ્ય વૈષમ્ય હોવા છતાં બંને પરસ્પરને ઉપયોગી છે.</p>
Content Outline	વાર્તા : અભુ મકરાણી- યુનિલાલ મડિયા - કથાવસ્તુ, પાત્રો, પરિવેશ શૈલી ફિલ્મ : મિર્યા મસાલા - કેતન મહેતા - રૂપાંતર, કથાવસ્તુ, પાત્રો, પરિવેશ, સંવાદ ફિલ્મ અને સાહિત્યકૃતિનો તુલનાત્મક અભ્યાસ

સંદર્ભ ગ્રંથો :

1. સમૂહમાધ્યમ અને સાહિત્ય : સં. પ્રીતિ શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન.
2. સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ : સં.કુમારપાળ દેસાઈ, ગુજરાત સાહિત્ય પરિષદ.
3. માધ્યમમીમાંસા : યાસીન દલાલ, પાર્શ્વ પ્રકાશન.
4. માધ્યમવિમર્શ : યાસીન દલાલ, પાર્શ્વ પ્રકાશન.
5. ફિલ્માવલોકન : અભિજિત વ્યાસ.
6. સાહિત્યરંગી પત્રકારત્વ : ડૉ. અમીતા ઠાકોર , નવભારત સાહિત્ય મંદિર , 1998.
7. સ્વાતંત્ર્યોત્તર ગુજરાતી પત્રકારત્વ : વિષ્ણુ પંડ્યા, પાર્શ્વ પ્રકાશન, 2011.
8. મીડિયા મેસેજ : સુમન શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, 2011.
9. પ્રસારણની પાંખે : સં. યાસીન દલાલ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, 2011.
10. સિનેમાની સૃષ્ટિ : સં. યાસીન દલાલ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, 2011.
11. સત્સંગ સિનેમાનો : સં. યાસીન દલાલ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, 2011.
12. જનસંપર્કનું જગત : સં. યાસીન દલાલ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, 2011.
13. હિન્દીમેં મીડિયાલેખન ઓર અનુવાદ : ડૉ. રામગોપાલ સિંહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, 2011.
14. પત્રકારિતા પ્રશિક્ષણ : ડૉ. રામગોપાલ સિંહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, 2011.
15. સાહિત્યિક પત્રકારત્વ : કિશોર વ્યાસ, પાર્શ્વ પ્રકાશન.
16. લેખન અભિવ્યક્તિ ક્ષેત્રે પ્રશ્નો અને પડકારો : આમ્રપાલી દેસાઈ , અર્થાત , ૧૯૯૭ , અપ્રિલ

અર્થાત , ૧૯૯૭

- 17.માધ્યમ ચિંતન -યાસીન દલાલ , : નગીન મોદી , પ્રત્યક્ષ , ૧૯૯૯ , જુલાઈ
18. ભારતીય સિનેમા ગીત અને સંગીત : અભિજિત વ્યાસ , શબ્દ સૃષ્ટી,
સપ્ટેમ્બર,૧૯૯૬
- 19.ફિલ્મ કળા વિચાર –અભિજિત વ્યાસરાઘેશ્યામ શર્મા , બુદ્ધિ પ્રકાશ , એપ્રિલ, ૧૯૯૮
- 20.દ્રશ્ય કળા –ગુલામ મોહમ્મદ શેખ , મુકેશ વૈધ , ઇન્ડિયા ટુડે , ફેબ્રુઆરી-માર્ચ , ૧૯૯૭ ,
- 21.સાહિત્ય અને અખબાર – અનુ . રવીન્દ્ર ઠાકોર , તાદર્થ્ય,મે, ૧૯૯૭
- 22.સાહિત્યથી દૂર થતું દૂરદર્શન –રશીદ મીર , ધબક , ડિસેમ્બર, ૧૯૯૭
- 23.સમૂહમાધ્યમો દ્વારા ભાષા સાહિત્યનું અધપતન- મફત ઓઝા , તાદર્થ્ય,મે, ૧૯૯૬
- 24.સંચય –સંપાદનની પ્રક્રિયા અને પરિણામ – રમણ સોની , પ્રત્યક્ષ , ૧૯૯૭ , જુલાઈ-
સપ્ટેમ્બર
- 25.કૃતિ સંપાદનની નવી દિશા – રમણ સોની , પ્રત્યક્ષ , ૧૯૯૬ , જાન્યુઆરી-માર્ચ
- 26.સાહિત્યિક પત્રકારત્વ –સંજ્ઞા ચર્ચા –કિશોર વ્યાસ , બુદ્ધિપ્રકાશ , ૧૯૯૯ , સપ્ટેમ્બર

5.1 Major (Core)

Course Sr. no.	Vertical	Title	Sem V	Credits	Marks	INT	EXT
5.1	Major (core)	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ગાંધીયુગ/અનુગાંધીયુગ	Major (core)	4	100	50	50

Course Title	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ -ગાંધી યુગ અને અનુગાંધી યુગ
Course Credits	4
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <p>૧. અર્વાચીન ગુજરાતીગદ્ય અને પદ્ય કૃતિઓના સ્વરૂપ અને વિકાસને પ્રસ્તાવિક ભૂમિકાનું જ્ઞાન થવું.</p> <p>૨. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યપ્રવાહને ધ્યાનમાં રાખી નિયત કૃતિઓનો સમગ્રલક્ષી અભ્યાસ કરવો.</p> <p>૩. નિયત કૃતિઓના અભ્યાસ દ્વારા અર્વાચીન ગદ્ય -પદ્ય પ્રવાહથી જ્ઞાન થવું.</p> <p>૪ . ગુજરાતી પ્રશિષ્ટ કૃતિઓને જાણે</p> <p>૫. મનુષ્ય સંસ્કૃતિ, ઇતિહાસ લેખન, સાહિત્ય કળા દ્વારા સાહિત્યનો સર્જક સંસ્કૃતિ બોધ અને ઇતિહાસ બોધ કઈ રીતે રહ્જુ કરે છે તે જાણશે</p>
Module 1 (Credit 1)	: અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્ય વિકાસરેખા

<p>Learning Outcomes</p> <p>(Specific related to the module.. e.g. Define, Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)</p>	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>3. માનવ સંસ્કૃતિ વિવિધ ઘટક અંગો વડે ઉત્થાન-પતનની સમાંતર પ્રક્રિયા વર્ણવે છે , એ પ્રક્રિયા સંસ્કૃતિનો ઇતિહાસ છે , ઇતિહાસ લેખન વડે મનુષ્યના કાર્યની સમીક્ષા થાય છે</p> <p>2. નિયત કૃતિઓના અભ્યાસ દ્વારા અર્વાચીન ગદ્ય-પદ્ય પ્રવાહથી જ્ઞાત થશે</p> <p>. ગુજરાતી પ્રશિષ્ટ કૃતિઓને જાણશે</p> <p>1. પ. મનુષ્ય સંસ્કૃતિ, ઇતિહાસ લેખન, સાહિત્ય કળા દ્વારા સાહિત્યનો સર્જક સંસ્કૃતિ બોધ અને ઇતિહાસ બોધ કઈ રીતે રહ્જુ કરે છે તે જ</p>
<p>Content Outline</p>	<p>*ગાંધી યુગ –લક્ષણો અને વિશેષતા , સર્જકોનું પ્રદાન</p> <p>*અનુગાંધી યુગ – લક્ષણો અને વિશેષતા , સર્જકોનું પ્રદાન</p>
<p>Module 2 (Credit 1) : અર્વાચીન ગદ્ય- પદ્યની વિભાવના -ગાંધીયુગ અને અનુગાંધી યુગ સંદર્ભે</p>	
<p>Learning Outcomes</p> <p>(Specific related to the module.. e.g. Define, Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)</p>	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>1. સંસ્કૃતિ , સાહિત્ય , ઇતિહાસ દર્શાવતી ગદ્ય કૃતિઓનો પરિચય (સુધારક,યુગ પંડિત યુગ ,ગાંધી યુગ અનુગાંધી યુગની)</p> <p>2. સંસ્કૃતિ , સાહિત્ય , ઇતિહાસ દર્શાવતી પદ્ય કૃતિઓનો પરિચય (સુધારક,યુગ પંડિત યુગ ,ગાંધી યુગ અનુગાંધી યુગની</p>
<p>Content Outline</p>	<p>1.1 ગાંધી યુગની ગદ્ય -પદ્ય કૃતિઓનો અભ્યાસ</p> <p>1.2 અનુ ગાંધી યુગની ગદ્ય -પદ્ય કૃતિઓનો અભ્યાસ</p>
<p>Module 3 (Credit 1) : પૃથિવીવલ્લભ – ક . મા. મુનશી , ભારતીય વિધ્યા ભવન મુંબઈ</p>	

પ્રકાશન , ૧૯૮૩	
Learning Outcomes <i>(Specific related to the module.. e.g. Define, Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)</i>	After learning the module, learners will be able to
	3. ગાંધીયુગ – સર્જક ક . મા . મુનશીનું પ્રદાન કથા સાહિત્યમાં જાણશે , 4. માનવ સંસ્કૃતિનું દર્શન કરાવતી ગાંધી યુગની પ્રતિનિધિ કૃતિનો અભ્યાસ કરી સર્જકના સર્જનથી સંસ્કૃતિબોધ અને ઇતિહાસ બોધ મેળવશે .
Content Outline	પૃથિવીવલ્લભ – કનૈયાલાલ માણેકલાલ મુનશી -નવલકથા 1.1વસ્તુસંકાલના –ઐતિહાસિક નવલકથા 3.2 –પાત્ર નિરૂપણ –મનોવૈજ્ઞાનિક 3.3 – વાતાવરણ - 3.4 – જીવન દર્શન 3.5 – ગાંધી યુગની ગદ્ય કૃતિ 1.6 ભાષા શૈલી –બોલી 1.7- સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન
Module 4 (Credit 1) : બારીબહાર /કાવ્યવિશેષ- પ્રહલાદ પારેખ – સંપાદન – સુરેશ દલાલ , શ્રીમતી નાથીબાઈ દામોદર ઠાકરસી મહિલા વિદ્યાપીઠ, ૧૯૯૧, મુંબઈ વિક્રેતા – નવભારત સાહિત્ય મંદિર , મુંબઈ	
Learning Outcomes <i>(Specific related to the module.. e.g. Define, Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)</i>	After learning the module, learners will be able to
	5. ૧૯મી સદીના મધ્યભાગથી વિશ્વના કળા જગતમાં કલાકારો એ નૂતન સંવેદનશીલતા અને પ્રયોગ્ગેલ સર્જક ચેતનાથી ઉત્તામ કળા કૃતિઓ, સાહિત્ય કૃતિનો આવિષ્કાર તેનાં અધ્યાપન દ્વારા વિદ્યાર્થીની બહેન કલાના વિશ્વની અનુભૂતિ કરે તે હેતુ છે 6. સર્જક ચેતનાના ઉન્મેશોના પરિણામ રૂઓપ કૃતિઓનો સ્વાધ્યાય અને આસ્વાદથી વિદ્યાર્થીની જીવન અને કળા વિશેની નૂતન અભિજ્ઞતા પ્રાપ્ત કરે છે

Content Outline	<p>4. કાવ્ય વિશેષ – પ્રહલાદ પારેખ - અનુગાંધી અને આધુનિક યુગ સુધી તેમનું પ્રદાન</p> <p>5. અનુ ગાંધી યુગના પ્રતિનિધિત્વ ધરાવનાર સર્જક પ્રહલાદ પારેખનો પરિચય</p> <p>6. વિવેચનાત્મક , આસ્વદાત્મક પરિચય</p> <p>7. આધુનિકતા તરફ પ્રહલાદ પારેખ નું પ્રયાણ</p> <p>8. તેમની કવિતાનો સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન (બારી બહાર સંદર્ભે)</p>
-----------------	---

Assignment / Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE):

દરેક સુનિશ્ચિત અભ્યાસક્રમ અનુસાર વિદ્યાપીઠ પરીક્ષા વિભાગ અથવા મહાવિદ્યાલય દ્વારા પરીક્ષા ,મૌખિકી ,પેપર-PPT / પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા /નાટક કે પુસ્તક અવલોકન / શૈક્ષણિક પ્રવાસ / મુલાકાત / સર્જક સાથે સંવાદ , ગ્રંથાલય , પુસ્તકાલય વગેરે / મુલાકાત – લેખક , કવિ , વિવેચક , કલાકાર વગેરે વિદ્યાવિશેષ કે લેખક વિશેષ નો વિસ્તૃત પરિચય / બેંક ,આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતીભાષાનો ઉપયોગ કઈ રીતે થાય / અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષામાંથી કોઈ વાર્તા , કવિતા કે લઘુકથાનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ / અધ્યાપકના નિર્દેશ અનુસાર

: સંદર્ભ ગ્રંથો :

- ૧.ગુજરાતી કથાવિશ્વ : સંપા. બાબુ દાવલપુરા, ગ્રંથાગાર પ્રકાશન
- ૨.ગુજરાતી નવલકથા : રઘુવીર ચૌધરી, રાઘેશ્યામ શર્મા, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
- ૩.કથોપકથન : સુરેશ જોષી
૪. કથાપદ : સુમન શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
- ૫.કથાયોગ : નરેશ વેદ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
- ૬ .નવલકથા અને હું : 'શબ્દસૃષ્ટિ' વિશેષાંક, સં. હર્ષદ ત્રિવેદી ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી , અમદાવાદ
- ૭ .મણિકાન્તથી મણિલાલ : સિલાસ પટેલિયા, પૃ.25-31
- ૮ .સ્વાતંત્ર્યોત્તર ગુજરાતીગીત : સ્વરૂપ અને વિકાસ , પશ્ચિમ પરમાર આદર્શ પ્રકાશન , પ્ર. આ. 1994

- ૯.ટૂંકી વાર્તા અને ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તા : જયંત કોઠારી, ગૂર્જર પ્રકાશન અમદાવાદ
- ૧૦.ગુજરાતી ગીત-મહત્વના સ્થિતચન્તરો મણિલાલ પટેલ ,શબ્દ સૃષ્ટિ ,નવે . ડીસેમ્બર.૨૦૦૦,
૧૩૪-૪૧
૧૧. રાજેન્દ્ર-નિરંજન યુગની કવિતા પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ ,કવિલોક , નવે . ૨૦૦૦ , પૃષ્ઠ. ૪-૧૩
- ૧૨.ગુજરાતી નવલકથા (૧૯૩૧-૧૯૪૭) હસુ યાજ્ઞિક, શબ્દ સૃષ્ટી, ઓગષ્ટ-૧૯૯૮ , ૭૫-૮૩
૧૩. ગુજરાતી નવલકથા (૧૯૪૭-૧૯૯૭) નરેશ વેદ , શબ્દ સૃષ્ટી, ઓગષ્ટ-૧૯૯૮ ,૮૩-૯૨
- ૧૪ . અદ્યતન કવિતા – રહુવીર ચૌધરી – નિરંજન ભગત – પૃષ્ઠ – ૪૪-૪૬ , ૧૮૯-૧૯૩
- ૧૫ .ગુજરાતી નવલકથામાં રૂપ વિકાસ સરસ્વતીચંદ્ર થી આજ સુધી – જયંત ગાડીત , પરબ ,
૧૯૮૭ એપ્રિલ-મે
- ૧૬ .ગુજરાતી નવલકથાનો રૂપ વિકાસ – પ્રમોદકુમાર પટેલ – પરબ , ૧૯૮૭ , એપ્રિલ-મે
- ૧૭ .નવલકથા સંદર્ભ કોશ –પ્રકાશ વેગડ
- ૧૮ .અમર ગીતો –ચંદ્રકાંત શેઠ

5.2 MAJAOR CORE-

Course Sr. no.	Vertical	Title	Sem V	Credits	Marks	INT	EXT
5.2	Major (core)	ભાષાવિજ્ઞાન	Major (core)	4	100	50	50

Course Title	ભાષાવિજ્ઞાન
Course code	
Course Credits	4
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ભાષાવિજ્ઞાનની ઐતિહાસિક અને વર્ણનાત્મક પદ્ધતિ દ્વારા ગુજરાતી ભાષાનો અભ્યાસ કરવો. 2. ભાષા મનુષ્ય સંસ્કૃતિની દેણ છે . ભાષા વગરનો માનવ સમાજ કલ્પી શકતો નથી , વિદ્યાર્થિનીઓની વૈજ્ઞાનિક અને ઐતિહાસિક અભિગમથી ભાષી સંરચના , સ્વરૂપ અને ભાષા પરિવારની સમજ કેળવે તે જરૂરી છે. 3. ઐતિહાસિક શાખા અને વર્ણનાત્મક શાખા દ્વારા ભાષા વિજ્ઞાનનો અભ્યાસ કરી તેના પાયાના સિદ્ધાંતોની જાણકારી મેળવી ગુજરાતી ભાષાનો પરિચય મેળવવો. 4. ભાષાનું સ્વરૂપ , ક્ષેત્ર , વિકાસની વૈજ્ઞાનિકતા , પ્રયોગની કલાત્મકતા અધ્યયનની વિવિધ પ્રણાલી તથા પરિવર્તનને જાણશે 5. ભાષા વિજ્ઞાનની શાખાઓનો ,બોલીઓનો અભ્યાસ કરશે
Module 1 (Credit 1) :	<p>ઐતિહાસિક ભાષાવિજ્ઞાન ; ભાષાનો સામાન્ય પરિચય : ભાષા વિજ્ઞાનનો પરિચય, વિષય અને સ્વરૂપ, ભાષાની અધ્યયનની પદ્ધતિઓ (વર્ણનાત્મક, ઐતિહાસિક, તુલનાત્મક),વ્યાખ્યા, તેનું સામાન્ય સ્વરૂપ, ભાષા અને બોલી</p>

વિજ્ઞાન (પ્રાદેશિક, ધંધાકીય, સામાજિક અને ગુજરાતી ભાષાની બોલીનો પરિચય).	
Learning Outcomes (Specific related to the module.. e.g. Define, Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)	After learning the module, learners will be able to
	1. વિદ્યાર્થીની બહેનો ભાષા સ્વરૂપ,ક્ષેત્ર , વિકાસની વૈજ્ઞાનિકતા તથા પ્રાયોગિક કલાત્મકતા જાણશે
	2. વિદ્યાર્થીની બહેનો ભાષા અધ્યયનની વિવિધશાખાઓ , ગુજરાતી ભાષાની વિવિધ બોલીઓ , બોલી વિજ્ઞાનને જાણશે
Content Outline	9. ભાષાનું સ્વરૂપ અને ક્ષેત્ર 10. ભાષાની વૈજ્ઞાનિકતા તથા પ્રયોગની કલાત્મકતા 11. ભાષા અધ્યયનની પદ્ધતિઓ – વર્ણનાત્મક , અતિહાસિક , તુલનાત્મક 12. બોલી વિજ્ઞાન – પ્રાદેશિક , સામાજિક , ધંધાકીય , શબ્દ ભંડોળ
Module 2 (Credit 1) :	ઐતિહાસિક ભાષા વિજ્ઞાન (ગુજરાતી ભાષાના સંદર્ભમાં) ભાષાકીય પરિવર્તન : સ્વરૂપ અને પ્રકારો (ધ્વનિ પરિવર્તન, રૂપ પરિવર્તન, શબ્દરાશિ પરિવર્તન , અર્થ પરિવર્તન , સાદ્રશ્ય પરિવર્તન), પારિવારિક ભાષાકુળો તેની સમજ, પરિચય.(ભારતના ભાષાકુળોનો અભ્યાસ તેમાં ગુજરાતી ભાષાનું સ્થાન)
Learning Outcomes (Specific related to the module.. e.g. Define, Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)	After learning the module, learners will be able to
	3. વિદ્યાર્થીની બહેન ભાષા , વ્યાકરણ ,જ્ઞાન વિજ્ઞાનની અન્ય શાખાઓથી પરિચિત થશે
	4. વિદ્યાર્થીની બહેન ભાષાકીય પરિવર્તન –ધ્વનિ , રૂપ , શબ્દ, અર્થ ,સાદ્રશ્ય પરિવર્તન જાણશે અને શીખશે
Content Outline	13. જગતના ભાષા ભાષાકુળો તેની સમજ, પરિચય.(ભારતના ભાષાકુળોનો અભ્યાસ તેમાં ગુજરાતી ભાષાનું સ્થાન

	14. ભાષાકીય પરિવર્તન
Module 3 (Credit 1) :	વર્ણનાત્મક ભાષાવિજ્ઞાન : ધ્વનિવિચાર (Phonetics) અને ધ્વનિઘટકવિચાર (Phonemics), ધ્વનિવિચારની ત્રણ શાખાઓનો પરિચય. ઉચ્ચારણમૂલક ધ્વનિ તંત્ર : ઉચ્ચારણ અંગો, ઉચ્ચારણ સ્થાન, ઉચ્ચરિત ધ્વનિઓનું વર્ગીકરણ . ઉચ્ચારણ સ્થાન અને પ્રયત્નરીતિને આધારે પડતા ધ્વનિઘટકના પ્રકારોનો પરિચય. ખંડિયધ્વનિઘટક : સ્વર અને તેના પ્રકાર (અગ્ર, મધ્ય, પશ્ચય-પૃષ્ઠ) વ્યંજન અને તેના પ્રકાર (સ્પર્શ, અનુનાસિક, પ્રકંપી, પાર્શ્વિક, સંઘર્ષી વગેરે .) અતિખંડીય ધ્વનિઘટક : અક્ષર, સંઘ્યક્ષર, જંકચર, કાલમાન, સ્વરભાર, કાકુ વગેરેનો પરિચય.
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
(Specific related to the module.. e.g. Define, Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)	<ol style="list-style-type: none"> 1. વિદ્યાર્થીની બહેન ધ્વનિ યંત્ર , ધ્વનિ વિજ્ઞાન , ધ્વનિ વિચાર તેની શાખાઓ phonology- phonetics અને phonemicsનો ભેદ જાણશે 2. વિદ્યાર્થીની બહેન ખંડિય તેમ જ અતિ ખંડિય ધ્વનિ ઘટકો – સ્વર અને વ્યંજનનું વર્ગીકરણ , અક્ષર, સંઘ્યક્ષર, સીમાસંધિ –junction, કાલમાન ,કાકૂ ,સ્વરભાર વગેરેનો પરિચય કેળવશે
Content Outline	<ol style="list-style-type: none"> 15. ધ્વનિ યંત્ર 16. ધ્વનિ વિજ્ઞાન – સ્વર અને વ્યંજનનું વર્ગીકરણ 17. અક્ષર , સંઘ્યક્ષર , જંકચર, કાલમાન, સ્વરભાર, કાકુ વગેરેનો પરિચય. 18. ધ્વનિ વિચાર 19. ધ્વનિ વિચારની શાખાઓ – ઉચ્ચારણ ,સંચારણ, શ્રવણ વર્ણનાત્મક ભાષાવિજ્ઞાન
Module 4 (Credit 1) :	રૂપવિચાર (Morphology) (ગુજરાતી ભાષાના સંદર્ભમાં) રૂપ, રૂપ ઘટકની ઓળખ રૂપઘટકનાં પ્રકારો (બધ્ધ-મુક્ત/વિચ્છિન્ન-અવિચ્છિન્ન/ધાતુ-અધાતુ/અંગ) વ્યાકરણિક પ્રવર્ગો : લિંગ, વચન, પુરુષ, વિભક્તિ, પ્રયોગ,

	<p>કાળ, સમાસ, ક્રિયા વિશેષણ, ઉદગાર વાચકો, નિપાતો. વાક્ય વિચાર (Syntax) (ગુજરાતી ભાષાના સંદર્ભમાં) વાક્ય અને તેનાં પ્રકારો (સાદું, સંકુલ કે મિશ્ર , સંયુક્ત વાક્ય) વિધિવાચક, નિષેધ વાચક , પ્રશ્નાર્થ, સંકેતાત્મક, આદત વાચી. કર્તરિ-કર્મણિ-પ્રેરક રચનાઓ. રૂપાખ્યાનગત અને વાક્યગત સંબંધો. વાક્ય રચનાના નિકટસ્થ અવયવો.</p>
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
(Specific related to the module.. e.g. Define, Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)	<ol style="list-style-type: none"> 1. વિદ્યાર્થીની બહેન રૂપ વિચાર , અર્થ તથા તત્વનો સંબંધ, પરિવર્તન કારણ તેમ જ દિશાઓ થી પરિચિત થશે 2. વિદ્યાર્થીની બહેન વાક્ય વિચાર , શબ્દ અને અર્થનો સંબંધ , પ્રકાર વાક્ય પરિવર્તનને જાણશે
Content Outline	<ol style="list-style-type: none"> 20. રૂપ વિચાર –સંબંધ તત્વ તેમ જ તેનો સંબંધ 21. રૂપ વિચાર અને તેનાં પ્રકારો 22. વાક્ય વિચાર –શબ્દ અને પદ્મીઓ સંબંધ , વાક્યના પ્રકાર 23. વાક્ય પરિવર્તન

Assignment / Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE):

દરેક સુનિશ્ચિત અભ્યાસક્રમ અનુસાર વિદ્યાપીઠ પરીક્ષા વિભાગ અથવા મહાવિદ્યાલય દ્વારા પરીક્ષા , મૌખિકી , પેપર-PPT / પ્રોજેક્ટ / પરિસંવાદ / સિનેમા / નાટક કે પુસ્તક અવલોકન / શૈક્ષણિક પ્રવાસ / મુલાકાત / સર્જક સાથે સંવાદ , ગ્રંથાલય , પુસ્તકાલય વગેરે / મુલાકાત – લેખક , કવિ , વિવેચક , કલાકાર વગેરે વિદ્યાવિશેષ કે લેખક વિશેષ નો વિસ્તૃત પરિચય / બેંક , આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતીભાષાનો ઉપયોગ કઈ રીતે થાય / અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષામાંથી કોઈ વાર્તા , કવિતા કે લઘુકથાનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ / અધ્યાપકના નિર્દેશ અનુસાર

: સંદર્ભ ગ્રંથો :

1.	ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિ પરિવર્તન	: ડૉ. પ્રબોધ પંડિત, ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ, 1974
2.	વ્યાકરણ વિમર્શ	: ભર્મિ દેસાઈ , યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ , અમદાવાદ 1992, ૨૦૧૯
3.	ભાષાશાસ્ત્રની કેડીએ	: ભર્મિ દેસાઈ , યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ , અમદાવાદ 1992
4.	બોલીવિજ્ઞાન અને ગુજરાતની બોલીઓ	: યોગેન્દ્ર વ્યાસ , યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ , અમદાવાદ 1974
5.	બોલીવિજ્ઞાનના કેટલાક પ્રશ્નો	: શાંતિલાલ આચાર્ય , ગુજ. સાહિત્ય પરિષદ , અમદાવાદ, 1984
6.	ગુજરાતની ભાષા	: ટી.એન.દવે, અનુ. મીનાક્ષી પટેલ, યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ અમદાવાદ, 1972
7.	ભાષા અને તેનું ભૌતિક સ્વરૂપ	: યોગેન્દ્ર વ્યાસ, નંદિતા પ્રકાશન, અમદાવાદ
8.	ભાષા વ ભાષાશાસ્ત્ર	: શ્રી ન. ગજેન્દ્રગડકર, વ્હીનસ પ્રકાશન, પુણે
9.	ગુજરાતી ભાષાનું ઐતિહાસિક વ્યાકરણ	: હરિવલ્લભ ભાયાણી , ગુજરાતી સાહિત્ય અકાદમી , ગાંધીનગર, 1988
10.	વ્યાકરણ : અર્થ અને આકાર	: સંપા. ડૉ. દયાશંકર જોશી, યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ , પ્ર.આ. 1978, પુન:મુદ્રિત 1995.
11.	ભારતીય ભાષાવિજ્ઞાન	: આચાર્ય કિશોરીદાસ વાજપાઠી , વાણી પ્રકાશન, પ્ર. આ. 1999, દ્વિ.સં. 2008
12.	Introductory Linguistics	: W.P.Lehmann, Oxford and IBH Publishing Co. Mumbai, New Delhi, Calcutta, 1966

5.3 IKS- Major specific

Course Sr. no.	Vertical	Title	Sem V	Credits	Marks	INT	EXT
5.3	IKS (major specific)	ગુજરાતી કવિતામાં ભારતીય સંસ્કૃતિ રામાયણ મહાભારત સંદર્ભે. પ્રાચીના અને મહાપ્રસ્થાન ઉમાશંકર જોશી.	IKS (major specific)	2	50	0	50

Course Title	ભારતીય સંસ્કૃતિ- રામાયણ અને મહાભારત સંદર્ભે - ઉમાશંકર જોશી કૃત “પ્રાચીના અને મહાપ્રસ્થાન
Course code	
Course Credits	2
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to ૧. ભારતીય સાહિત્યની સૈદ્ધાંતિક વિચારણા અને તેનું સમર્થન કરે. ૨. ભારતીય સાહિત્યના અભ્યાસનો નવો દ્રષ્ટિકોણ કેળવાય ૩. ભારતીય વિભાવનાના અર્થપ્રકાશમાં નવા તત્વો , નવા રસપ્રદેશની જાણ થાય. ૪. ભારતની બહુભાષી અને બહુસંસ્કૃતિને સમજાય.
Module 1 (Credit 1)	: ભારતીય સાહિત્ય સંજ્ઞા ચર્ચા ભારતીય સાહિત્યની વિવિધ વ્યવસ્થાઓ ભારતીય સાહિત્યની વિભાવના –ભારતીયતા, પ્રાદેશિકતા, રાષ્ટ્રીયતા, વૈશ્વિકતા.
	2. ભારતીય સાહિત્ય અભ્યાસનો ,અનુસંસ્થાનવાદી નવો દૃષ્ટિકોણ જોવા મળે છે એ સંદર્ભમાં આ અભ્યાસક્રમ નિયત કરવામાં આવે છે

	<p>3. સાહિત્યની “ભારતીય “ વિભાવનાના અર્થપ્રકાશમાં ઘણાં નવાં તત્ત્વો , નવો રસ પ્રદેશ પામી શકાય આ વિવિધ સાહિત્ય નું સમગ્રપણે આકલન કરવાથી જ ભારતીય સાહિત્ય નો સાચો પરિચય થાય અને ભારતીયતાની ખરી ઓળખ પામી શકાય . એ ઓળખ વિદ્યાર્થીની બહેનો પામે એ હેતુસર “ ભારતીય સાહિત્ય”ની સૈધાંતિક વિચારણા અને તેનું સમર્થન કરે એવી પ્રાચીન ,મધ્યકાલીન ,અર્વાચીન કૃતિઓ (ગુજરાતી સિવાયની અન્ય ભાષાઓની) નો અભ્યાસ આ અભ્યાસમાં કરાવવાનો ઉદ્દેશ છે .</p>
Module 2 (Credit 1) :	નિયત કૃતિનો અભ્યાસ- પ્રાચીના-1944 અને મહાપ્રસ્થાન –-1965– ઉમાશંકર જોશી -R. R . sheth પ્રથમ આવૃત્તિ , મુંબઈ , અમદાવાદ
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
<i>(Specific related to the module.. e.g. Define, Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)</i>	<p>4.ભારત બહુભાષી અને બહુસંસ્કૃતિનો એક સમવાય છે આ બહુલતા “ ભારતીય –તા” ના વર્તુળનું કેન્દ્રબિંદુ છે .</p> <p>5.પ્રાચીનકાળમાં સંસ્કૃત –પ્રાકૃત સાહિત્યથી માંડી મધ્યકાલીન –અર્વાચીન કાળના પ્રાદેશિક ભાષા સાહિત્યનો આ વર્તુળમાં સમાવેશ થાય છે . આ વિવિધ સાહિત્યોનું સમગ્રપણે આકલન કરવાથી જ ભારતીય સાહિત્યનો સાચો પરિચય થાય અને ભારતીયતાની ખરી ઓળખ પામી શકાય .</p>
Content Outline	<p>6.પ્રાચીના અને મહાપ્રસ્થાન -ઉમાશંકર જોશી વિરચિત-પ્રકૃતિ , માનવપ્રકૃતિ , ભારતીય જ્ઞાન પરંપરા સંદર્ભે</p> <p>7.પુરાણ , પુરકલ્પન , ત્રીજો સૂર -કથા , રસ , પાત્રો , વાતાવરણ ,એક પ્રેમ કથા – ભારતીયતા સંદર્ભે વાચના</p> <p>8.- સમગ્ર મૂલ્યાંકન</p>
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
<i>(Specific related to the module.. e.g. Define, Differentiate, Carry</i>	<p>9.ભારત બહુભાષી અને બહુસંસ્કૃતિનો એક સમવાય છે આ બહુલતા “ ભારતીય –તા” ના વર્તુળનું કેન્દ્રબિંદુ છે</p> <p>10.પ્રાચીનકાળમાં સંસ્કૃત –પ્રાકૃત સાહિત્યથીમાંડી મધ્યકાલીન –અર્વાચીન કાળના પ્રાદેશિક ભાષા સાહિત્યનો આ વર્તુળમાં સમાવેશ થાય છે . આ</p>

<p><i>out, Design, etc. ...</i>)</p>	<p>વિવિધ સાહિત્યોનું સમગ્રપણે આકલન કરવાથી જ ભારતીય સાહિત્યનો સાચો પરિચય થાય અને ભારતીયતાની ખરી ઓળખ પામી શકાય,સાહિત્યની ‘ભારતીય “ વિભાવનાના અર્થ પ્રકાશમાં ઘણાં નવાં તત્વો , નવો રસ્પ્રદેશ પામી શકાય.ભારત બહુભાષી દેશ છે આવું વિવિધ સાહિત્યનું સમગ્રપણે આકલન કરવાથી જ ભારતીય સાહિત્યનો સાચો પરિચય મળશે .</p>
<p>Content Outline</p>	<p>11.-વસ્તુસંકલના , પાત્રો -ભાષા , - ભારતીયતા સંદર્ભે સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન</p>

સંદર્ભ:

- ૧.પ્રાચીન સાહિત્ય અને સંસ્કૃતિ આધારિત ગ્રંથો ભારતીય સંસ્કૃતિ અને સાહિત્ય – ડૉ. રઘુવીર ચૌધરી
૨. રામાયણ-મહાભારતના સાંસ્કૃતિક મૂલ્યો અને તેમનો સાહિત્ય પર પ્રભાવ ભારતીય સંસ્કૃતિના આયામો – ડૉ. રાધાવલ્લભ ત્રિવેદી
૩. મહાકાવ્યોના નૈતિક, ધાર્મિક અને માનવીય તત્વો એક સાંસ્કૃતિક અધ્યયન – ડૉ. કનૈયાલાલ મુન્શી
- ૪.રામકથા અને ભારતીય જીવનદર્શન
- ૫.મહાભારત : સંસ્કૃતિ અને સાહિત્ય – ડૉ. ઈરાવતી કર્વે
- ૬.મહાભારતનું માનવીય સંઘર્ષ અને સમાજદર્શન
ગુજરાતી કવિતા અને પ્રાચીન પરંપરા
ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ (પ્રાચીન અને મધ્યકાળ) – ડૉ. ઉમાશંકર જોશી
- ૭.રામાયણ-મહાભારતના કાવ્યરૂપાંતરો
પ્રાચીન ગુજરાતી કવિતા – ડૉ. ભોળાભાઈ પટેલ
૮. કથાત્મક અને પુરાણિક પ્રેરણા ગુજરાતી કવિતામાં પુરાણિક પરંપરા – ડૉ. હરીન્દ્ર દવે
૯. પુરાણ, ઇતિહાસ અને મહાકાવ્ય સંદર્ભો મહાપ્રસ્થાન યુગ અને આધુનિક દૃષ્ટિ
મહાપ્રસ્થાન યુગની ગુજરાતી કવિતા – ડૉ. રમણલાલ પટેલ

૧૦.મહાભારત-રામાયણના પાત્રોની પુનર્વ્યાખ્યા આ.ધુનિક ગુજરાતી કવિતામાં પૌરાણિક પ્રતીકો –
ડૉ. રવિન્દ્ર પારેખ

૧૧. કૃષ્ણ, કર્ણ, દ્રૌપદી જેવા પાત્રોનું આધુનિક રૂપાંતર ગુજરાતી કવિતા : પરંપરા અને પરિવર્તન –
ડૉ. પ્રભાશંકર શુક્લ

૧૩.વાલ્મિકી રામાયણ (ગુજરાતી અનુવાદ – નગીનદાસ પંડ્યા)

૧૪.વ્યાસ મહાભારત (ગુજરાતી અનુવાદ – ગીતા પ્રેસ / ભોગીલાલ પંડ્યા)

5.4 MAJOR ELECTIVE-1

Course Sr. no.	Vertical	Title	Sem V	Credits	Marks	INT	EXT
5.4	Minor Stream	લિપિ વિજ્ઞાન અને હસ્તપ્રત વિદ્યા - MENUSCRIPTOLOGY	Minor Stream	4	100	50	50

Course Title	લિપિ વિજ્ઞાન, લેખન કળા અને હસ્તપ્રત વિદ્યા -Manuscriptology
Course code	
Course Credits	2
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <p>૧. એક વીસમી સદીમાં પ્રસ્તુત વિષય અને તેની સમગ્ર વિચારણાથી જ્ઞાત થાય.</p> <p>૨. સાંપ્રત સમયમાં મુદ્રિત સાહિત્યનો ઇતિહાસ તેમ જ ભાષાના ઉચ્ચારિત અને લિખિત રૂપને જાણશે</p> <p>૩. લેખન કળાના ઇતિહાસ સંદર્ભે દ્વં સંશોધનમાં વર્તમાન સંદર્ભે પ્રસ્તુત કઇ રીતે છે તેથી જ્ઞાત થાય.</p> <p>૪. લિપિ વિજ્ઞાન - નવા વિચારોથી જ્ઞાત થાય.</p>
Module 1 (Credit 1) :	<p>- લિપિ વિજ્ઞાન - શાસ્ત્રીય સમાજ , ઉપયોગીતા , ઉત્પત્તિનો વિગતવાર પરિચય.</p> <p>- પ્રાચીન લિપીઓ તેના વિવિધ સ્વરૂપો, લિપીનું વર્ગીકરણ તેની અત્યારના સમયમાં પ્રસ્તુતતા</p>
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>સાહિત્યવિચારણાના ત્રણ મુખ્ય કેન્દ્ર છે - સર્જન , ભાવન , વિવેચન તેના ગુહીતોને તપાસવું સાહિત્ય કૃતિના વિવેચનના અભીગમોનો એક સંકુલ ઇતિહાસ આજે ઉપલબ્ધ છે , વિવેચન પરંપરાને જાણશે , તેના ઇતિહાસ થી જ્ઞાત થશે</p> <p>લેખન , લિપીનો અભિગમ જે નિર્માણ પામે છે તેની પાચલ સક્રિય પરિબળોનો પરિચય પ્રાપ્ત કરશે</p>

Content Outline	લેખન કલાનું મહત્વ , વિકાસ , ઇતિહાસ , સાધનો , ભારતીય લિપિઓનો પરિચય - બ્રાહ્મી , ખારોષ્ટિ , દેવનાગરી
Module 2 (Credit 1) :	હસ્તપ્રત વિદ્યા - MENUSCRIPTOLOGY
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	હસ્તપ્રત વિદ્યા -સંજ્ઞા , વિભાવના , સ્વરૂપ , સાધનો , જાળવણી ,કેન્દ્રો
	સાંપ્રત સમયમાં અત્યંત પ્રસ્તુત - કારણો અને નિવારણો સાહિત્ય દ્વારા સમજણ
Content Outline	હસ્તપ્રત વિદ્યા આધારે પાઠ સંપાદન , સંપાદનની સમસ્યાઓ , સંપાદનની શાસ્ત્રીય પદ્ધતિ , હસ્તપ્રત આધારે થયેલા સંપાદનો
	- સાંપ્રત સમયમાં પ્રસ્તુત લેખન કળા , ભાષા ના લિખિત , ઉચ્ચારિત રોપને જાણે ને તે સંદર્ભે ચર્ચા - સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન

સંદર્ભ પુસ્તકો ;

૧. લિપિ - ભારતી વૈદ્ય - વિશ્વકોષ સંપાદન

૨. હસ્તપ્રત અને - બળવંત જાની , પાર્શ્વ પ્રકાશન , અમદાવાદ , ૨૦૦૧

૩. પ્રાચીન લેખન કળા અને તેના સાધનો - મુનિ શ્રી પુણ્યવિજયજી , L.D. INDOLOGY, ભારતીય સંસ્કૃતિ વિદ્યા મંદિર

5.5 MINOR STREAM

Course Sr. no.	Vertical	Title	Sem V	Credits	Marks	INT	EXT
5.5	Minor Stream other than major	ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા કાવ્યશાસ્ત્ર	Minor Stream other than major	4	100	50	50

Course Title	ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા – કાવ્યશાસ્ત્ર
Course code	
Course Credits	4
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <p>૧. ભારતીય સાહિત્યશાસ્ત્ર વ્યાકરણ, તત્ત્વજ્ઞાન, યોગવિધિ, લલિતકલા, વિદ્યાકીય સમૃદ્ધિનો ખ્યાલ મળે.</p> <p>૨. ૨૫૦૦ વર્ષની પ્રાચીન પરંપરા અંતર્ગત સાહિત્યમીમાંસક અને કાવ્યસર્જન સંલગ્ન વિવિધ ઘટકોની તલસ્પર્શી, શાસ્ત્રીય, સૌંદર્યદ્રષ્ટિની વિચારણાનો ખ્યાલ મળે.</p> <p>૩. આના અધ્યાપનથી બહેનોને કાવ્યતત્ત્વના સૌંદર્યની વિશેષ અનુભૂતિ થશે અને સાહિત્યમીમાંસકોની તાત્વિક વિચારણા પાયાલની વિવિધ પીથીકોને પણ જાણી શકશે</p> <p>૪. આચાર્ય ભરતમુનિ, ભામહ, દંડી, વામન, કુન્તક, આનંદવર્ધન</p>

	,અભિનવ ગુપ્ત ,રાજશેખર ,વિશ્વનાથ જાની ,પંડિત જગન્નાથ જેવા પ્રતિભાશાળી મીમાંસકો એમના મીમાંસાગ્રંથોથી કાવ્યતત્વ વિચારની ગંભીર અન્વેષણા કરી છે , તેનાં અધ્યાપનથી બહેનોની સૌન્દર્યદ્રષ્ટિ વિકસિત થશે સાથે સાથે આપણી સમૃદ્ધ સાહિત્ય મીમાંસા સ્વરૂપનો ગૌરવશાળી ઇતિહાસ જાણશે
Module 1 (Credit 1) : ભારતીય સાહિત્ય શાસ્ત્રનો ઉત્ક્રાંતિમૂલક અભ્યાસ	
Learning Outcomes (Specific related to the module.. e.g. Define, Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)	After learning the module, learners will be able to
	8. ૨૫૦૦ વર્ષની પ્રાચીન પરંપરા અંતર્ગત સાહિત્યમીમાંસક અને કાવ્યસર્જન સંલગ્ન વિવિધ ઘટકોની તલસ્પર્શી , શાસ્ત્રીય, સૌન્દર્યદ્રષ્ટિની વિચારણાનો ખ્યાલ મળે.
	9.આના અધ્યાપનથી બહેનોને કાવ્યતત્વના સૌન્દર્યની વિશેષ અનુભૂતિ થશે અને સાહિત્યમીમાંસકોની તાત્વિક વિચારણા પાયાલની વિવિધ પીથીકોને પણ જાણી શકશે
Content Outline	આચાર્ય ભરતમુનિ ,ભામહ ,દંડી,વામન ,કુન્તક ,આનંદવર્ધન ,અભિનવ ગુપ્ત ,રાજશેખર ,વિશ્વનાથ જાની ,પંડિત જગન્નાથ જેવા પ્રતિભાશાળી મીમાંસકો એમના મીમાંસાગ્રંથોથી કાવ્યતત્વ વિચારની ગંભીર અન્વેષણા કરી છે , તેનાં અધ્યાપનથી બહેનોની સૌન્દર્યદ્રષ્ટિ વિકસિત થશે સાથે સાથે આપણી સમૃદ્ધ સાહિત્ય મીમાંસા સ્વરૂપનો ગૌરવશાળી ઇતિહાસ જાણશે
Module 2 (Credit 1) : વામનનો રીતિવિચાર આનંદવર્ધનનો ધ્વનિવિચાર	
Learning Outcomes (Specific related to the module.. e.g. Define, Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)	After learning the module, learners will be able to
	24 ભારતીય સાહિત્યશાસ્ત્ર વ્યાકરણ, તત્વજ્ઞાન, યોગવિધિ, લલિતકલા, વિદ્યાકીય સમૃદ્ધિનો ખ્યાલ મળે.
	25 આચાર્ય ભરતમુનિ ,ભામહ ,દંડી,વામન ,કુન્તક ,આનંદવર્ધન ,અભિનવ ગુપ્ત ,રાજશેખર ,વિશ્વનાથ જાની ,પંડિત જગન્નાથ જેવા

	<p>પ્રતિભાશાળી મીમાંસકો એમના મીમાંસાગ્રંથોથી કાવ્યતત્વ વિચારની ગંભીર અન્વેષણા કરી છે , તેનાં અધ્યાપનથી બહેનોની સૌન્દર્યદૃષ્ટિ વિકસિત થશે સાથે સાથે આપણી સમૃદ્ધ સાહિત્ય મીમાંસા સ્વરૂપનો ગૌરવશાળી ઇતિહાસ જાણશે</p>
Content Outline	<p>24. રીતિ અને વૃત્તિ 25. શય્યા અને પાક 26. ધ્વનિ ,તેનું સ્વરૂપ 27. ધ્વનિ અને તેના પ્રકારો 28. ધ્વનિકાવ્યના પ્રભેદો ,ગુણીભૂતવ્યંગ્યકાવ્યના પ્રભેદો , ચિત્ર કાવ્યના પ્રભેદો</p>
<p>Module 3 (Credit 1) : કુન્તકનો વક્રોક્તિવિચાર ભારતીય રસમીમાંસા</p>	
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p>
<p><i>(Specific related to the module.. e.g. Define, Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)</i></p>	<p>ભારતીય સાહિત્યશાસ્ત્ર વ્યાકરણ, તત્ત્વજ્ઞાન, યોગવિધિ, લલિતકલા, વિદ્યાકીય સમૃદ્ધિનો ખ્યાલ મળે.</p>
	<p>આચાર્ય ભરતમુનિ ,ભામહ ,દંડી,વામન ,કુન્તક ,આનંદવર્ધન ,અભિનવ ગુપ્ત ,રાજશેખર ,વિશ્વનાથ જાની ,પંડિત જગન્નાથ જેવા પ્રતિભાશાળી મીમાંસકો એમના મીમાંસાગ્રંથોથી કાવ્યતત્ત્વ વિચારની ગંભીર અન્વેષણા કરી છે , તેનાં અધ્યાપનથી બહેનોની સૌન્દર્યદૃષ્ટિ વિકસિત થશે સાથે સાથે આપણી સમૃદ્ધ સાહિત્ય મીમાંસા સ્વરૂપનો ગૌરવશાળી ઇતિહાસ જાણશે</p>
Content Outline	<p>29. વક્રોક્તિ તેનાં પ્રકારો 30. કાવ્યનાં માર્ગો 31. રસની પરિભાષા ,રસ નિષ્પત્તિ પ્રક્રિયા (ભદ્ર લોલટ, શ્રી શંકુક ,ભદ્ર નાયક , અભિનવગુપ્તના મત)રસનું સ્વરૂપ , રસની સંખ્યા ,રસાભાસ , ભાવાભાસ ,વિભાવ ,અનુભાવ ,સાત્વિક ભાવ ,સ્થાયી ભાવ,સંચારી ભા</p>

Module 4 (Credit 1) : અલંકાર : સંજ્ઞા, સ્વરૂપ ક્ષેમેન્દ્રનો ઔચિત્યવિચાર	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
<i>(Specific related to the module.. e.g. Define, Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)</i>	ભારતીય સાહિત્યશાસ્ત્ર વ્યાકરણ, તત્ત્વજ્ઞાન, યોગવિધિ, લલિતકલા, વિદ્યાકીય સમૃદ્ધિનો ખ્યાલ મળે.
	આચાર્ય ભરતમુનિ ,ભામહ ,દંડી,વામન ,કુન્તક ,આનંદવર્ધન ,અભિનવ ગુપ્ત ,રાજશેખર ,વિશ્વનાથ જાની ,પંડિત જગન્નાથ જેવા પ્રતિભાશાળી મીમાંસકો એમના મીમાંસાગ્રંથોથી કાવ્યતત્ત્વ વિચારની ગંભીર અન્વેષણા કરી છે , તેનાં અધ્યાપનથી બહેનોની સૌન્દર્યદૃષ્ટિ વિકસિત થશે સાથે સાથે આપણી સમૃદ્ધ સાહિત્ય મીમાંસા સ્વરૂપનો ગૌરવશાળી ઇતિહાસ જાણશે
Content Outline	32. અલંકાર 33. ગુણ અને અલંકાર 34. ઔચિત્યવિચાર

Assignment / Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE):

દરેક સુનિશ્ચિત અભ્યાસક્રમ અનુસાર વિદ્યાપીઠ પરીક્ષા વિભાગ અથવા મહાવિદ્યાલય દ્વારા પરીક્ષા ,મૌખિકી ,પેપર-PPT / પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા /નાટક કે પુસ્તક અવલોકન / શૈક્ષણિક પ્રવાસ / મુલાકાત / સર્જક સાથે સંવાદ , ગ્રંથાલય , પુસ્તકાલય વગેરે / મુલાકાત – લેખક , કવિ , વિવેચક , કલાકાર વગેરે વિદ્યાવિશેષ કે લેખક વિશેષ નો વિસ્તૃત પરિચય / બેંક ,આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતી ભાષાનો ઉપયોગ કઈ રીતે થાય / અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષામાંથી કોઈ વાર્તા , કવિતા કે લઘુકથાનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ / અધ્યાપકના નિર્દેશ અનુસાર.

: સંદર્ભ ગ્રંથો :

1. અભિનવગુપ્તનો રસવિચાર અને બીજા : નગીનદાસ પારેખ
લેખો

2. ભારતીય સાહિત્યમાં વિચાર પરંપરા : તપસ્વી નાંદી
3. ભારતીય સાહિત્યમીમાંસા : બહેચરભાઈ પટેલ
4. ભારતીય કાવ્યસિદ્ધાંત : નટ્ટભાઈ રાજપરા
5. ધ્વન્યાલોક : ડોલરરાય મંકડ
6. ધ્વન્યાલોક : આનંદવર્ધનનો ધ્વનિવિચાર : નગીનદાસ પારેખ
7. રસસિદ્ધાંત એક પરિચય : પ્રમોદકુમાર પટેલ
8. વક્રોક્તિજીવિત : કુંતકનો કાવ્ય વિચાર : નગીનદાસ પારેખ
9. કુંતકનો વક્રોક્તિ વિચાર : ડૉ. રમેશ શુક્લ

B.A.-III SEMESTER - V
COURSE SYLLABUS - B.A. Third-year-GUJARATI

5.6 VSC-4

Course Sr. no.	Vertical	Title	Sem V	Credits	Marks	INT	EXT
5.6	VSC	પુસ્તકાવલોકન - Book Review ૧.આંધળી ગલી- ધીરુબેન પટેલ ૨ .અલગારી રખડ પટ્ટી -અમૃતલાલ વેગડ ૩.બાપનું બારમું - દશરથ પટેલ ૪.સંભવામિ ક્ષણે ક્ષણે -	VSC	2	50	50	0

B.A.-III SEMESTER - V**COURSE SYLLABUS - B.A. Third-year-GUJARATI****SEMESTER-V B.A.-III Gujarati****5.7 Major (Core)**

NO.	Vertical	Title	Sem VI	Cr.	Marks	Int	Ext
5.7	Major (core)	પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય વિવેચકો	Major (core)	2	50	50	00

Course Title	પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા
Course code	
Course Credits	2
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <p>1. બી .એ ના અભ્યાસક્રમમાં વિદ્યાર્થી મેથ્યુ આર્નોલ્ડ સુધીની પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસાનો પરિચય મેળવે છે</p> <p>2 એમ .એ .ના અભ્યાસક્રમમાં ટી .એસ .એલિયટ થી રોલાં બારથ સુધીના તબક્કાના મહત્વના મીમાંસકોની સહીત્યમીમાંસનું અધ્યાપન કરવાનો હેતુ છે અને સમજ કેળવે તે જરૂરી છે.</p> <p>4 .યુરોપીય સાહિત્ય વિવેચનનો વ્યાપક અનુભવ કરે .</p> <p>5 પશ્ચિમ કાવ્ય કલાત્મકતા અધ્યયનની વિવિધ પ્રણાલી તથા પરિવર્તનને જાણશે</p> <p>5 સાહિત્યતાત્વાની અર્થઘટન કરનારી વિભિન્ન વિવેચન દ્રષ્ટિનો અભ્યાસ કરશે</p>
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>અંગ્રેજ શાસનકાળથી આપણા વિધવાન વિવેચકો પાશ્ચાત્ય સાહિત્યમીમાંસના સીધાન્તોનું નિકટવર્તી અનુશીલન કર્યું છે તેની પ્રાયોગિક કલાત્મકતા જાણશે</p> <p>વિદ્યાર્થીની બહેન કાવ્ય અધ્યયનની વિવિધશાખાઓ વિવિધ રીતે સ્વાત્રન્યોતર કાળ પછી આપણા વિવેચકો યુરોપીય સાહિત્યવિવેચનનો વ્યાપક અનુભવ કરે છે એ જાણશે</p>

Content Outline	<p>* બીજી સદીથી વીસમી સદીનો પાશ્ચાત્ય ઇતિહાસ જાણશે પ્લેટો થી લઈ એરીસ્ટોટલ, લોન્જાઈનસ ,હોરેસ , લોકે ,દેકાર્ટ , શેક્સપિયર , બેન્જોનસન વગેરેના પ્રદાન તેમની કાવ્ય વિચારના નો પરિચય મેળવશે</p> <p>* ૧૪મી સદી વાચી આવતા વાદોને જાણશે (દાદાવાદ, અસ્તિત્વવાદ બીજા અનેક વાદોને જાણશે અને પરિચય મેળવશે</p>
Module 1 (Credit 1) :	લોન્જાઈનસ
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. વિદ્યાર્થીની બહેન અનેક પાશ્ચાત્ય વિવેચકો તેના પ્રદાન ને જાણશે તેમની કાવ્ય વિચારથી પરિચિત થશે 2. વિદ્યાર્થીની બહેન બીજી સદીથી અત્યાર સુધી આવતા પાશ્ચાત્ય વિવેચનના સ્થિત્યન્ટરોને જાણશે અને શીખશે
Content Outline	લોન્જાઈનસ -ઉર્ધ્વીકરણ -sublime , લેખકની મહત્તા અને ભાવનની ભૂમિકા, આલોચના અને સર્જનનો સંગમ
Module 2 (Credit 1) :	મેથ્યુ આર્નોલ્ડ
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. વિદ્યાર્થીની બહેન અનેક પાશ્ચાત્ય વિવેચકો તેના પ્રદાન ને જાણશે તેમની કાવ્ય વિચારથી પરિચિત થશે <p>વિદ્યાર્થીની બહેન બીજી સદીથી અત્યાર સુધી આવતા પાશ્ચાત્ય વિવેચનના સ્થિત્યન્ટરોને જાણશે અને શીખશે</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. વિદ્યાર્થીની બહેન બીજી સદીથી અત્યાર સુધી આવતા પાશ્ચાત્ય વિવેચનના સ્થિત્યન્ટરોને જાણશે અને શીખશે
Content Outline	મેથ્યુ આર્નોલ્ડ - father of modern criticism -સાહિત્ય જીવનની સમીક્ષા ,સાહિત્યનુ નૈતિક પ્રદાન આધુનિક આલોચનનો આધાર ,સાહિત્ય અને સંસ્કૃતિનો સબંધ , સહિત્ય આલોચનમાં નિષ્પક્ષતા ,ઉચ્ચ ધોરણ ,classic ની સરખામણી

Assignment / Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE):

દરેક સુનિશ્ચિત અભ્યાસક્રમ અનુસાર વિદ્યાપીઠ પરીક્ષા વિભાગ અથવા મહાવિદ્યાલય દ્વારા પરીક્ષા ,મૌખિકી ,પેપર-PPT / પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા /નાટક કે પુસ્તક અવલોકન / શૈક્ષણિક પ્રવાસ / મુલાકાત / સર્જક સાથે સંવાદ , ગ્રંથાલય , પુસ્તકાલય વગેરે / મુલાકાત - લેખક , કવિ , વિવેચક ,

કલાકાર વગેરે વિદ્યાવિશેષ કે લેખક વિશેષનો વિસ્તૃત પરિચય / બેંક ,આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતીભાષાનો ઉપયોગ કઈ રીતે થાય / અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષામાંથી કોઈ વાર્તા , કવિતા કે લઘુકથાનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ / અધ્યાપકના નિર્દેશ અનુસાર

: સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. પશ્ચિમનું સાહિત્ય વિવેચન ભાગ - ૧,૨ : શિરીષ પંચાલ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ,અમદાવાદ, ૧૯૯૨
૨. પાશ્ચાત્ય સાહિત્યમીમાંસા : બહેચરભાઈ પટેલ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ,અમદાવાદ,
૩. મેથ્યુ આર્નોલ્ડ : ભરત મહેતા, પાર્શ્વ પ્રકાશન, ૨૦૦૨
૪. કવિ-વિવેચક એલિયટ : સુમન શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
૫. ઉદાત્તત્વ : અનુ. ચંદ્રશંકર ભટ્ટ, ગુજરાત યુનિ., અમદાવાદ
૬. ટી.એસ. એલિયટ વિશેષાંક : સં. ધીરુ પરીખ, કવિલોક પ્રકાશન, અમદાવાદ, ૧૯૮૯
૭. ફલશ્રુતિ : લાભશંકર પુરોહિત, સંવાદ પ્રકાશન, વડોદરા, ૧૯૯૯
૮. બહુસંવાદ : ચંદ્રકાંત ટોપીવાળા, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ
૯. સિદ્ધાંતે કિમ્ : સુમન શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ

6.1 Major core

NO.	Vertical	Title	Sem VI	Cr.	Marks	Int	Ext
6.1	Major (core)	આધુનિક અને અનુઆધુનિકયુગ ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ	Major (core)	4	100	50	50

Course Title	આધુનિક અને અનુઆધુનિકયુગ ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ
Course code	
Course Credits	4
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ગુજરાતી આધુનિક અને અનુઆધુનિક ની ભૂમિકાને ધ્યાનમાં રાખી નિયત કૃતિઓનો અભ્યાસ જાણી જ્ઞાન સમૃદ્ધ થઈ શકે . 2. કૃતિઓના અભ્યાસ દ્વારા ગુજરાતી આધુનિક અને અનુઆધુનિકયુગની સ્વરૂપગત વિશેષતા, પરંપરાને ધ્યાનમાં રાખી સર્જકોના પ્રદાનની જાણકારી મેળવી શકે . 3. આધુનિક અને અનુઆધુનિક સંજ્ઞા , લક્ષણો , સ્વરૂપનો અભ્યાસ તેમ જ તેના આધારે આધુનિક અને અનુઆધુનિક કૃતિઓનો અભ્યાસ કરી જ્ઞાનમાં વધારો કરી શકે .
Module 1 (Credit 1) :	આધુનિક , આધુનિકતા , અનુઆધુનિકતા –સંજ્ઞા , સ્વરૂપ , સંકલ્પના , લક્ષણો (અર્વાચીન , પરંપરાગત , સમકાલીન સંજ્ઞા સાથે સંબંધ
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 આધુનિક અને અનુ આધુનિક સંજ્ઞા , સંકલ્પના લક્ષણોની સમજ અને તેમ જ તેના વિકાસને જાણશે

	આધુનિક અને અનુઆધુનિક સર્જક અને સર્જન પ્રવૃત્તિઓ થી પરિચિત થશે 2. આધુનિક અને અનુઆધુનિક સાંસ્કૃતિક ચેતનાથી વિદિત થશ
Content Outline	35.માનવ સંદર્ભમાં આંતરબાહ્ય પરિવર્તનોને સર્જક સંવેદન સૌન્દર્ય દ્રષ્ટીએ આકાર આપે છે તેની મૌલિકતા અને વ્યાપકતા દર્શાવવા માટે સાહિત્ય ઇતિહાસના લેખકો યુગ વિભાજન પદ્ધતિનું પ્રતીમાન પસંદ કરે છે 36.તેથી સાહિત્ય કૃતિને આકાર આપનારા વિવિધ સાંસ્કૃતિક પરિબલોની સક્રિયતા જાની શકાય છે
Module 2 (Credit 1) :	પરંપરા અને આધુનિકતા , પરંપરા અને અનુ આધુનિકતા , આધુનિકતા અને અનુઆધુનિકતાને ઘડનારા પરિબલો અને ગુજરાતી સાહિત્ય પર તેનો પ્રભાવ
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to 1 વિદ્યાર્થી સાહિત્યિક યુગ નિર્માણ આબોહવાને જાણશે ૨. સાહિત્ય સર્જનની પરંપરામાં આવતા સ્થિયંતરો ઓળખવા માટે પ્રયોજાયેલી વિશિષ્ટ સંજ્ઞા -આધુનિક અને અનુઆધુનિક અધ્યાપન થાય તે હેતુ છે તે આધારે જ્ઞાનમાં વધારો કરશે
Content Outline	37.આધુનિક -અનુઆધુનિક - સંજ્ઞા , ઉદ્ભવ , વિભાવના , લક્ષણો તેનું ઐતિહાસિક સાંસ્કૃતિક મહત્વ, તેના આંતર બાહ્ય પરિબલો અને સ્વરૂપ 38.ગુજરાતી સાહિત્યના ઇતિહાસમાં આધુનિક અને અનુ આધુનિક વલણોથી અભિવ્યક્તિ કેળવે
Module 3 (Credit 1) :	કૃતિ લક્ષી અભ્યાસ- આધુનિકતા સંદર્ભે જાલકા -નાટક -ચિનુ મોદી -અસાઈત સાહિત્ય સભા ,ભોજા , રન્નાદે પ્રકાશન ,1985
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to 1. સાહિત્ય કૃતિ સ્વયમ તેની સર્જકતા વડે વિશિષ્ટ ઓળખ આપે છે પરંતુ જ્યારે નિયત સમયગાળામાં સમાન સ્તરની સંવેદનશીલતા અને અભિવ્યક્તિ વડે સાહિત્યયુગનું નિર્માણ થતું હોય છે તેનાથી વિદિત થાય. ૨.એ યુગ નિર્માણની પ્રક્રિયામાં સક્રિય સર્વે પરિબલોનું અધ્યાપન જરૂરી છે , વિદ્યાર્થી સાહિત્યિક યુગની આબોહવાને જાણે .

Content Outline	<p>જાલકા -નાટક -ચિનુ મોદી</p> <ul style="list-style-type: none"> - રાઈ નો પર્વતનું અનુસંધાન - રાઈ નો દર્પણ રાઈ સાથે તુલના - સામાજિક મહત્વ , સાંસ્કૃતિક મહત્વ - પાત્ર નિરૂપણ -નારીકેન્દ્રી અભિગમ - કથન કેન્દ્ર- - વાતાવરણ - આધુનિકતા - આરંભ અને અંત <p>- સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન અને પ્રસ્તુતતા</p>
Module 4 (Credit 1) : કૃતિ લક્ષી અભ્યાસ – અનુ આધુનિકતાના સંદર્ભે સમુદ્રાન્તિકે -પ્રવાસ સાહિત્ય – ધ્રુવ ભટ્ટ ,1993 ,ગુર્જર પ્રકાશન ,અમદાવાદ	
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>સાહિત્ય કૃતિ સ્વયમ તેની સર્જકતા વડે વિશિષ્ટ ઓળખ આપે છે પરંતુ જ્યારે નિયત સમયગાળામાં સમાન સ્તરની સંવેદનશીલતા અને અભિવ્યક્તિ વડે સાહિત્યયુગનું નિર્માણ થતું હોય છે તેનાથી વિદિત થાય.</p> <p>એ યુગ નિર્માણની પ્રક્રિયામાં સક્રિય સર્વે પરિબલોનું અધ્યાપન જરૂરી છે , વિદ્યાર્થી સાહિત્યિક યુગની આબોહવાને જાણે</p>
Content Outline:	<p>સમુદ્રાન્તિકે -ધ્રુવ ભટ્ટ</p> <p>દેશી વાદ , પ્રવાસ કથા , મરીન સાહિત્ય ,</p> <ul style="list-style-type: none"> - ઐતિહાસિક મહત્વ , સામાજિક મહત્વ , સાંસ્કૃતિક મહત્વ - પાત્ર નિરૂપણ - કથન કેન્દ્ર - વાતાવરણ - અનુ આધુનિકતા - આરંભ અને અંત <p>- સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન અને પ્રસ્તુતતા</p>

Assignment / Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE):

દરેક સુનિશ્ચિત અભ્યાસક્રમ અનુસાર વિદ્યાપીઠ પરીક્ષા વિભાગ અથવા મહાવિદ્યાલય દ્વારા પરીક્ષા ,મૌખિકી ,પેપર-PPT / પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા /નાટક કે પુસ્તક અવલોકન / શૈક્ષણિક પ્રવાસ / મુલાકાત / સર્જક સાથે સંવાદ , ગ્રંથાલય , પુસ્તકાલય વગેરે / મુલાકાત - લેખક , કવિ , વિવેચક , કલાકાર વગેરે કે લેખક, તજજ્ઞ વિશેષનો વિસ્તૃત પરિચય / બેંક ,આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતીભાષાનો ઉપયોગ કઈ રીતે થાય / અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષામાંથી કોઈ વાર્તા , કવિતા કે લઘુકથાનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ / અધ્યાપકના નિર્દેશ અનુસાર સંદર્ભ ગ્રંથો :

૧. આધુનિકતા : એક સંકુલ સંપ્રત્યય : બિપિન આશર, પાર્શ્વ પ્રકાશન
૨. સાહિત્યમાં આધુનિકતા : સુમન શાહ , પાર્શ્વ પ્રકાશન, પ્ર.આ. ૨૦૦૬
૩. આધુનિકતા અને ગુજરાતી આધુનિક કવિતા : ભોળાભાઈ પટેલ, આર.આર. શેઠ, અમદાવાદ, મુંબઈ, પ્ર.આ. ૧૯૮૭
૪. ગુજરાતી સાહિત્યમાં આધુનિકતા : પ્રમોદકુમાર પટેલ, ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર, પ્ર.આ. ૧૯૯૩
૫. અનુઆધુનિકતાવાદ : સંપા. ચંદ્રકાન્ત ટોપીવાળા, ભોળાભાઈ પટેલ, ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, અમદાવાદ.
- ૬ . અનુઆધુનિકતા અને આપણે : સુમન શાહ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, પ્ર.આ. ૨૦૦૮
- ૭ . પરિષ્કૃત વાર્તા અને બીજા લેખો : મણિલાલ પટેલ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, ૨૦૧૦
- ૮ .બાપાની પીંપર (કિરીટ દૂધાત) જયેશ ભોગાયતા - પ્રત્યક્ષ - જુલાઈ,સપ્ટેમ્બર-૨૦૦૦ , ૫-૯ મણિલાલ પટેલ - ખેવના -જુન, ૧૯૯૯ , ૪૨-૪૪ રોહિત પંચોલી - પરબ , જુન, ૨૦૦૦ , ૩૪-૩૭
- ૯ .અસ્તિત્વવાદી ધારા અને ગુજરાતી નવલકથા - શરીફા વીજળીવાળા , ફાર્બસ ત્રૈમાસિક, એપ્રિલ-જુન,૧૯૯૬ , ૬૮-૭૬
- ૧૦ .આધુનિક -અનુ આધુનિક નવલકથા -પશ્ચિમના સંદર્ભે - સનત ભટ્ટ , કંકાવટી, ઓગસ્ટ , ૧૯૯૯ , ૧૮-૩૦
- ૧૧ .ગુજરાતી નવલકથા -૧૯૪૭ થી ૧૯૯૭ - નરેશ વેદ ,શબ્દ સૃષ્ટી,ઓગસ્ટ,૧૯૯૮ , ૮૩-૯૨
- ૧૨ આજની ગુજરાતી વાર્તા - એક નિરીક્ષણ - મોહન પરમાર ,હયાતી , ડીસેમ્બર , ૧૯૯૯
- ૧૩ . આધુનિકોત્તર ગુજરાતી વાર્તામાં નારી પ્રતિમાનું નિર્માણ - ઈલા નાયક , પરબ , એપ્રિલ ,૧૯૯૮ ,૩૦-૩૬
- ૧૪ . ચેત્નાપ્રવાહકિત નવલકથા -અનિલા દલાલ ,૧૯૯૪ , યુનિ .ગ્રંથ નિર્માણ ,અમદાવાદ
- ૧૫ .ચંદ્રકાન્ત બક્ષીથી ફેરો -સુમન શાહ , પ્રજ્ઞેશ પ્રકાશન , ૧૯૭૩
- ૧૬ .નવલકથા - સ્વરૂપ અને વૈવિધ્ય - સંપાદન - શિરીષ પંચાલ અરુણોદય પ્રકાશન , ૨૦૧૪

,અમદાવાદ

૧૭ .આધુનિક વિવેચનાની વિવિધ તરહો - પી . જી .પટેલ , પાર્શ્વ પ્રકાશન , અમદાવાદ , ૧૯૯૮

૧૮ .ગુજરાતી કથાવિશ્વ - નવલકથા - સંપાદકો - બાબુ દાવલપુરા, નરેશ વેદ પાર્શ્વ પ્રકાશન , અમદાવાદ , ૨૦૧૫

૧૯ .કથાવિચાર - પ્રમોદકુમાર પટેલ - પાર્શ્વ પ્રકાશન , અમદાવાદ , ૧૯૯૯

૨૦ .નવલકથા - શિલ્પ અને સર્જન - સાહિત્યસ્વરૂપ શ્રેણી - ભરતકુમાર ઠાકર , ભારત પ્રકાશન , અમદાવાદ , ૨૦૦૯

૨૧. Essays on state of novel - oxford university press, 1973

22 . Modernism - Bradbury Malcolm and McFarlanejames -eds. , Penguin books, 1981

23. The Novel and the Modern world , Chicago , The University press, 1960

૨૪ .આધુનિક કવિતા - કેટલાક પ્રશ્નો -નિરંજન ભગત -વોરા અને કો . અમદાવાદ , ૧૯૭૨

૨૫ .આધુનિક કવિતા -ચાર મુદ્દા -હરિવલ્લભ ભાયાણી અને અન્ય , બુટાલા પ્રકાશન ,

૨૬ . કવિતા કાનથી વાચો - નિરંજન ભગત -, પરિચય પુસ્તિકા , પરિચય ટ્રસ્ટ,-સં.વાડીલાલ ડગલી ,૧૯૭૨

6.2 Major (Core)

SEMESTER-VI B.A.-III Gujarati –Discipline-specific core (DSC)Course

		Semester VI	Humanity				
			Sem VI	Credits	Marks	Int	Ext
6.2	FP	Field Project of 4 credits is shifted here from Sem III and V	Major (Core)	4	100	50	50

Course Title	
Course Credits	4
Course Outcomes	After going through the course, learners will be able to

Assignments/Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE)

– વિદ્યાપીઠના પરીક્ષા વિભાગ દ્વારા સુનિશ્ચિત પરીક્ષા ,વર્ગખંડ પરીક્ષા , મૌખિકી , /પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા ,નાટક ,પુસ્તકાવલોકન /શૈક્ષણિક પ્રવાસનો અહેવાલ લેખન /મુલાકાત –ગ્રંથાલય ,ફાર્બસ ,વિદ્યાપીઠ વગેરે /મુલાકાત-લેખક ,કવિ ,વિવેચક , સમીક્ષક ,કલાકાર વગેરે /સ્વરૂપ વિશેષ તથા લેખક વિશેષનો વિસ્તૃત પરિચય / રેલ્વે ,બેંક , પોસ્ટ ઓફીસ ,આકાશવાણી, આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતીમાં કામકાજ /અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષાથી વાર્તા ,કવિતા કે લઘુ કથાઓનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ (અંદાજે ૧૫-૨૦ પૃષ્ઠ) જે તે સંબંધિત અધ્યાપકની માર્ગદર્શન અનુસાર /૫ થી ૨૦ કલાક પ્રશિક્ષણ INTERNSHIP/ ON JOB TRAINING PROJECT આદિ.

6.3 Major (Elective -1)

NO.	Vertical	Title	Sem VI	Cr.	Marks	Int	Ext
6.3	Major (Elective-1)	પેપર : 1 સાહિત્ય, સંસ્કૃતિ અને ઇતિહાસ	Major (Elective-1)	4	100	50	50

Course Title	સાહિત્ય, સંસ્કૃતિ અને ઇતિહાસ
Course code	
Course Credits	4
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <p>૧. વીસમી સદીના વિવેચના અભિગમો અને તેની સમગ્ર વિચારણાથી જ્ઞાત થાય.</p> <p>૨. સાહિત્યમાં મહત્વ સમજાય.</p> <p>૩. INTERDISCIPLINARY સંશોધનમા વર્તમાન સંદર્ભે પ્રસ્તુત કઇ રીતે છે તેથી જ્ઞાત થાય.</p> <p>૪. સાહિત્યમાં સમાજ , સંસ્કૃતિ અને ઇતિહાસના અભિગમો - નવા વિચારોથી જ્ઞાત થાય.</p>
Module 1 (Credit 1) :-	<p>સમાજ -સંજ્ઞા , વિભાવના , ઘડનાર પરિબળો વિગતવાર પરિચય.</p> <p>- ગુજરાતી સાહિત્ય અને ધારા અને તેની અત્યારના સમયમાં પ્રસ્તુતતા</p>
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>સાહિત્યવિચારણાના ત્રણ મુખ્ય કેન્દ્ર છે - સર્જન , ભાવન , વિવેચન તેના ગુહીતોને તપાસવું સાહિત્ય કૃતિના વિવેચનના અભિગમોનો એક સંકુલ ઇતિહાસ આજે ઉપલબ્ધ છે , વિવેચન પરંપરાને જાણશે , તેના ઇતિહાસ થી જ્ઞાત થશે</p> <p>અભિગમ જે નિર્માણ પામે છે તેની પાછળ સક્રિય પરિબળોનો પરિચય પ્રાપ્ત કરશે</p>

Content Outline	સામાજિક -સંસ્કૃતિક અભિગમ , પર્યાવરણવાદી અભિગમ ,, ઐતિહાસિક અભિગમ , ભાવક નિષ્ઠ અભિગમ , સામાજિક અભિગમ ,
Module 2 (Credit 1) :	સંસ્કૃતિ - સંજ્ઞા , વિભાવના , ઘડનાર પરિબળો વિગતવાર પરિચય.
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	સંસ્કૃતિ -સંજ્ઞા , વિભાવના
	સાંપ્રત સમયમાં અત્યંત પ્રસ્તુત – કારણો અને નિવારણો સાહિત્ય દ્વારા સમજણ
Content Outline	* સંસ્કૃતિ લેખન અને પ્રયોજન અભિગમ સામાજિક -સાંસ્કૃતિક અભિગમ માનવ સંસ્કૃતિનું પ્રવાહ દર્શન - પૂર્વ અને પશ્ચિમ
	- સાંપ્રત સમયમાં પ્રસ્તુત - સાહિત્ય સંદર્ભે ચર્ચા - સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન
Module 3 (Credit 1) :	ઈતિહાસ - સંજ્ઞા , વિભાવના , સ્વરૂપ
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	ઐતિહાસિક અભિગમ -સંજ્ઞા , વિભાવના
	સાંપ્રત સમયમાં અત્યંત પ્રસ્તુત – કારણો અને નિવારણો સાહિત્ય દ્વારા સમજણ
Content Outline	* નવ્ય ઈતિહાસ વાદ - પરિચય ઈતિહાસ લેખન અને પ્રયોજન ઈતિહાસ લેખનની વિવિધ પદ્ધતિઓનો પરિચય
	- સાંપ્રત સમયમાં પ્રસ્તુત - સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન
Module 4 (Credit 1) :	સાહિત્ય , સમાજ , સંસ્કૃતિ અને ઈતિહાસ સંદર્ભે - ઔરંગઝેબ નાટક - ચિનુ મોદી-કૃતિ - ઔરંગઝેબ અને નૈષઘ રાય , આદર્શ પ્રકાશન ,
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	સાહિત્ય અને સમાજ , સાહિત્ય અને સંસ્કૃતિ , સાહિત્ય અને ઈતિહાસ -સંજ્ઞા ,

	વિભાવના
	સાંપ્રત સમયમાં અત્યંત પ્રસ્તુત – કારણો અને નિવારણો સાહિત્ય દ્વારા સમજણ
Content Outline	<p>* ઔરંગઝેબ અને નૈષઘ રાય કૃતિનો - પરિચય નો કેન્દ્રવર્તી વિચાર</p> <p>* દ્વારા ચિનુ મોદી નો પરિચય - ભાષા શૈલી, પાત્રો ,ઐતિહાસિક , સાંસ્કૃતિક , સામાજિક કેન્દ્રી વિચારણા સંદર્ભ - સાંપ્રત સમયમાં પ્રસ્તુતતા - સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન</p>

Assignment / Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE):

દરેક સુનિશ્ચિત અભ્યાસક્રમ અનુસાર વિદ્યાપીઠ પરીક્ષા વિભાગ અથવા મહાવિદ્યાલય દ્વારા પરીક્ષા ,મૌખિકી ,પેપર-PPT / પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા /નાટક કે પુસ્તક અવલોકન / શૈક્ષણિક પ્રવાસ / મુલાકાત / સર્જક સાથે સંવાદ , ગ્રંથાલય , પુસ્તકાલય વગેરે / મુલાકાત - લેખક , કવિ , વિવેચક , કલાકાર વગેરે વિદ્યાવિશેષ કે લેખક વિશેષનો વિસ્તૃત પરિચય / બેંક ,આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતીભાષાનો ઉપયોગ કઈ રીતે થાય / અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષામાંથી કોઈ વાર્તા , કવિતા કે લઘુકથાનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ / અધ્યાપકના નિર્દેશ અનુસાર

: સંદર્ભ ગ્રંથો :

૧. ઇતિહાસ – સ્વરૂપ અને પદ્ધતિ – રસિકલાલ છોટાલાલ પરીખ , ગુજરાત યુનિ. અમદાવાદ ,
૨. ઇતિહાસ, સમાજ , સાહિત્યમાં ગુજરાત – મકરંદ મેહતા , ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ , ૨૦૦૮
૩. સાહિત્યમાં ઇતિહાસની અભીધારના – ચંદ્રકાંત ટોપીવાળા , મુંબઈ યુનિ. ૨૦૦૦
- ૪ કલાકારનો ઇતિહાસ બોધ – ભારત મેહતા –મુંબઈ યુનિ., ૨૦૦૯
૫. ભારતીય સંસ્કૃતિ – ર.વ. દેસાઈ , શ્રે સયાજી સાહિત્ય માળા , ૧૯૫૪
૬. શ્રી અને સૌરભ – ઉમાશંકર જોશી , ગૂર્જર પ્રકાશન , 1987
- ૭.સાહિત્ય અને સમાજ ચેતના – સં.સુધીર્યાન્દ્ર , સુરત
સાહિત્યનુ સમાજ શાસ્ત્ર – વિદ્યુત જોશી , પાર્શ્વ પ્રકાશન , ૨૦૦૩
૮. મોગલ સમ્રાજ્યનો ઇતિહાસ
૯. સંસ્કૃતિ , સમાજ અને સાહિત્ય – આર .પી .કુલશ્રેષ્ઠ , રાવત પ્રકાશન , દેલ્હી

6.3 Major (Elective -2)

NO.	Vertical	Title	Sem VI	Cr.	Marks	Int	Ext
6.3	Major (Elective-2)	પેપર : 2 સાહિત્યના અભિગમો	Major (Elective-2)	4	100	50	50

Course Title	સાહિત્યના અભિગમો
Course code	
Course Credits	4
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <p>૧. વીસમી સદીના વિવેચના અભિગમો અને તેની સમગ્ર વિચારણાથી જ્ઞાત થાય.</p> <p>૨. વિવેચનમાં અભિગમનું નું મહત્વ સમજાય.</p> <p>૩. અભિગમો દ્વારા સંશોધનમા વર્તમાન સંદર્ભે પ્રસ્તુત કઈ રીતે છે તેથી જ્ઞાત થાય.</p> <p>૪. વિવેચન અભિગમો - નવા વિચારોથી જ્ઞાત થાય.</p>
Module 1 (Credit 1) :-	વિવેચનના વિવિધ અભિગમોનો વિગતવાર પરિચય. - ગુજરાતી સાહિત્ય અને ધારા અને તેની અત્યારના સમયમાં પ્રસ્તુતતા
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>સાહિત્યવિચારણાના ત્રણ મુખ્ય કેન્દ્ર છે - સર્જન , ભાવન , વિવેચન તેના ગૃહીતોને તપાસવું સાહિત્ય કૃતિના વિવેચનના અભિગમોનો એક સંકુલ ઇતિહાસ આજે ઉપલબ્ધ છે , વિવેચન પરંપરાને જાણશે , તેના ઇતિહાસ થી જ્ઞાત થશે</p> <p>વિવેચનનો અભિગમ જે નિર્માણ પામે છે તેની પાચલ સક્રિય પરિબળોનો પરિચય પ્રાપ્ત કરશે</p>
Content Outline	સામાજિક -સંસ્કૃતિક અભિગમ , પર્યાવરણવાદી અભિગમ , નારીવાદી અભિગમ , રૂપરચનાવાદી અભિગમ , ઐતિહાસિક અભિગમ , ભાવક નિષ્ઠ અભિગમ , મનોવિષ્લેશાત્મક અભિગમ ,

Module 2 (Credit 1) : મનોવૈજ્ઞાનિક અભિગમ -સંદર્ભે મીરાં યાજ્ઞિકની ડાયરી - બિંદુ ભટ્ટ	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	મનોવૈજ્ઞાનિક અભિગમ -સંજ્ઞા , વિભાવના
	સાંપ્રત સમયમાં અત્યંત પ્રસ્તુત – કારણો અને નિવારણો સાહિત્ય દ્વારા સમજણ
Content Outline	<p>* મીરાં યાજ્ઞિકની ડાયરી - પરિચય નો કેન્દ્રવર્તી વિચાર -નારી કેન્દ્રી , નારીનું મનોજગત</p> <p>* દ્વારા બિંદુ ભટ્ટ નો પરિચય - ભાષા શૈલી, પાત્રો ,મનોવિશ્લેષતાત્મક કેન્દ્રી વિચારણા સંદર્ભ</p>
	<p>- સાંપ્રત સમયમાં પ્રસ્તુત હિન્દી મછલીમારી હુયીમાં સાથે તુલના કે અન્ય કથા સાહિત્ય સંદર્ભે ચર્ચા - સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન</p>
Module 3 (Credit 1) : સામાજિક અભિગમ - સંદર્ભે ગર્ભ ગાથા - હિમાંશી શેલત	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	સામાજિક અભિગમ -સંજ્ઞા , વિભાવના
	સાંપ્રત સમયમાં અત્યંત પ્રસ્તુત – કારણો અને નિવારણો સાહિત્ય દ્વારા સમજણ
Content Outline	<p>* ગર્ભ ગાથા - પરિચય નો કેન્દ્રવર્તી વિચાર -નારી કેન્દ્રી , નારીનું મનોજગત</p> <p>* દ્વારા હિમાંશી શેલતનો પરિચય - ભાષા શૈલી, પાત્રો ,સામાજિક કેન્દ્રી વિચારણા સંદર્ભ</p>
	<p>- સાંપ્રત સમયમાં પ્રસ્તુત - સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન</p>
Module 4 (Credit 1) : નારીવાદી અભિગમ - પુત્ર સમોવડી -ક .મા.મુનશી	

Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	નારીવાદી અભિગમ -સંજ્ઞા , વિભાવના
	સાંપ્રત સમયમાં અત્યંત પ્રસ્તુત – કારણો અને નિવારણો સાહિત્ય દ્વારા સમજણ
Content Outline	<p>* પુત્ર સમોવડી - પરિચય નો કેન્દ્રવર્તી વિચાર -નારી કેન્દ્રી , નારીનું મનોજગત</p> <p>* દ્વારા ક.મા.મુનશી નો પરિચય - ભાષા શૈલી, પાત્રો ,મનોવિશ્લેષતાત્મક કેન્દ્રી વિચારણા સંદર્ભ - સાંપ્રત સમયમાં પ્રસ્તુતતા - સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન</p>

Assignment / Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE):

દરેક સુનિશ્ચિત અભ્યાસક્રમ અનુસાર વિદ્યાપીઠ પરીક્ષા વિભાગ અથવા મહાવિદ્યાલય દ્વારા પરીક્ષા ,મૌખિકી ,પેપર-PPT / પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા /નાટક કે પુસ્તક અવલોકન / શૈક્ષણિક પ્રવાસ / મુલાકાત / સર્જક સાથે સંવાદ , ગ્રંથાલય , પુસ્તકાલય વગેરે / મુલાકાત – લેખક , કવિ , વિવેચક , કલાકાર વગેરે વિદ્યાવિશેષ કે લેખક વિશેષનો વિસ્તૃત પરિચય / બેંક ,આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતીભાષાનો ઉપયોગ કઈ રીતે થાય / અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષામાંથી કોઈ વાર્તા , કવિતા કે લઘુકથાનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ / અધ્યાપકના નિર્દેશ અનુસાર

: સંદર્ભ ગ્રંથો :

- 1 . કળા , સાહિત્ય અને વિવેચન – પ્રમોદકુમાર પટેલ , પાર્શ્વ પ્રકાશન , અમદાવાદ , ૨૦૦૪
 - 1.A.વિવેચનના અભિગમો – ભરત મહેતા , પાર્શ્વ પ્રકાશન અમદાવાદ , ૨૦૧૯
 - 1 . રૂપરચનાવાદ- નીતા ભગત , યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ
 - 2 સાહિત્યિક વાદ- સ. યશવંત ત્રિવેદી , નવભારત સાહિત્ય મંદિર
 - 3 આધુનિકતા એક સંકુલ પ્રત્યાય – બિપિન આશર , પાર્શ્વ પ્રકાશન , અમદાવાદ
 - 4 પર્યાવરણ કેન્દ્રી વિચારણા – નૂતન જાની , પાર્શ્વ પ્રકાશન , અમદાવાદ, ૨૦૧૨
 - 5 નય પ્રયાણ – નીતિન મહેતા – મુંબઈ
 - 6 નિરંતર – નીતિન મહેતા – મુંબઈ
 - 7 વાચન વ્યાપાર – જયેશ ભોગાયતા – વડોદરા
- નવ્યવિવેચન પછી -સુમન શાહ , લાકુબલુ પ્રકાશન – વડોદરા

6.4 MAJOR ELECTIVE-1

Course Sr. no.	Vertical	Title	Sem V	Credits	Marks	INT	EXT
5.4	Major (Elective)-આઇ	પ્રશિષ્ટ સાહિત્ય સરસ્વતીચન્દ્ર સંક્ષિપ્ત... - ગોવર્ધન ત્રિપાઠી સત્યના પ્રયોગો - મહાત્મા ગાંધીજી	Major (Elective)- I	4	100	50	50

Course Title	પ્રશિષ્ટ સાહિત્ય સરસ્વતીચન્દ્ર સંક્ષિપ્ત... - ગોવર્ધન ત્રિપાઠી સત્યના પ્રયોગો - મહાત્મા ગાંધીજી
Course code	
Course Credits	4
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <p>૧. પ્રશિષ્ટ સાહિત્યની સૈદ્ધાંતિક વિચારણા અને તેનું સમર્થન કરે.</p> <p>૨. પ્રશિષ્ટ સાહિત્યના અભ્યાસનો નવો દ્રષ્ટિકોણ કેળવાય</p> <p>૩. પ્રશિષ્ટ વિભાવનાના અર્થપ્રકાશમાં નવા તત્વો, નવા રસપ્રદેશની જાણ થાય.</p> <p>૪. બહુભાષી અને બહુસંસ્કૃતિને સમજાય.</p>
Module 1 (Credit 1) : ભારતીય સાહિત્ય સંજ્ઞા ચર્ચા	<p>પ્રશિષ્ટ સાહિત્યની વિવિધ વ્યવસ્થાઓ</p> <p>પ્રશિષ્ટ સાહિત્યની વિભાવના -ભારતીયતા, પ્રાદેશિકતા, રાષ્ટ્રીયતા, વૈશ્વિકતા.</p>
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>1. પ્રશિષ્ટ સાહિત્ય અભ્યાસનો ,અનુસંસ્થાનવાદી નવો દૃષ્ટિકોણ જોવા મળે છે એ</p>

	સંદર્ભમાં આ અભ્યાસક્રમ નિયત કરવામાં આવે છે
	2. સાહિત્યની “ભારતીય “ વિભાવનાના અર્થપ્રકાશમાં ઘણાં નવાં તત્ત્વો , નવો રસ પ્રદેશ પામી શકાય આ વિવિધ સાહિત્યનું સમગ્રપણે આકલન કરવાથી જ ભારતીય સાહિત્યનો સાચો પરિચય થાય અને ભારતીયતાની ખરી ઓળખ પામી શકાય . એ ઓળખ વિદ્યાર્થીની બહેનો પામે એ હેતુસર “પ્રશિષ્ટ સાહિત્ય”ની સૈધાંતિક વિચારણા અને તેનું સમર્થન કરે એવી પ્રાચીન ,મધ્યકાલીન ,અર્વાચીન કૃતિઓ (ગુજરાતી સિવાયની અન્ય ભાષાઓની) નો અભ્યાસ આ અભ્યાસમાં કરાવવાનો ઉદ્દેશ છે .
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> * પ્રશિષ્ટ સાહિત્ય સંજ્ઞા * પ્રશિષ્ટ સાહિત્યની ચર્ચા * પ્રશિષ્ટ સાહિત્યની વિવિધ વ્યવસ્થાઓ <ul style="list-style-type: none"> • પ્રશિષ્ટ સાહિત્યની વિભાવના -ભારતીયતા, પ્રાદેશિકતા, રાષ્ટ્રીયતા, વૈશ્વિકતા. <p>પ્રશિષ્ટતાની વિભાવના , સ્વ -ઓળખ (આત્મસંજ્ઞા)ની પુનઃ પ્રાપ્તિ માટે પ્રશિષ્ટ સાહિત્યના અભ્યાસનું મહત્વ</p>
Module 2 (Credit 1) : આંતરવિદ્યાકીય સંદર્ભે પ્રશિષ્ટતાનાવિચાર	
વર્તમાન સંદર્ભમાં પ્રશિષ્ટ ગુજરાતી સાહિત્યના અભ્યાસનું મહત્વ.	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	પ્રાચીનકાળમાં સંસ્કૃત -પ્રાકૃત સાહિત્યથી માંડી મધ્યકાલીન -અર્વાચીન કાળના પ્રાદેશિક ભાષાસાહિત્યનો આ વર્તુળમાં સમાવેશ થાય છે. આ વિવિધ સાહિત્યોનું સમગ્રપણે આકલન કરવાથી જ પ્રશિષ્ટ સાહિત્યનો સાચો પરિચય થાય અને પ્રશિષ્ટતાની ખરી ઓળખ પામી શકાય .
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> • What is classic? સંદર્ભમાં ગુજરાતી સાહિત્યનો વિચાર એલિયેટનો પ્રશિષ્ટતાવાદ.
Module 3 (Credit 1) : નિયત કૃતિનો અભ્યાસ :	
સરસ્વતીચંદ્ર (બૃહતસંક્ષેપ) નવલકથા	
ગોવર્ધનરામ માધવરામ ત્રિપાઠી	
સંક્ષેપકાર : ઉપેન્દ્ર પંડ્યા, ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય, અમદાવાદ, પ્ર.આ.૧૯૬૦,	
પુનમુદ્રણ ૧૯૯૯	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	પ્રશિષ્ટ સાહિત્ય અભ્યાસનો,અનુસંસ્થાનવાદી નવો દૃષ્ટિકોણ જોવા મળે છે એ

	સંદર્ભમાં આ અભ્યાસક્રમ નિયત કરવામાં આવે છે
	સાહિત્યની “ભારતીય “ વિભાવનાના અર્થપ્રકાશમાં ઘણાં નવાં તત્ત્વો , નવો રસ પ્રદેશ પામી શકાય આ વિવિધ સાહિત્યનું સમગ્રપણે આકલન કરવાથી જ ભારતીય સાહિત્યનો સાચો પરિચય થાય અને ભારતીયતાની ખરી ઓળખ પામી શકાય . એ ઓળખ વિદ્યાર્થીની બહેનો પામે એ હેતુસર “પ્રશિષ્ટ સાહિત્ય”ની સૈધાંતિક વિચારણા અને તેનું સમર્થન કરે એવી પ્રાચીન ,મધ્યકાલીન ,અર્વાચીન કૃતિઓ (ગુજરાતી સિવાયની અન્ય ભાષાઓની) નો અભ્યાસ આ અભ્યાસમાં કરાવવાનો ઉદ્દેશ છે .
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> • નવલકથા સરસ્વતીચંદ્ર - ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી વિરચિત- સંક્ષેપકાર : ઉપેન્દ્ર પંડ્યા કૃત ચાર ભાગનો અભ્યાસ. • નવલકથા સરસ્વતીચંદ્ર - ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી વિરચિત- સંક્ષેપકાર : ઉપેન્દ્ર પંડ્યા કૃત ચાર ભાગમા -કથા, રસ, પાત્રો, વાતાવરણ,એક પ્રેમ કથા, સંસાર કથા - ગુજરાતી તેમજ ભારતીયતા સંદર્ભે વાચના • નવલકથા સરસ્વતીચંદ્ર - ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી વિરચિત- સંક્ષેપકાર : ઉપેન્દ્ર પંડ્યા કૃત ચાર ભાગનું સમગ્ર મૂલ્યાંકન
Module 4 (Credit 1) : નિયત કૃતિઓનો અભ્યાસ સત્યના પ્રયોગો- મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધી, નવજીવન પ્રકાશન	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	પ્રશિષ્ટ સાહિત્ય અભ્યાસનો,અનુસંસ્થાનવાદી નવો દૃષ્ટિકોણ જોવા મળે છે એ સંદર્ભમાં આ અભ્યાસક્રમ નિયત કરવામાં આવે છે
	સાહિત્યની “ભારતીય “ વિભાવનાના અર્થપ્રકાશમાં ઘણાં નવાં તત્ત્વો , નવો રસ પ્રદેશ પામી શકાય આ વિવિધ સાહિત્યનું સમગ્રપણે આકલન કરવાથી જ ભારતીય સાહિત્યનો સાચો પરિચય થાય અને ભારતીયતાની ખરી ઓળખ પામી શકાય . એ ઓળખ વિદ્યાર્થીની બહેનો પામે એ હેતુસર “પ્રશિષ્ટ સાહિત્ય”ની સૈધાંતિક વિચારણા અને તેનું સમર્થન કરે એવી પ્રાચીન ,મધ્યકાલીન ,અર્વાચીન કૃતિઓ (ગુજરાતી સિવાયની અન્ય ભાષાઓની) નો અભ્યાસ આ અભ્યાસમાં કરાવવાનો ઉદ્દેશ છે .
Content Outline	<p>સત્યના પ્રયોગો- મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધી- ગાંધીજીના એકાવન વર્ષની જીવનકથા ૧૮૬૯ થી ૧૯૨૦</p> <p>સત્યના પ્રયોગો- મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધી- વસ્તુ, ભાષાશૈલી, નિરૂપણ, વિશ્વની સર્વ ભાષાઓમાં ઉત્તમ આત્મકથા તરીકે એનું સ્થાન.</p> <p>સત્યના પ્રયોગો- મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધી- આત્મકથા સંદર્ભે પારદર્શિતા, ગાંધીજીએ જીવનમાં કરેલા પ્રયોગો, સત્યના પ્રયોગો અને એ તરફ આગળ વધતા આરોહણની કથા.</p>

સંદર્ભ ગ્રંથો:

1. નવલકથા :ચર્યા અને ચિકિત્સા : ડૉ. બિપિન આશર, પાર્શ્વ પ્રકાશન
2. નવલકથા સ્વરૂપ : પ્રવીણ દરજી , યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ, ૧૯૮૬
3. નવલકથા : સ્વરૂપ અને વૈવિધ્ય : સંપાદન; શિરીષ પંચાલ , અરુણોદય પ્રકાશન, અમદાવાદ, ૨૦૧૪
4. પ્રશિષ્ટનું સ્વરૂપ અને આનું ષગિકપ્રશ્નો સુમન શાહ , ફાર્બસ ત્રય્માસિક , ૧૯૯૯ , એપ્રિલ-જુન

૫.

૫.ગુજરાતી ગદ્યની પલટાતી લઢણો - લેખ, ઉમાશંકર જોશી , સમસંવેદન માંથી જીવનસાહિત્ય મંદિર, અમદાવાદ

૬.આત્મકથા સ્વરૂપ અને વિકાસ, રસિલા કડિયા, પાર્શ્વપ્રકાશન

૭. આત્મકથા- સતીશ વ્યાસ, અરુણોદય પ્રકાશન.

6.4 MAJOR Elective- II

Course Sr. no.	Vertical	Title	Sem V	Credits	Marks	INT	EXT
6.4	Major (Elective)-II	પેપર : 2 લોકસાહિત્ય (લોકકથાઓ, સૌરાષ્ટ્રની રસધારા ભાગ : ૧, ઝવેરચંદ મેઘાણી)	Major (Elective)-II	4	100	50	50

Course Title	લોકસાહિત્ય (લોકકથાઓ, સૌરાષ્ટ્રની રસધારા ભાગ : ૧, ઝવેરચંદ મેઘાણી)
Course code	
Course Credits	4
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <p>લોક સાહિત્ય સંદર્ભે 'લોક' શબ્દનો અર્થ, વ્યાખ્યા, વિભાવના સમજવી.</p> <p>લોક સંસ્કૃતિ અને સાહિત્યના સંબંધની સમજ કેળવાય.</p> <p>લોક સાહિત્ય , શિષ્ટ સાહિત્ય , આદિવાસી સાહિત્યના સ્વરૂપ , કૃતિના સંશોધન , સંપાદન, તેની સમસ્યા વિશે જ્ઞાન થાય.</p> <p>લોક સાહિત્ય સંદર્ભે 'લોક' શબ્દનો અર્થ, વ્યાખ્યા, વિભાવના સમજવી.</p>
Module 1 (Credit 1) :	લોક સાહિત્ય : સંજ્ઞા, સ્વરૂપ, લક્ષણો
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>3. લોકસાહિત્ય અભ્યાસનો ભારતીયતાને અને પ્રસ્તુતતાને આધારે નવો દૃષ્ટિકોણ જોવા મળે છે એ સંદર્ભમાં આ અભ્યાસક્રમ નિયત કરવામાં આવે છે</p> <p>4. સાહિત્યની "ભારતીય " વિભાવનાના અર્થપ્રકાશમાં ઘણાં નવાં તત્ત્વો , નવો રસ પ્રદેશ પામી શકાય આ વિવિધ સાહિત્યનું સમગ્રપણે આકલન કરવાથી જ લોક સાહિત્યનો સાચો પરિચય થાય અને લોકસાહિત્યમાં ભારતીયતાની ખરી ઓળખ પામી શકાય . એ ઓળખ વિદ્યાર્થીની બહેનો પામે એ હેતુસર "લોક સાહિત્ય"ની સૈધાંતિક વિચારણા અને તેનું સમર્થન કરે એવી પ્રાચીન</p>

	,મધ્યકાલીન ,અર્વાચીન કૃતિઓ (ગુજરાતી સિવાયની અન્ય ભાષાઓની) નો અભ્યાસ આ અભ્યાસમાં કરાવવાનો ઉદ્દેશ છે .
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> * લોકસાહિત્ય સંજ્ઞા * લોકસાહિત્યની ચર્ચા ઉદાહરણ સહિત * લોકસાહિત્ય અને ભારતીય સાહિત્ય <ul style="list-style-type: none"> • લોકસાહિત્યની વિભાવના -ભારતીયતા, પ્રાદેશિકતા, રાષ્ટ્રીયતા, વૈશ્વિકતા. <p>લોકસાહિત્યની વિભાવના લોક ઓળખનાં સંદર્ભે લોક સાહિત્યના અભ્યાસનું મહત્વ</p>
Module 2 (Credit 1) :	લોક સાહિત્યના સ્વરૂપ અને પ્રકારો (લોકગીત, કથાગીત, લોકકથા, લોકવાર્તા)
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>પ્રાચીનકાળમાં સંસ્કૃત -પ્રાકૃત સાહિત્યથી માંડી મધ્યકાલીન -અર્વાચીન કાળના પ્રાદેશિક ભાષાસાહિત્યનો આ વર્તુળમાં સમાવેશ થાય છે. આ વિવિધ લોકકથાસાહિત્યનું સમગ્રપણે આકલન કરવાથી જ લોક સાહિત્યનો સાચો પરિચય થાય અને લોક કથા, લોકવાર્તા અને ગીતિકથાનો ભેદ પામી શકાય.</p>
Content Outline	<ul style="list-style-type: none"> • What is Folk-indiginus? સંદર્ભમાં લોકગીત, કથાગીત, લોકકથા, પુરાણકથા, લોકવાર્તા અન્ય લોક ગદ્ય સ્વરૂપો - લોકસાહિત્યનો વિચાર લોકગીત, કથાગીત, લોકકથા, પુરાણકથા, લોકવાર્તા અન્ય લોક ગદ્ય સ્વરૂપો
Module 3 (Credit 1) :	લોકકથાનું સ્વરૂપ અને વિભાવના અને વિકાસ
Learning Outcomes	<p>After learning the module, learners will be able to</p> <p>પ્રાચીનકાળમાં સંસ્કૃત -પ્રાકૃત સાહિત્યથી માંડી મધ્યકાલીન -અર્વાચીન કાળના પ્રાદેશિક ભાષાસાહિત્યનો આ વર્તુળમાં સમાવેશ થાય છે. આ વિવિધ લોકકથાસાહિત્યનું સમગ્રપણે આકલન કરવાથી જ લોક સાહિત્યનો સાચો પરિચય થાય અને લોક કથા, લોકવાર્તા અને ગીતિકથાનો ભેદ પામી શકાય.</p> <ul style="list-style-type: none"> • What is Folk-indiginus? સંદર્ભમાં લોકગીત, કથાગીત, લોકકથા, પુરાણકથા, લોકવાર્તા અન્ય લોક ગદ્ય સ્વરૂપો - લોકસાહિત્યનો વિચાર

	લોકગીત, કથાગીત, લોકકથા, પુરાણકથા, લોકવાર્તા અન્ય લોક ગદ્ય સ્વરૂપો
Content Outline	લોકકથા - ભાષાકીય વિવિધતા લોકકથામાં સ્થાનિક સંસ્કૃતિ, પરંપરા અને લોકજીવનની ઓળખ લોકકથામાં - સમાજના મૂલ્યો અને રિવાજોની સમજ લોકકથામાં - નૈતિક મૂલ્યોનો વિકાસ લોકકથામાં સામાજિક જાગૃતિ, ચિંતન
Module 4 (Credit 1) : સૌરાષ્ટ્રની રસધારા ભાગ : ૧, લોકકથાઓ - સંપાદક ઝવેરચંદ મેઘાણી	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
	ઝવેરચંદ મેઘાણી - લોકસાહિત્યકાર અને સંશોધક - પરિચયાત્મક અભ્યાસ
	સંશોધક, સંપાદક અને લોકસાહિત્યકાર તરીકે અભ્યાસ
Content Outline	સૌરાષ્ટ્રની રસધારા ભાગ : ૧, લોકકથાઓ - લોકકથાઓમાં "લોક" સૌરાષ્ટ્રની રસધારા ભાગ : ૧, લોકકથાઓ - સંસ્કૃતિક સમજ સૌરાષ્ટ્રની રસધારા ભાગ : ૧, લોકકથાઓ - નૈતિક મૂલ્યો અને સર્જનાત્મકતા સૌરાષ્ટ્રની રસધારા ભાગ : ૧, લોકકથાઓ - સામાજિકતા અને ભાવનાત્મકતા સૌરાષ્ટ્રની રસધારા ભાગ : ૧, લોકકથાઓ - પાત્રો, વાતાવરણ, રસ અને શૈલી ss

સંદર્ભ ગ્રંથો :

1. લોક સાહિત્ય ભાગ 1-2 : ડૉ. બળવંત જાની અને ડૉ. અંબાદાન રોહડિયા, સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી પ્રકાશન.
2. લોક સાહિત્ય વિમર્શ : જયમલ્લ પરમાર
3. લોક સાહિત્ય : તત્ત્વદર્શન અને મૂલ્યાંકન : સંપા. બળવંત જાની , ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી પ્રકાશન.
4. લોક સાહિત્યની કથનશૈલી : ડૉ. શાંતિલાલ આચાર્ય.
5. લોક સાહિત્ય : વિભાવના અને પ્રકાર : હસુ યાજ્ઞિક
6. લોક વાર્તા : પુષ્કર ચંદાવરકર.
7. લોક વાર્તાનાં કુળ અને મૂળ : હરિવલ્લભ ભાયાણી.
8. લોક સાહિત્ય ભણી : ડૉ. બિપિન આશર, ડિવાઇન પ્રકાશન.

9. લોક ગીત - તત્વ અને તંત્ર : સં. બળવંત જાની, ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી પ્રકાશન.
10. લોક સાહિત્ય અને સંસ્કૃતિ : જયમલ્લ પરમાર
11. ધ સ્ટડી ઓફ ફોકલોર : સી.બી. બર્ન.
12. ગુજરાતી લોક સાહિત્યવિમર્શ : બળવંત જાની, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ, પ્ર.આ.2010.
13. લોક વિદ્યા અને લોક સાહિત્ય : નરેશ વેદ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, પ્ર.આ.2010.
14. લોકસાહિત્ય સંશોધન પદ્ધતિ - હસુ યાજ્ઞિક, એન.એસ આર્ટ્સ કોલેજ, આણંદ, 2014
15. ગુજરાતી લોકકથા -સં-હસુ યાજ્ઞિક નિરંજન રાજ્યગુરુ, પ્રત્યક્ષ, ઓક્ટોબર- ડીસેમ્બર, ૧૯૯૮
16. ગુજરાતી લોક વિદ્યા -હસુ યાજ્ઞિક શાંતિલાલ આચાર્ય, પરબ, ડીસેમ્બર, ૨૦૦૦
17. ભીલોનું ભારથ -ભગવાનદાસ પટેલ શાંતિલાલ આચાર્ય, પરબ, ફેબ્રુઆરી, ૧૯૯૮
18. રામસીતાની વારતા આદિવાસી રામકથાની કંઠસ્થ પરંપરાનું ગ્રંથ સ્વરૂપ - ભગવાનદાસ પટેલ - જયાનંદ જોશી, ઇન્દુ મૌલી, ફેબ્રુઆરી, ૧૯૯૮.
19. લોકસંસ્કૃતિના કલાધરો - જયમલ્લ પરમાર - લાભશંકર પુરોહિત, શબ્દ સૃષ્ટિ, ફેબ્રુઆરી, ૧૯૯૯
૨૦. ગુજરા નો અરેલોની એક પાંખડી શાંતિભાઈ આચાર્ય, પરબ, જુલાઈ, ૨૦૦૦
21. મેઘાણીનું લોકસાહિત્ય વિષયક સંશોધન જયંત કોઠારી, શબ્દ સૃષ્ટિ, જાન્યુઆરી, ૧૯૯૬
22. મેઘાણીનું લોકસાહિત્ય સંપાદન હસુ યાજ્ઞિક, શબ્દ સૃષ્ટિ, ઓગષ્ટ, ૧૯૯૬
23. મેઘાણી- લોકસાહિત્યના સંશોધક નરોત્તમ વાળંદ, તાદર્થ, માર્ચ, ૧૯૯૬

6.4

MAJOR Elective- II

Course Sr. no.	Vertical	Title	Sem V	Credits	Marks	INT	EXT
6.4	Major (Elective)-II	પેપર : 2 લોકસાહિત્ય (લોકકથાઓ, સૌરાષ્ટ્રની રસધારા ભાગ : ૧, ઝવેરચંદ મેઘાણી)	Major (Elective)-II	4	100	50	50

ઉદ્દેશ્ય / હેતુ :

- લોક સાહિત્ય સંદર્ભે 'લોક' શબ્દનો અર્થ, વ્યાખ્યા, વિભાવના સમજવી.
- લોક સંસ્કૃતિ અને સાહિત્યના સંબંધની સમજ કેળવાય.
- લોક સાહિત્ય, શિષ્ટ સાહિત્ય, આદિવાસી સાહિત્યના સ્વરૂપ, કૃતિના સંશોધન, સંપાદન, તેની સમસ્યા વિશે જ્ઞાન થાય.

	Topics and Details	No. Of lectures assigned	Marks Assigned	Credit
એકમ - I	લોક સાહિત્ય : સંજ્ઞા, સ્વરૂપ, લક્ષણો	15	25	1
એકમ - II	લોક સાહિત્ય અને શિષ્ટ સાહિત્ય વચ્ચેનો ભેદ	15	25	1
એકમ - III	લોક સાહિત્યના સ્વરૂપ અને પ્રકારો (લોકગીત, કથાગીત, લોકકથા, લોકવાર્તા)	15	25	1
એકમ - IV	સૌરાષ્ટ્રની રસધારા ભાગ : ૧, ઝવેરચંદ મેઘાણી	15	25	1

સંદર્ભ ગ્રંથો :

1. લોક સાહિત્ય ભાગ 1-2

: ડૉ. બલવંત જાની અને ડૉ. અંબાદાન રોહડિયા,

સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી પ્રકાશન.

2. લોક સાહિત્ય વિમર્શ : જયમલ્લ પરમાર
3. લોક સાહિત્ય : તત્ત્વદર્શન અને મૂલ્યાંકન : સંપા. બળવંત જાની , ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી પ્રકાશન.
4. લોક સાહિત્યની કથનશૈલી : ડૉ. શાંતિલાલ આચાર્ય.
5. લોક સાહિત્ય : વિભાવના અને પ્રકાર : હસુ યાજ્ઞિક
6. લોક વાર્તા : પુષ્કર ચંદાવરકર.
7. લોક વાર્તાનાં કુળ અને મૂળ : હરિવલ્લભ ભાયાણી.
8. લોક સાહિત્ય ભણી : ડૉ. બિપિન આશર, ડિવાઇન પ્રકાશન.
9. લોક ગીત - તત્ત્વ અને તંત્ર : સં. બળવંત જાની, ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી પ્રકાશન.
10. લોક સાહિત્ય અને સંસ્કૃતિ : જયમલ્લ પરમાર
11. ધ સ્ટડી ઓફ ફોકલોર : સી.બી. બર્ન.
12. ગુજરાતી લોક સાહિત્યવિમર્શ : બળવંત જાની , પાર્શ્વ પ્રકાશન , અમદાવાદ, પ્ર.આ.2010.
13. લોક વિદ્યા અને લોક સાહિત્ય : નરેશ વેદ, પાર્શ્વ પ્રકાશન, પ્ર.આ.2010.
14. લોકસાહિત્ય સંશોધન પદ્ધતિ - આણંદ, 2014 : હસુ યાજ્ઞિક, એન.એસ આર્ટસ કોલેજ ,
15. ગુજરાતી લોકકથા -સં-હસુ યાજ્ઞિક : નિરંજન રાજ્યગુરુ , પ્રત્યક્ષ , ઓક્ટોબર-ડીસેમ્બર, ૧૯૯૮

16. ગુજરાતી લોક વિદ્યા –હસુયાજ્ઞિક
ડીસેમ્બર,૨૦૦૦

શાંતિલાલ આચાર્ય , પરબ,

17.ભીલોનું ભારથ –ભગવાનદાસ પટેલ
૧૯૯૮

શાંતિલાલ આચાર્ય ,પરબ, ફેબ્રુઆરી,

18.રામસીતાનીવારતા આદિવાસી રામકથાની કંઠસ્થ પરંપરાનું ગ્રંથ સ્વરૂપ – ભગવાનદાસ પટેલ
– જયાનંદ જોશી , ઇન્દુ મૌલી , ફેબ્રુઆરી, ૧૯૯૮.

19. લોકસંસ્કૃતિના કલાધરો -
સુષ્ટિ,ફેબ્રુઆરી,૧૯૯૯

જયમલ્લ પરમાર – લાભશંકર પુરોહિત , શબ્દ

૨૦.ગુજરા નો અરેલોની એક પાંખડી

શાંતિભાઈ આચાર્ય , પરબ , જુલાઈ, ૨૦૦૦

21.મેઘાણીનું લોકસાહિત્ય વિષયક સંશોધન

જયંત કોઠારી ,શબ્દ સૃષ્ટિ, જાન્યુઆરી,૧૯૯૬

22.મેઘાણીનું લોકસાહિત્ય સંપાદન

હસુ યાજ્ઞિક, શબ્દ સૃષ્ટિ, ઓગષ્ટ , ૧૯૯૬

23.મેઘાણી- લોકસાહિત્યના સંશોધક

નરોત્તમ વાળંદ , તાદર્થ, માર્ચ , ૧૯૯૬

6.5 OJT

NO.	Vertical	Title	Sem VI	Cr.	Marks	Int	Ext
6.5	OJT		OJT	4	50	50	100

Course Title	પ્રત્યક્ષ પ્રશિક્ષણ-OJT
Course code	
Course Credits	4
Course Outcomes	<p>After going through the course, learners will be able to</p> <p>૧. પ્રત્યક્ષ પ્રશિક્ષણ (OJT)નો અભ્યાસક્રમમાં સામેલ કરવાથી વિદ્યાર્થીનીઓને પ્રત્યક્ષ કાર્યનો અનુભવ પ્રાપ્ત કરાવવો.</p> <p>૨. સાંપ્રત સમયની અનિવાર્યતાને લક્ષમાં રાખી વિદ્યાર્થીનીઓને પ્રત્યક્ષ પ્રશિક્ષણ માટે સજ્જ કરવી.</p> <p>૩. પ્રત્યક્ષ પ્રશિક્ષણ દ્વારા વિદ્યાર્થીનીઓ માટે રોજગારની તકોનું નિર્માણ કરવું.</p> <p>૪. લેખન કૌશલ વિકસિત થશે</p> <p>૫. વિદ્યાર્થીનીનો વ્યક્તિત્વ સમૃદ્ધ થઈ થશે આત્મનિર્ભર થશે</p> <p>૬. વિદ્યાર્થીનીની સૃજનશીલ પ્રતિભાનો વિકાસ થશે અને તેમની અભિવ્યક્તિ ને અવસર મળશે</p>
Module 1 (Credit 1) :	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
<i>(Specific related to the module.. e.g. Define, Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)</i>	<p>A- General Assessment -20 marks</p> <p>1. Punctuality remains present on all working days goes to work on time and remains at work for the required duration</p> <p>2. Sincerity ; Workshard to meet the quality requirements of the organization , prepared to put to extra , effort to complete the given task</p>

Content Outline	<p>Initiative - Prepared to try new ways of doing existing tasks – identifies obstacles- make persistent efforts to overcome the barriers .</p> <p>39. commitment displays work oriented life goals , makes lent/ customer satisfaction her priority , has a clear understanding of her job responsibilities and fulfils those to thebest of her ability .</p> <p>40. Attitude towards profession ; takes responsibility for the own action , improves herself through self- learning receptive to newideas , ready to take new challenges , accepts constructive criticism demonstrates trustworthiness, maintains confidentiality, treats seniors,peers and juniors of all claas/caste with respect,dresses appropriately, comesprepared for work</p>
Module 2 (Credit 1)	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
<i>(Specific related to the module.. e.g. Define, Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)</i>	B- SKILLS – 20 MARKS
	<ul style="list-style-type: none"> * Communication – Written and oral , displays good manners a ethiquettd . * Documantation : Prepares the relevant documents and preserves them systematically uments anes * Reporting; Reports to the higher authorities of organization work done by her in appropriate manner * Any other(as per requirement); Each PG programme has specified what skills and abilities will be developed the endo f the programme , This should find a place here.

Content Outline	41. Communication , - 42. Documentation, 43. Reporting, Any other (as per requirement)
Module 3 (Credit 1)	
Learning Outcomes	After learning the module, learners will be able to
<i>(Specific related to the module.. e.g. Define, Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)</i>	A following will be criteria for Internal assessment (40 marks)
	*Plan for Internship including goals of Internship – 5 marks * Achivement of goals 9 reflections and proforma) – 5marks * Diary- Daily / weekly report of activities – 5 marks * Report of Internship – 15 marks
Content Outline	*Plan for Internship including goals of Internship – 5 marks * Achivement of goals 9 reflections and proforma) – 5marks * Diary- Daily / weekly report of activities – 5 marks * Report of Internship – 15 marks
Module 4 (Credit 1)	
Learning Outcomes	Module 4 (Credit 1)
<i>(Specific related to the module.. e.g. Define, Differentiate, Carry out, Design, etc. ...)</i>	24 Following will be criteria for assessment done jointly – 20 marks
	25 VIVA-VOCA-20 Marks
Content Outline	VVIVA-VOCA-20 MARKS

વિદ્યાર્થીની બહેનોને સૈધાંતિક જ્ઞાન ઉપયોજન અર્થે , રોજગાર અર્થે , વિવિધ વ્યવસાય ક્ષેત્રની ઓળખ થાય ,વ્યવ વિદ્યાર્થીની બહેનોને સૈધાંતિક જ્ઞાન ઉપયોજન અર્થે , રોજગાર અર્થે , વિવિધ

વ્યવસાય ક્ષેત્રની ઓળખ થાય ,વ્યવસાય રોજગારની નવી સંધિની શોધ તેમ જ આત્મવિશ્વાસ વધે ,પ્રત્યક્ષ કાર્ય કરી વ્યવસાયિક જગતનો પરિચય મેળવે એ પ્રત્યક્ષ પ્રશિક્ષણનો (OJT)નો મુખ્ય હેતુ છે . પ્રશિક્ષણ વૃત્તિ – પસંદ કરવાની રહેશે જે કુલ -100 ગુણાંકની રહેશે –Total-100 marks જેનું વિભાજન નીચે પ્રમાણે રહેશે તેની નોંધ લેવી .

Type of Evaluation :

1. Internal Assessment-40

A-Internal Assessment –(20) as per skills

1. Punctuality /sincerity- 8
2. Initiative / Reporting- 4
3. Commitment – 4
4. Attitude - 4

B - Internal Assessment :(20)

1. Communication -05
2. Documentation -05
3. Reporting -05
4. Anyother -05

5. External Assesment (40)

1. Planand goal of Internship-05
2. Achivement of goals-05
3. Reports of activities -05
4. Rubric for evaluation -10
5. Report of Internship -15

3. Joint Assessment : (20)

Viva voca -20

Internal Examiner-10 marks

External Examiner -10 mark

Internal and External Examiner filled report with Name of Department , Programme, semester, Name of Intern – student , Specialization, subject , Name of Industry or Institution , place of Internship , Title or Mode of Internship work

વ્યવસાય રોજગારની નવી સંધિની શોધ તેમ જ આત્મવિશ્વાસ વધે ,પ્રત્યક્ષ કાર્ય કરી વ્યવસાયિક જગતનો પરિચય મેળવે એ પ્રત્યક્ષ પ્રશિક્ષણનો (OJT)નો મુખ્ય હેતુ છે . પ્રશિક્ષણ વૃત્તિ – પસંદ કરવાની રહેશે જે કુલ -100 ગુણાંકની રહેશે –Total-100 marks જેનું વિભાજન નીચે પ્રમાણે રહેશે તેની નોંધ લેવી .

1. School/ College – Teaching assistant

2. Nonformal education Teaching

3. Continue education teaching

4. Journalism

Proof reading

Translation- from Marathi...Hindi...English – in 5000 words

approximatly

Report writing

Feature writing

Government / Non government projects

Cultural activities

Historical/ Geographical Assistant professor

5. Media

All India Radio- Technical and Administrative work

Film and Television – Script writers, Dialogue writers

Literary Periodicals – proof reading, Interviews(Authors and Starwatts ,Critics ,)

Book review and criticism

Creative Writing , Digital writing, writing skills, reading skills,
Anchor, Body language ,

Short story, poems, Play essays writing skill

Assignment / Activities towards Comprehensive Continuous Evaluation (CCE):

દરેક સુનિશ્ચિત અભ્યાસક્રમ અનુસાર વિદ્યાપીઠ પરીક્ષા વિભાગ અથવા મહાવિદ્યાલય દ્વારા પરીક્ષા ,મૌખિકી ,પેપર-PPT / પ્રોજેક્ટ /પરિસંવાદ / સિનેમા /નાટક કે પુસ્તક અવલોકન / શૈક્ષણિક પ્રવાસ / મુલાકાત / સર્જક સાથે સંવાદ , ગ્રંથાલય , પુસ્તકાલય વગેરે / મુલાકાત – લેખક , કવિ , વિવેચક , કલાકાર વગેરે તજજ્ઞ કે લેખક વિશેષ નો વિસ્તૃત પરિચય / બેંક ,આકાશવાણી આદિ સરકારી કાર્યાલયોમાં ગુજરાતી કઈ રીતે ઉપયોગી થઈ શકે / અંગ્રેજી કે પ્રાદેશિક ભાષામાંથી કોઈ વાર્તા , કવિતા કે લઘુકથાનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ / અધ્યાપકના નિર્દેશ અનુસાર

6.6 CE

6.6	C E	community Engagement of any kind (Any five) <ul style="list-style-type: none">• organizing various events for Gujarati language prachar and prasar .• Visit to various Institution (Art , language and culture related)• Visit to old age Home• Visit to Orphanage• Any kind of Social Work• Spending quality time with patients in the Hospitals• Teaching to Underprivileged group• All India Radio• Film Division	2	50	0	50
-----	--------	--	----------	-----------	----------	-----------